

Бекітемін
«Жарқын шақ» бөбекжай балабақшасы»
ЖШС-ның меңгерушісі
Ж. Кунбаева

«Қарлығаш» ересек топқа арналған
Вариативтік компонент «Шығармашыл балалар»
2021-2022 оқу жылы

	Тақырыбы	Мақсаты	Мерзімі
1	Доппен жаттығу	Балаларға ермексаз қасиеттері туралы түсініктер беру, доптың қасиеттері және ойындар түрлері туралы баяндау. Тұтас ермексаз кесектерінен қажетті көлемде бөліктерді үзіп немесе жұлып алып, дөңгелектетіп илеп, үлкен және кішкентай, түрлі-түсті доптарды мүсіндеу техникасын пысықтау; дөңгелектерді қағаз бетінің белгілі жерлеріне жапсыруға үйрету, жазықтықты бағдарлау қабілетін жаттықтыру; қолдың сақ моторикасын, зейінді, ақыл-ой қабілетін дамыту. Балалардың ойындарда белсенді болу қабілеттерін дамыту, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	7.09
2	«Сиқырлы ұшбұрыштар»	- ұшбұрышты заттардың суретін сала білуге үйрету; - шығармашылық ой-қиялын дамыту, сурет салу іскерлік дағдыларын қалыптастыру; шыдамдылыққа, төзімділікке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.	14.09
3	Бақа	Балаларды бақа денесінің негізгі құрылымымен таныстыру, бақаның мезгілге сай тіршілігі туралы мағлұматтар беру. Көлемі және орналасуы түрлі сопақша пішіндерін біртұтас бақа бейнесіне біріктіріп, жапсыру амалдарына үйрету; қолдың сақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Табиғат құбылыстарын бақылауға деген қызығушылықтарынояту; зеректікке, байқағыштыққа тәрбиелеу.	21.09
4	Кемпірқосақ	- негізгі түстерді араластыру арқылы қосымша түстерді алу дағдыларын қалыптастыру; еңбек нәтижесіне жетуде баланың шығарма-шылық қабілетін, ой-қиялын дамыту.	28.09
5	Жапырақтар түсіп жатыр	Балаларға күзмезгілінде жапырақтардың түсуі туралы мағлұматтар беру, ағаштардың жапырақтарсыз қалуын түсіндіру; ермексаздың бір бөлігін үзіп немесе жұлып алу дағдысын жетілдіру. Сары және қызыл сары, қызыл ермексаз кесектерінен жұлынған бөліктерді қағаз бетіне салынғанағаштардың ұшар бастарына, ағаш түбіне жапсыруға жаттықтыру; қолдың сақ моторикасын, қағаз бетін бағдарлау қабілеттерін, зейінді, көз мөлшерін дамыту. Балалардың әсемдікті түсінуге сезімдерін қалыптастыру, тиянақтылыққа, төзімділікке тәрбиелеу.	5.10
6	«Күзгі ең жарқын көбелектер»	- қалқаламды дұрыс ұстау дағдысын меңгерту; бояуды тандауға, бірнеше түстерді қосу арқылы қажетті түс шығарып алуға үйрету; «кляксография» тәсілімен таныстыру.	19.10
7	Тандыр нан	нан өнімдерінің бірі, тандыр нанды пісіру амалымен таныстыру, нан өнімдері туралы ұғымдарды тиянақтау; дөңгелек пішіннің қасиеттері жөнінде білімдерді пысықтау. Дөңгелек пішінді тандыр нан кескіндеріне желімді жағып, барлық балаға ортақ пеш сұлбасының ішіне қатарларға жапсыру техникасына үйрету,	26.10

		қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру, майлықпен жапсырылған пішінді басып отыру техникасын пысықтау; зейінді, көз мөлшерін дамыту, көпшілікпен бірге әрекет жасау білігін қалыптастыру. Балаларды нанды қадірлеуге, ұқыптылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу	
8	«Бояумен бізге күз келді»	- бояулармен (гуашь, акварель), оларға тән қасиеттермен таныстыру; негізгі және құрамдас түстер, түстік оралым мен кемпіркосақ түсінігін беру қылқаламмен дұрыс жұмыс істеу, бояу ақтаны дұрыс пайдалану дағдысына баулу, сурет салуға құштарлықтарын арттыру	2.11
9	Қарбыз бөлігі	Балаларға адамның күз мезгіліндегі еңбегінің түрлері туралы түсініктер беру, жеміс пен көгөністер туралы білімдерін тиянақтау, қарбыздың жидеке кені туралы ұғым беру. Ермек сазды алақан арасында дөңгелек тепілеу, таяқша етіп есу техникаларын жетілдіру, қарбыздың сыртқы жасыл қабын қызыл қатырма қағаз (картон) негізінің шетіне жалпақтап жапсыруға үйрету; қаракесектен үзімдерді саусақтар арасында илеп, есіп, қарбыздан деріретінде қызыл қағаз негізіне жапсырып отыруға жаттықтыру; қолдың ұсақ моторикасын, пішінді қабылдау, көз мөлшерін дамыту. Балаларда адамның еңбегін құрметтеудеген сезімді қалыптастыру, төзімділікке, еңбек қорлыққа тәрбиелеу.	9.11
10	Қоянның жаңа тоны	Балаларға қоянның сұр тонына қотонаға ауыстырып, қысқа дайындалуы ерекшелігін таныстыру, қоянның дене құрылымын пысықтау; күз мезгілінің ерекшеліктері туралы ұғымдарды қайталау. Алдын-ала көзден өткізіп жыртылып қойған ұзын қағаз жолақтарын алуға үйрету; ұсақ қағаз бөліктерін қоянның бейнесіне, шетінен шықпай жапсыру амалдарына жаттықтыру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, ой-қиял қабілеттерін дамыту. Балалардың табиғат құбылысын бақылауға деген қызығушылықтарын қалып тастыру; төзімділікке, тиянақтылыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу.	16.11
11	«Күшті болу үшін шынығу керек»	балаларды «суық» және «жылы» түстермен таныстыру; - түстердің реңктерін сезінуді дамыту; әр бір түстің өзіндік сипаты, ерекшелігі және көңіл-күйге де байланысты пайдаланатынын түсіндіру.	23.11
12	«Городецк өрнегіндегі күзгі бейнелер»	городецк өрнегінің өзіндік сипаты мен ерекшеліктерін таныстыру; элементтерінің суретін сала білу, композиция құру, түстердік үйлесімділігін сақтай білу дағдыларын қалыптастыру; ұлттық ою-өрнек әсемдігін сезіне білу, көркемдік талғамын дамыту.	30.11
13	Алақай қыс келді	Балаларға қыс мезгілінде қардың жауатыны, шыршаның жасыл түсін сақтайтыны туралы түсініктер беру. Шырша бейнесін сызбаны жасыл таяқшалармен басып жасау амалдарына үй рету; ақ түсті ермек саздан дөңгелек телген дақтарды қатты қағаз бетінің барлық жер іне жапсыруға жаттықтыру; дөңгелектеу және таяқшаны есу техникаларын жетілдіру, қолдың ұсақ моторикасын, қағаз бетін бағдарлау қабілетін дамыту. Балаларды қоршаған ортадағы құбылыстарды байқауға, зеректікке тәрбиелеу.	7.12
14	«Әдемі гүлдермен	- городецк өрнегімен тақтайшаны әшекейлеу; - городецк өрнектерінің түс үйлесімділігін сезіне білуді бекіту;	14.12

	өрнектелген тақтайша»	сурет салуда іскерлік дағдыларын қалыптас-тыру, көркемдік талғамын дамыту.	
15	Шыршаны безендірейік	Балаларға барлығына ортақ шыршасұлбасын түрлі-түсті қағаздан жасалған, шарлар мен тамшыларды жапсырып, безендіру тәртібін көрсету; қысқы мерекелер туралы түсініктерді тиянақтау. Жұмсақ қағазды саусақтар мен алақандар арасына шиыршықтау, дөңгелектеу техникаларын жетілдіру; шыршасұлбасы бетінің барлық жерін түрлі-түсті жасанды шарларды жапсыру іскерліктерін арттыру, қағаз бетін бағдарлау қабілеттерін, қолдың сақмоторикасын, көз мөлшерін, түйсікті дамыту. Балаларда әсемдікті бағалау негіздерін қалау, оларды ұйымшылдыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	21.12
16	Жылы бөкебай	Балалардың қысқы киімдер туралы білімдерін жетілдіру, бөкебайдың қажетін түсіндіру; ою элементтерін бекіту; өзіне-өзі қызмет ету негіздерін қалыптастыру. Ермексаздар бөліктерін тура есу, дөңгелектеу, тіктөртбұрышты пішінге жапсыру техникасын жетілдіру; бөкебай сұлбасын әртүрлі ою элементтерін белгілі тәртіпте алмастырып безендіруге үйрету; қолдың сақмоторикасын, ой-қиялды, зейінді дамыту. Балаларда өзіне-өзі қызмет ету қағидаларын қалау; сәндік өнер көздеріне деген қызығушылыққа, ұқыптылыққа, достыққа тәрбиелеу.	28.12
17	Аңдарға арналған үйшік	Балаларға жабай аңдардың қысқы тіршілігі жөнінде түсініктер беру, қарапайым үй бөлшектері туралы ұғымдарды тиянақтау; аңдарға қамқорлық жасау туралы түсіндіру. Қағаздан ұзын жолақтарды жыртып алу техникасын жаттықтыру, дайын пішінді желімдеп, үйдің бөлшегі ретінде белгілі жерге жапсыру әдебін жетілдіру; қолдың сақмоторикасын, ақыл-ойын, көз мөлшерін, зейінді дамыту. Балаларда аңдардың тіршілігіне деген байқағыштықты дамыту, ұқыптылыққа, зеректікке тәрбиелеу.	11.01
18	Түрлі балықтар жүзіп жүр	Балаларға аквариумдағы балықтардың тіршілігі жөнінде мәлімет беру, балықтардың денесінің ерекшеліктеріне көңіл аудару; аквариум балықтарын күтудің негіздерін таныстыру. Ермексаз бөліктеріне есу, дөңгелектеу, жалпайту техникаларын жетілдіру, балықтың сұлбасын түрлі-түсті таяқшалар, дөңгелектер арқылы безендіру әдебіне машықтау; қолдың сақмоторикасын, көз мөлшерін, жазықтықты бағдарлау қабілетін, эмоциялар мен түйсікті дамыту. Балаларда эстетикалық талғам негіздерін қалау, байқампаздыққа, қамқорлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	18.01
19	Кір жуу машинасы	Балаларға тұрмыстық техника кір жуу машинасымен таныстыру, тұрмыстық техниканың адам өміріндегі көмегі туралы мағлұматтар беру; машинаның сыртқы құрылысымен таныстыру. Дөңгелек пішінді кескіндерді қатарға тізіп, ортаға орналастырып жапсыру тәсілдерін жетілдіру; көз мөлшерін, қағаз бетін бағдарлау қабілетін, зейінді, танымдық қызығушылықтарды дамыту. Балалардың қоршаған әлем заттарына деген қызығушылықтарын қалыптастыру, зеректікке, ізденімпаздыққа тәрбиелеу.	25.01
20	Құстың балапаны	Балаларға көктемде жылы жақтан қайтып келетін жыл құстарының балапандары туралы мәліметтер беру;	1.02

		кұстардың жалпы дене құрылысы жөнінде білімдерді тиянақтау. Кұс балапанының маркермен салынған сұлбасын ермексаз бөліктерімен толықтыруға үйрету; сары ермексаз кесегінен ұсақ бөліктерді үзіп немесе жұлып алып, балапан сұлбасына жапсырып, басу тәсілдерін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді, ақыл-ойды дамыту. Балалардың көктем мезгіліндегі өзгерістерге, құстардың тіршілігіне деген зеректігін қалыптастыру; төзімділікке, тиянақтылыққа тәрбиелеу	
21	Аққала	ақ түсті ермексаздың кесегіне кіралақанмен домалақтаудағысын осы оқу іс-әрекетінде пысықтау, дамыту; екі бөліктен тұратын аққаласомдауды, аққаланың бейнесінің қызындылуы үшін қосымша заттарды пайдалануды үйрету; 2) баланың тілін дамыту; саусақтың ұсақ бұлшықеттері қимылын жетілдіру; 3) ұқыптылық пен тазалыққа тәрбиелеу	8.02
22	Піспе нан	Балалардың дөңгелек піспенан (печенье) үлгілерімен таныстыру, дөңгелек пішінді безендіру амалдарын көрсету, нан өнімдері жөнінде ұғымдарды тиянақтау. Дөңгелек пішін сұлбасын дөңгелек бөлігімен безендіру амалдарымен таныстыру, дөңгелектің шеттері мен ортасына белгілі бөлшектерді кезекпен орналастыру техникасын игерту; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді, дамыту. Балалардың сәндік өнер үлгілеріне деген қызығушылықтарын қалыптастыру, үйлесімділікке, әдептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу.	15.02
23	Ғарыш аспаны әдемі	Балаларға ғарыш туралы жалпы мағлұматтар беру, ғарыштағы денелер мен бейнелердің сыртқы келбеттерінің айырмашылықтарын түсіндіру. Ермексаз бен белгілі мүсіндеу тәсілдерін қолданып, ғарыштағы бейнелер мен денелерді жазықтың бетіне орналастыру техникаларын жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, ой-қиял, түйсік, танымдық қызығушылықтарын дамыту. Балалардың байқағыштық пен ізденімпаздық негіздерін қалыптастыру, ұйымшылдыққа, достыққа тәрбиелеу.	22.02
24	Үш аюдың шелектері	Заттардың өлшем қасиеттеріне сүйеніп, үлкеннен кішкентайға қарай бір бағытта қатар орналастыруға үйрету; кескіндердің шеттерін желімдеу техникасын жетілдіру; ойлау, танымдық қызығушылықтарға білеттерін арттыру, зейінді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Балалардың адам мен табиғаттіршілігінде болып жатқан өзгерістерге деген зеректігін, байқағыштығын қалыптастыру; еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	1.03
25	Көк қанатты көбелек	Балалардың көбелек жәндігі бейнесімен таныстыру, көбелектің тіршілігі жөнінде мәліметтер беру; жәндіктердің табиғаттағы орны туралы баяндау. Көбелектің қанаттары сұлбасының үстінен дайын дөңгелектерді жапсыру техникасын жетілдіру; дөңгелектердің түстері мен көлемдеріне қарап, үлкенін, оның үстінен кішкентай дөңгелекті орналастыру тәртібін ұстануға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, түстерді, көлемдеріне ажырату, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту. Балалардың эстетикалық талғамдарының, әсемдікті бағалау қабілетінің негіздерін қалау; байқағыштыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	15.03

26	Бақ - бақ қол еңбегі	Балалардың ынта - ықыласын арттыру, көтеріңкі көңіл - күй туындату.	22.03
27	Ұшақтар бүктеу	Қағаздың түрлерімен таныстыру, қағаздан бүктеу әдісін түсіндіріп, дайындау.	29.03
28	Аққулар қол еңбегі	Қағаздың түрлерімен таныстыру, ұқыпты жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру.	5.04
29	Қалампыр қол еңбегі	Қағазбен әртүрлі жұмыс дағдыларын жетілдіру.	12.04
30	Бақа бүктеу	Қағаздарды бүктеу тәсілдерін жасап жаттығу.	19.04
31	Қаздың балапаны қол еңбегі	Балаларды ине - жіппен жұмыс жасауға жаттықтыру.	26.04
32	Әтеш пен бақа жапсыру	Балаларға түрлі - түсті қағаздарды таныстыра отырып, үлгілерін бастырып қию. Қағазбен жұмыс жасау іскерлік дағдыларын қалыптастыру.	3.05
33	Қонжық (қол еңбегі)	Аюдың аюдың баласы туралы ертегі оқып беру, мазмұндау. Әртүрлі материалдарды біріктіріп, аюлар бейнесін жасауға үйрету. Дене бөліктерін біріктіріп, желімдеу, балалардың ой-қиялын дамыту.	24.05
34	Жайлауда (қол еңбегі)	Балаларға «Жайлау» туралы әңгімелеп, мазмұндау. Жайлаудың бейнесін әртүрлі заттардан бейнелеп жасау.	31.05

№1 Тақырыбы: Доппен жаттығу

Оқу қызметінің мақсаты Балаларға ермексаз қасиеттері туралы түсініктер беру, доптың қасиеттері және ойындар түрлері туралы баяндау. Тұтас ермексаз кесектерінен қажетті көлемде бөліктерді үзіп немесе жұлып, дөңгелектетіп илеп, үлкен және кішкентай, түрлі-түсті доптарды мүсіндеу техникасын пысықтау; дөңгелектерді қағаз бетінің белгілі жерлеріне жапсыруға үйрету, жазықтықты бағдарлау қабілетін жаттықтыру; қолдың сақ моторикасын, зейінді, ақыл-ой қабілетін дамыту. Балалардың ойындарда белсенді болу қабілеттерін дамыту, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Балаларға дөңгелек пішіні тәріздес заттардың аттарын айтқызып, тілдің белсенді сөздік қорын жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудио жазбаны тыңдау, көркем сөз, сергітүсеті, суретті көрсету, затты зерттеу, мүсіндеу тәсілдерін көрсету, ауада көрсету, өздік жұмыс, мақтау, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Суреттер сериясы:

- 1- қолдарын жоғары көтеріп тұрған бірнеше баланың суреті.
 - 2- сол балалардың қолдарында бір-бір доп бар.
- Ермексаз дандоптар жапсырылған үлгі беті.
Ырғақты, темп іорташа әуен жазбасы.
Ермексаз жинақтамасы, тақтайша, майлық.
Көрсеткіш.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Түрлі-түсті үлкенді-кішілі доптар, қолдарын жоғары көтеріп тұрған балалардың суреттері, бірнеше бала салынған суреттер, ермексаз жинақтамалары, тақтайшалар, майлықтар.

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Қимыл жаттығуы. "Бізалғыр, зерек баламыз".

- Қанекей, балалар, денемізді шынықтырайық!
- Мына себеттерден бір-бір доптан екі қолға алып, шеңберге тұра қалыңдар.
- Жарайсыңдар!

Ырғақты әуен жазбасы қосылады.

Бізалғыр, зерек баламыз,
Допты қос қолға аламыз.
Кезе каяқпен жүріп,
Марш басамыз, марш басамыз.

Көтеріміз жоғары, (қолдар жоғары, аяқтың ұшына тұру)

Міне, тұрмызұзарып.
Оңға, солғашайқаймыз, (оңға-солқаеңкею, қарама-қарсыаяқ ұштарыналмастырып, қойыптұру)
Доптымықтапұстаймыз.

Төментүсіпотырсақ, (аяқты созып, басылыпотыру, доптыжергетигізіп, тірепұстау)
Алдымыздаойнатсақ,
Допбірорнындатұрмайды, (доппенойнау, домалату)
Домалайды, домалайды.

– Балалар, доптардыортағақарайдомалатыпжіберейік.
– Доптаралаңда жата тұрсын. Қазірбарлығымызөзорындарымызғабарыпотырайық,
қызықтыісжасайық.

1.2. Суреттікөрсету.

Суреттеқолдарынжоғарыкөтеріптұрғанбалалардыңбейнелерісалынған.

– Балалар, суретте не көріпотырсындар? Иә. Балалар не істептұр?
Балаларқолдарынжоғарыкөтеріптұр.
– Мынабалалар бізсияқтыалғыр, шымырболғысыкеледі. Бірақолардың ойынайтындоптарыжоқ.
Қанекей, түрлідоптаржасапкөрейік.

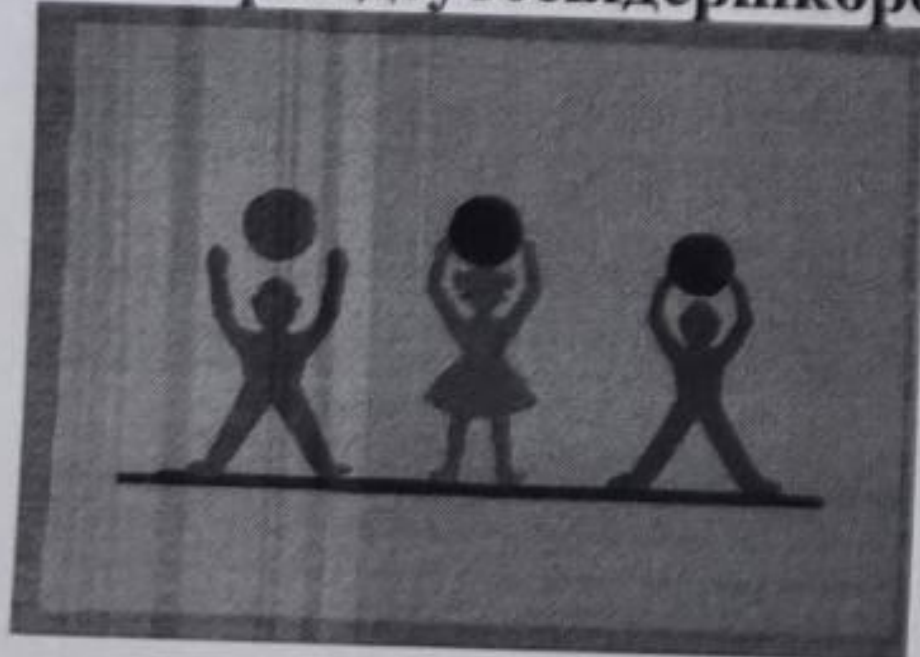
2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Заттызерттеу.

Доптыкөрсету, қасиеттерінәңгімелеу.

– Алдияр, доптыңбірінберіәкеліпберші. Жарайсың!
– Доптыңпішініқандай? Иә. Доптыңпішінідөңгелек. Дөңгелекекенінқалайтексеругеболады? Иә.
Домалатуғаболады. Жарайсың.
– Домалатыпкөр. Жарайсың. Отырағой.

2.2. Мүсіндеутәсілдерінкөрсету.

- Балалар, дөңгелектерді қалай мүсіндейтінімізді есімізге түсірейік.
- Кесектен бір бөлік үзіп алып алақан арасына саламыз. Бөлікті дөңгелектеп есеміз.
- Қайталайық. Дөңгелектеп есеміз. Жарайсыңдар.
- Ал, енді мен жасалған дөңгелекті тақтайша бетінде домалатып көрейін.
- Балалар, доп домалады ма? Иә. Асқар, жарайсың, домалады.
- Мына суреттегі балаларға тезірек, доптарды үлестірейін.
- Әрбір баланың қолына допты жапсырып беремін.
- Міне, балалар доптармен ойнап тұр.
- Балалар, сендер де өз суреттеріңдегі балаларға доптарды мүсіндеп беріңдер.

2.3. Саусақ жаттығуы.

- Балалар, дөңгелек пішіндерді қалай мүсіндейміз?
- Кесектен жұлынып алынған бөлікті алақан арасына саламыз. Саусақтарды тік созып, айқастыра айналдырып, бөлікті дөңгелектейміз.
- Педагог балалардың алақандарын белгілі мүсіндеу тәсіліне сай қойып, қимылдағандарына көңіл аударады.
- Дөңгелектеп, дөңгелектеп,
Біз жасаймыз дөңгелекті.
Кім мүқият, кім зерек?
Кім де дайын дөңгелек?
- Бахтияр, суық ермек сазды қолмен ұстаса қол қандай болады? Иә. Ол қатты. Дұрыс.
 - Бізге ермек саздың қандай болғаны керек? Иә. Ермек саз жұмсақ болуы керек.
 - Дамия, ермек сазды қалай жұмсартуға болады? Иә, оны жылыту керек. Жарайсың.
 - Қалай жұмсақ етеміз, кім біледі? Жарайсың, Ерасыл, қолда ұстап отыру керек. Жақсы.

2.4. Өздік жұмыс.

Әрбір баланың алаңдына қолдарын жоғары көтеріп тұрған балалардың суреті ұсынылады. Балалардың мүсіндеу тәсілдерін бақылау қажет.

Мүсіндеу барысында балаға: "Сен не істеп жатырсың?" сияқты сұрақты қоюға болады. Балаға өз қимылдарын, "ермек саздан мүсіндедім", "бөлік жұламын", "дөңгелектеймін" сияқты сөздермен сүйемелдеуге шақыру.

Көмек ретінде тәрбиеші дөңгелектеу техникасын өзінің кесегінде көрсетеді.

Доптардың түсін және көлемін әрбір бала өздігінен тандайды.

Егер баланың кейбіреуі өзүлгісін басқалардан жылдам жасап қойса, басқа парақтағы салынған балалардың суретін толтыртқызу ұсынылады.

Мүсіндеу іс-әрекеті аяқталғанда балаларға саусақтарын, өз орнын сүлгімен сүрту әдебінайттыру шарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Жасалған мүсін үшін мақтау және оқу қызметін пысықтау.

№2 Сиқырлы үшбұрыштар

 Тақырыбы:

Мақсаты:

**Билингвалдық
компоненті:**

Қажетті заттар:

Ұйымдастыру кезеңі:

Балаларды ұйымдастырып, назарларын сабаққа аудару «Амандасу рәсімін» айту:

Амансың ба, Алтын -Күн,

Амансың ба, Жер – Ана

Амансың ба достарым,

Седерді көрсем қуанам!

«Тірі үшбұрыш»

- үшбұрышты заттардың суретін сала білуге үйрету;
 - шығармашылық ой-қиялын дамыту, сурет салу іскерлік дағдыларын қалыптастыру;
 - шыдамдылыққа, төзімділікке, еңбексүйгіш-тікке тәрбиелеу.
- үшбұрыш- трехугольник

ақ қағаз, түрлі-түсті қарындаштар, үшбұрышты заттардың суреті бейнеленген көрнекіліктер.

Сабақ барысы:

Балаларға көрнекіліктерді көрсете отырып ұқсастықтарын атап өтуді сұрану. Балалармен бірге заттардың ұқсастықтарын анықтау.

Балаларға өздері отырған жердегі үшбұрышқа ұқсас заттарды тауып атауды ұсыну.

Балалар өздері көріп тұрған үшбұрышты заттардың атын атайды, олардың ұқсастықтарын айтады.

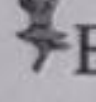
Тәрбиеші: - Олардың қандай ұқсастықтары бар?

Балалар: – 3 бұрышы бар, 3 төбесі бар, 3 қабырғасы бар т.б.

 Балалармен «Заттардың суретін аяқта» дидактикалық ойынын ойнау.

Үшбұрыш сызылады, ал балалар оның жеке бөліктерін толықтырып аяқтап, белгілі бір заттың бейнесіне ұқсату керек.

Балаларға үшбұрышты заттардың суретін салуды ұсыну.

 Балалар жұмысқа кірісерде саусақ жаттығуын жасайды:

Бас бармағым тіпті де,

Ұстай алмас жіпті де,

Екі саусақ бірікті,

Ине қолға ілікті

Үш саусағым орамды,

Жүгіртеді қаламды,

Өнерлі екен он саусақ,

Қала салсақ, жол салсақ.

Балалар өздері қағаздарына үшбұрышты зат салып бояйды.

 Балалардың жұмыстарын талдау. Балалардың салған суреттерін талдау. Әдемі салынған суреттерді мадақтау.

№3 Бақа

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларды бақа денесінің негізгі құрылымымен таныстыру, бақаның мезгілге сай тіршілігі туралы мағлұматтар беру.

Көлемі және орналасуы түрлі сопақша пішіндерін біртұтас бақа бейнесіне біріктіріп, жапсыру амалдарына үйрету; қолдың сақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Табиғат құбылыстарын бақылауға деген қызығушылықтарына ояту; зеректікке, байқағыштыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Сөздік қорды "бақаның көзі бадырақ", "беті жалпақ", "сопақша" сияқты сөздер арқылы жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудио жазбаны тыңдау, көркем сөз, сергітүсеті, суреттік көрсету, затты зерттеу, мүсіндеу тәсілдерін көрсету, ауада көрсету, өздік жұмыс, мақтау, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Аудио жазбаны тыңдау.

Бақа дыбысының аудио жазбасы.

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.

Бақаның суреті.

Тіке жатқан қағаз бетіне жапсырылған бақаның үлгісі. Бақаның денесі сопақша, басы сопақша (көлденең), қол-аяқтары да сопақша, көлемі шағын.

Тіке жатқан қағазда бір-біріне перпендикуляр тиістіріліп салынған екі сопақшаның сызбасы.

Жапсыруға ыдыста екі көлемі бірдей, үлкен сопақша, төрткішкентай сопақша, екі кішкентай дөңгелек жасыл түсті пішіндер жинақтамасы.

Жапсыруға қажетті құралдар: ыдыста желім, қылқалам, қылқаламға тіреуше, жайма (төсеніш), майлық (сүлгі).

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Тіке жатқан қағазда бір-біріне перпендикуляр тиістіріліп салынған екі сопақшаның сызбалары.

Ыдыстарда екі көлемі бірдей, үлкен сопақша, төрткішкентай сопақша, екі кішкентай дөңгелек жасыл түсті пішіндер жинақтамалары.

Жапсыруға қажетті құралдар: ыдыста желімдер, қылқаламдар, қылқаламға тіреушелер, жаймалар (төсеніш), майлықтар (сүлгі).

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Аудио жазбаны тыңдау.

Бақаның дыбысы естіледі.

– Балалар, есті потырсындарма? Бұл не?

Көрейікші.

Суреттік көрсету.

Бақаның суреті көрсетіледі.

– Бақа, сен бұнда не істеп жүрсің? Қайдан келдің?

1.2. Көркемсөз.

Мына сөздерді жұмбақ ретінде де қолдануға болады.

Бақа:

– Менің мекенім – батпақ,

Басым үлкен, жалпақ.

Мен ешқашан да жатпаймын,

Отырамын да бақылдаймын.

Ытқып секіремін, жүрмеймін,

Аузым үлкен болса да күлмеймін.

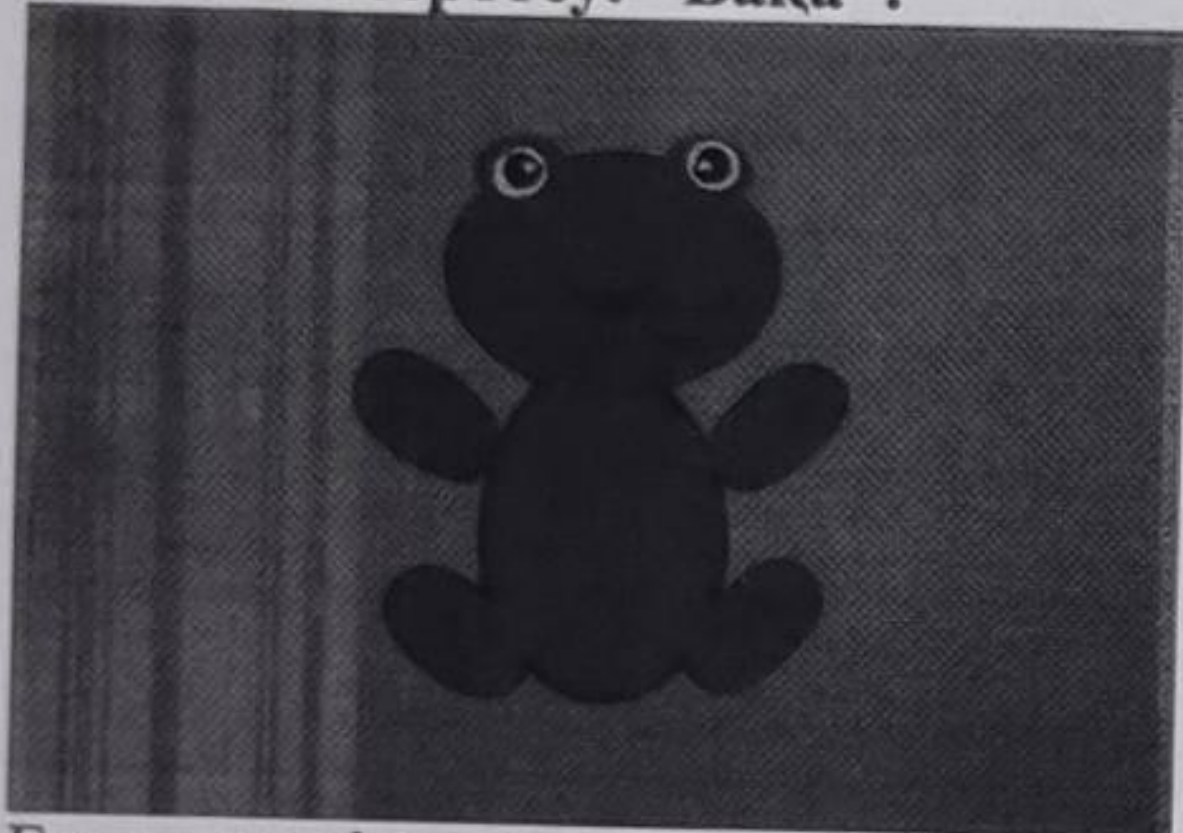
– Балалар, қыста мен ұйқыға кетемін. Қазір күз болса да, ешкімменімен бірге әнайтыспайды. Сендердің ойындарыңды көрейінші.

Педагог:

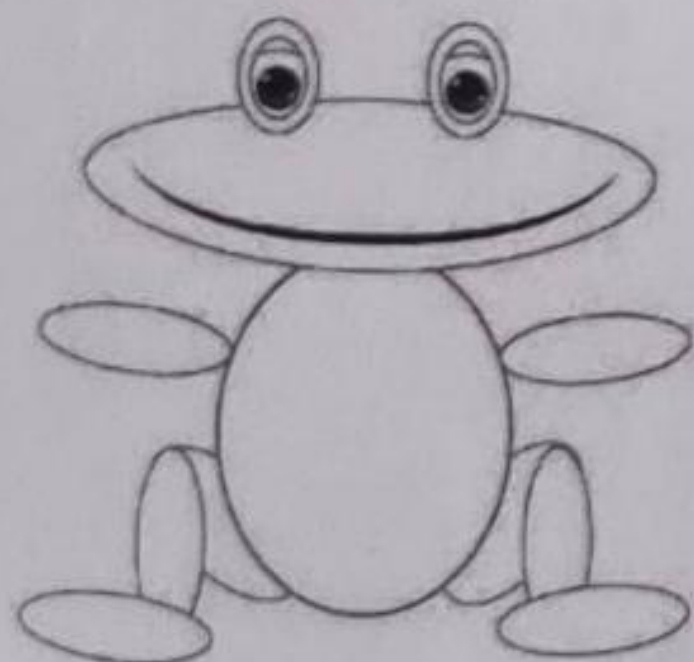
– Балалар, біз мына бақа сияқты көп бақа жасап берсек, олар бақылдап, әнайтысады. Бақаға достар жасаймыз ба? Ендеше бастайық.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгіні зерттеу. "Бақа".

Балаларға тіке жатқан қағаз бетіне жапсырылған бақаның үлгісі көрсетіледі: денесі сопақша, басы сопақша (көлденең), қол-аяқтары да сопақша, көлемі шағын.

– Балалар, бақада не бар? Алтынай, айтағой. (Көрсеткішпен көрсету). Басы, денесі, аяқтары, көздері. Жарайсың.

– Құндыз, бақаның түсі қандай? Иә. Түсі жасыл. Бақаға жасыл болу не үшін керек? Иә. Шөптің арасына жасырынып отыру үшін. Шөптің арасында бақа көрінбейді.

– Балалар, бақаның суретіне қараса, қандай пішіндерді көруге болады? Иә. Сопақшаларды көреміз. Жарайсың, Шырын.

Көрсеткішті қолданып отыру.

– Сопақшалардың көлемі бірдей ме? Бірдей емес. Қандай сонда? Үлкен және кішкентай. Жарайсыңдар.

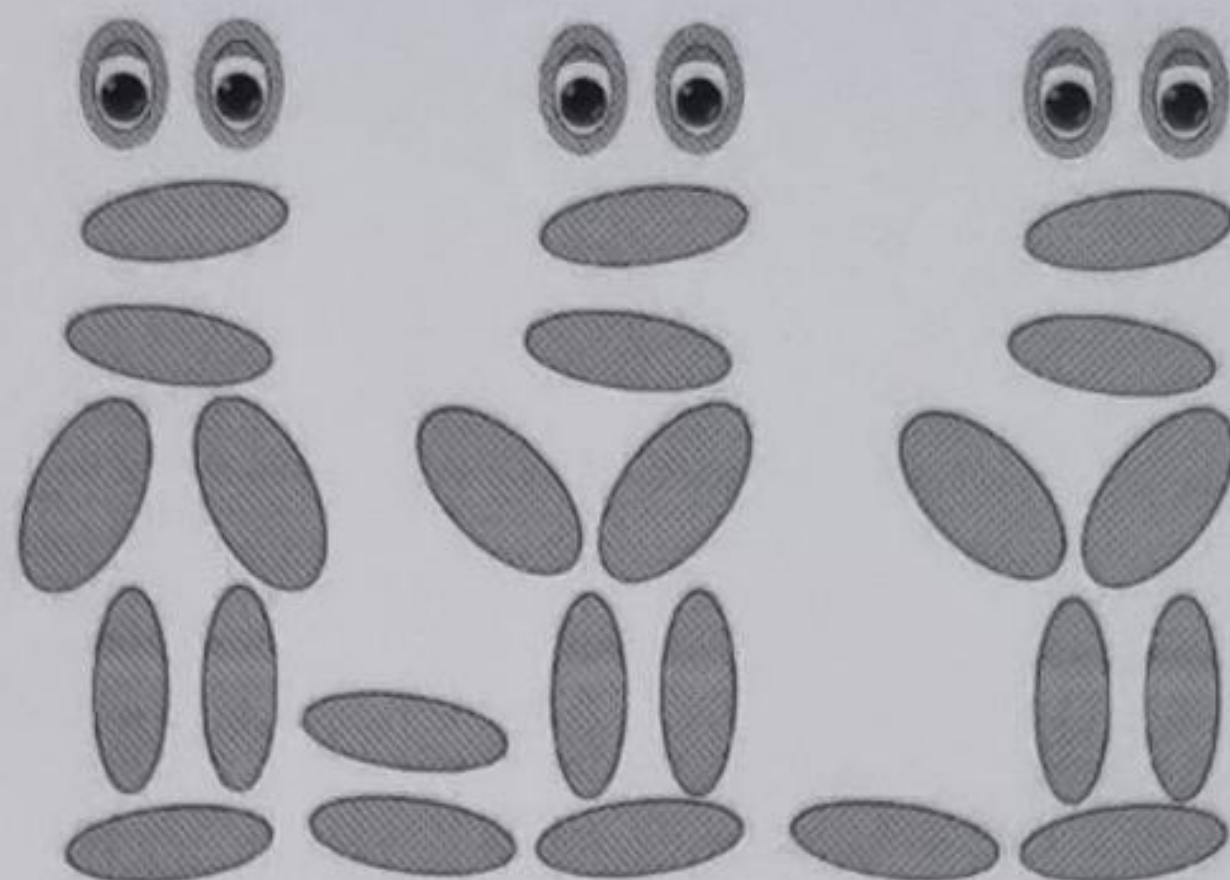
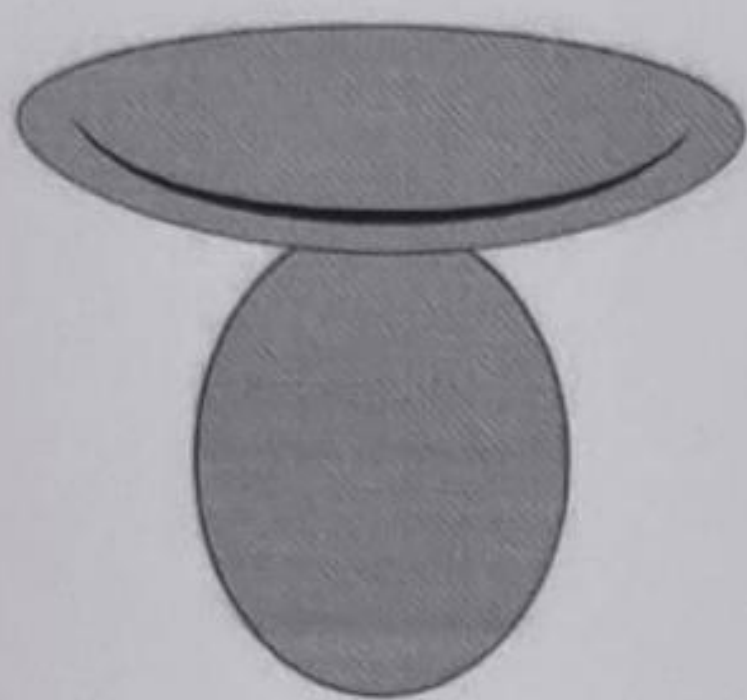
2.2. Жапсыру амалдарын көрсету.

Балаларға тіке жатқан қағазда бір-біріне

перпендикуляр тиістіріліп салынған екі сопақшаның сызбасы көрсетіледі.

Жапсыруға екі көлемі бірдей, үлкен сопақша, төрткішкентай сопақша,

екікішкентай жасылтүстідөңгелекпішіндерқажетболады.

- Балалар, мынау бақаныңсызбасы.
- Абылай, мынау не болуымүмкін? Бұлбақаныңденесі мен басы.
- Осы денебөлшектерінбіріншітәртіптежапсырамын.
- Уақыттыүнемдеумақсатында, бөлшектіңбарлығыжелімденіп дайынжатуы керек.
- Пішіндіжелімдеуүшін, оны арғыжаққааудару керек. Желімдіпішінніңшеттерінежағамын.
- Сызбаныңүстінен тура салыпжапсырамын, майлықпенсүртемін.
- Басында осы тәртіптежелімдеп, сызбаныңсуретінеқарапжапсырамын.
- Дариға, тағыжапсыратын не қалды? Иә. Бақаныңаяқтары. (Көрсету).
- Балалар, міне, бақаныңжанынатағыбірбақакелді. Сендер де осындайсүйкімдідостардыжапсырып, жасапкөріңдер.

2.3. Саусақжаттығуы. "Бақалар".

Бізкөңілдібаламыз, (алақандардыалғаашыпкөрсету)
Бізбақаларболамыз, (төртсаусақтыбіріктіріп, бас бармаққасоққылау)
Саусақтардытікірейтіп, (саусақтардысозу)
Шапалақтысоғамыз. (шапалақтау)

Бізкөңілдібаламыз, (алақандардыалғаашыпкөрсету)
Бізбақаларболамыз, (төртсаусақтыбіріктіріп, бас бармаққасоққылау)
Алақандардыкөрсетіп, (алақандардыалғаашыпкөрсету)
Оңға, солғабұлғаймыз. (алақандардысинхрондышайқау)

Педагог

саусақжаттығуынұйымдастырукезіндесөйлеудіңмәнерліоқуқұралдарынқолдануғаміндетті.
Балалар қимылдардыорындайотырып, сөздердіпедагогтіңсоңынан, әуенырғағына сай айтыпотырады.

2.4. Жапсыруамалдарытәртібінқайталау.

- Балалар, бақаныжапсырғанда жұмыстынеденбастаймыз? Үлкенсопақшаларданбастаймыз. Жарайсыңдар.
- Кішкентайсопақшалар не болады? Иә. Аяқтарыболады.
- Балалар, артықжелімдінеменсүртеміз? Иә. Майлықпенсүртеміз. Жарайсыңдар.

2.5. Өздікжұмыс.

Әрбірбаланыңалдынатікежатқанқағаздабір-біріне перпендикуляр тиістіріліпсалынғанекісопақшаныңсызбасы, жапсыруғаыдыстаекікөлемібірдей, үлкенсопақша, төрткішкентайсопақша, екікішкентайжасылтүстідөңгелекпішіндержинақтамааларыберіледі. Шығармашылықжұмысбарысындакезкелгенбалаға "Сен не істепотырсың?", "Оны қалайжасадың?", "Қайдаорналастырдың?" сияқтысұрақтарқойылады. Балалартарапынанмынатәріздіжауаптардыалыпотыру керек: "бақаныңкөзібадырақ",

"беті жалпақ", "сопақша", "желімді жағамын", "сүртіпаламын".

Балалардың жұмысты орындау техникалары, тазалықты сақтау әдебі бақыланады.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Дайын жұмыс үшін мақтау және оқу қызметін пысықтау.

– Балалар, сендер бүгін не жапсырдыңдар? Иә. Бақаны жапсырдыңдар. Жарайсыңдар.

– Балалар, қаншама көп бақаның шыққанын көріп отырсыңдар?

Біздің бақа өзімен бірге анайтысатын достардың табылғанына қуанышты.

– Қорлан, сен бақаның басын жапсырғанда нені байқадың? Бақаның басы жалпақ, сопақша сияқты

...

– Бүгінгі оқу қызметінде сендер өте ұғымтал, байқағыш және зерек болдыңдар.

Бақалар өте әдемі болып шықты. Жарайсыңдар. Сау болыңдар.

№4 Кемпіркосақ

Білім беру саласы

Бөлімі:

Мақсаты:

Билингвалдық компоненті:

Қажетті аттар:

Шығармашылық

Кемпіркосақ

Сурет салу

- негізгі түстерді араластыру арқылы қосымша түстерді алу дағдыларын қалыптастыру;
- еңбек нәтижесіне жетуде баланың шығармашылық қабілетін, ой-қиялын дамыту.

кемпіркосақ- радуга

ақ қағаз, жіңішке қылқалам, акварель бояуы, палитра, су құятын құты, орамал.

Күтілетін нәтиже:

Жаңартады: – негізгі түстерді араластыра отырып, қосымша түстерді алу дағдысы қалыптасады;

Түсінеді: – шығармашылық қабілеттерін, қызығушылықтарын дамыту;

Қолданады: - кемпіркосақ салады, бояумен дұрыс бояйды.

Сәлеметсіңдер ме, балалар.

Балалар амандасып, шаттық шеңберіне тұрып «Амандасу рәсімін» айтады:

Арайлап таң атты,

Алтын сәуле таратты.

Жарқарайды қаламыз,

Жайнай түсті даламыз,

Қайырлы таң достарым!

Балаларға қонаққа «Бояушылар» елінен қылқалам келгенін айту.

Тәрбиеші: - Балалар, бізге қонаққа қылқалам келді. Ол өзінің әсем де сәнді еліне қонаққа шақырады. Ол жаққа бару үшін үлкен түрлі-түсті көпірден өтуге тура келетінін айту. Сол түрлі-түсті көпірді өздері салу керек екендігі және кемпіркосақтың түстерін естеріне түсіру керектігін айту.

Балалар қылқаламмен амандасады. Онымен қонаққа баратынын айтады.

Балаларға негізгі түстерді түсіндіру және оларды бір-біріне араластыру арқылы қосымша түстерді алуға болатынын көрсету. Бояу тақтада бояуларды араластырып көрсету.

Сергіту сәті:

Орнымыздан тұрамыз

Шаттық шеңбер құрамыз.

Оңға-солға иіліп,

Орнымызды табамыз.

Аспандағы нағыз кемпірқосақ жаңбыр жауғаннан кейін пайда болады. Алдарындағы қағазды аспан әлемінің бір бөлшегі деп есептеп кемпірқосақтың суретін салып көрсету.

1. Қағазды жалпақ қылқаламмен сулап, жуып алу.
 2. Қағазға су сіңіп болған соң сурет салуды бастау.
 3. Кемпірқосақ салғанда жоғарыдан бастап және қызыл түстен бастайтынымызды айту.
- Балалар жұмысқа кіріспес бұрын саусақ жаттығуын жасайды:

Бас бармағым тіпті де,

Ұстай алмас жіпті де,

Екі саусақ бірікті,

Ине қолға ілікті

Үш саусағым орамды,

Жүгіртеді қаламды,

Өнерлі екен он саусақ,

Қала салсақ, жол салсақ.

Балалардың жұмыстарын талдау.

Әдемі салынған суреттерді мадақтау. Суреттерін талдау барысында өлең оқу:

Жаңбыр жауып басылды,

Аспан шайдай ашылды.

Көкте қызыл-жасылды,

Кемпірқосақ ашылды

№5 Жапырақтар түсіп жатыр

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға күзмезгілінде жапырақтардың түсуі туралы мағлұматтар беру, ағаштардың жапырақтарсыз қалуын түсіндіру; ермексаздың бір бөлігін үзіп немесе жұлып алудағысын жетілдіру. Сары және қызыл сары, қызыл ермексаз кесектерінен жұлынған бөліктерді қағаз бетіне салынған ағаштардың ұшар бастарына, ағаш түбіне жапсыруға жаттықтыру; қолдың ұсақ моторикасын, қағаз бетін бағдарлау қабілеттерін, зейінді, көз мөлшерін дамыту. Балалардың әсемдікті түсінуге сезімдерін қалыптастыру, тиісінше қылыққа, төзімділікке тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Балаларға "үземін, жұламын", "ұшарына жапсырамын", "ағаштың түбіне жапсырамын" сияқты сөздерді айтқызып, тілдің белсенді сөздік қорын жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудио жазбаны тыңдау, ғажайып сөз, кіріспе әңгімелесу, үлгіні зерттеу, мүсіндеу тәсілдерін көрсету, саусақ жаттығуы, ауада жаттығу, өздік жұмыс, мақтау, оқу қызметін пысықтау, кейіпкермен қоштасу.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Ақ төскүшік.

Түрлі-түсті жапырақтар салынған қорапша.

Қатырма қағаздың (картон) бетіне салынған ағаш ұшар басына, ағаштың түбіне ермексаздан жапсырылған "жапырақтардың" сурет үлгісі, "жапырақтар", үлкен кесектен үзіліп жұлынған бөліктер қызыл, қызыл сары, сары түсті.

Қатырма қағаздың (картон) бетіне салынған жапырақтарсыз ағаш бейнесі.

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.

Вальс ырғағындағы әуен жазбасы.

Ермексаз жинақтамасы, тақтайша, майлық.

Көрсеткіш.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Жапырақтарсыз ағаш бейнесі салынған қатырма қағаз (картон) беттері, ермексаз жинақтамалары, тақтайшалар, майлықтар.

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Аудио жазбаны тыңдау.

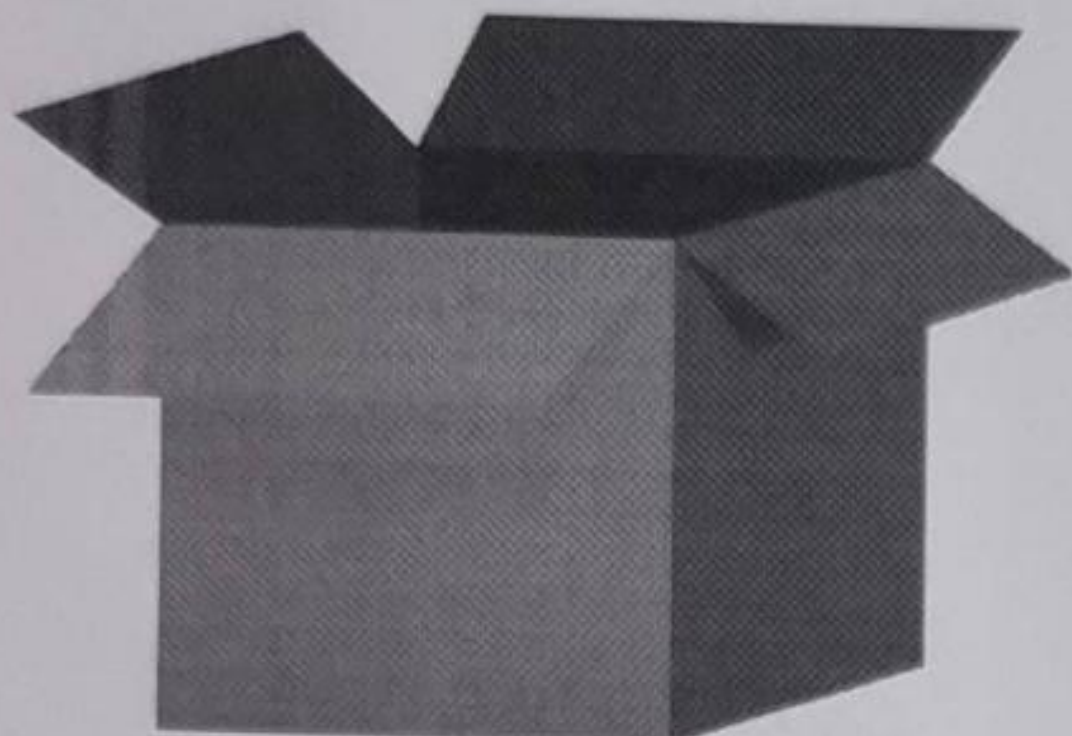
Күздің келгенін білдіретін вальс әуен жазбасы.

– Балалар, қандай тамаша әуен! Бұл не болуы мүмкін? Иә. Күз келді.

Ғажайып сәт.

Қорапты көрсету.

– Балалар, Алтын күз бізге қорапшада ерекше сыйлықтар жіберіпті.

– Балалар, мына қорапта не бар екен? Көрейік.
Педагог қолдарын қорапқа салып, көптегін түрлі-түсті жапырақтарды алып, қорапқа қайтадан тастайды.

Көркем сөз. "Жапырақтар".

Үзіліп, ұшып барады,

Сары жаңбырдай жауады

Жапырақтар, жапырақтар,

Қағаздай болып шашылады.

1.2. Кіріспе әңгімелесу.

– Балалар, жапырақ деп мен неге айтамын? Иә. Жапырақтар ағашта өскен, енді түсіп жатыр.

– Жапырақтардың түсі бірдей ме? Қандай? Жарайсың, Лаура, сары, қызыл сары, қызыл. Қолды төмен түсіріп, қораптың ішінен Ақтөсті алып шығу.

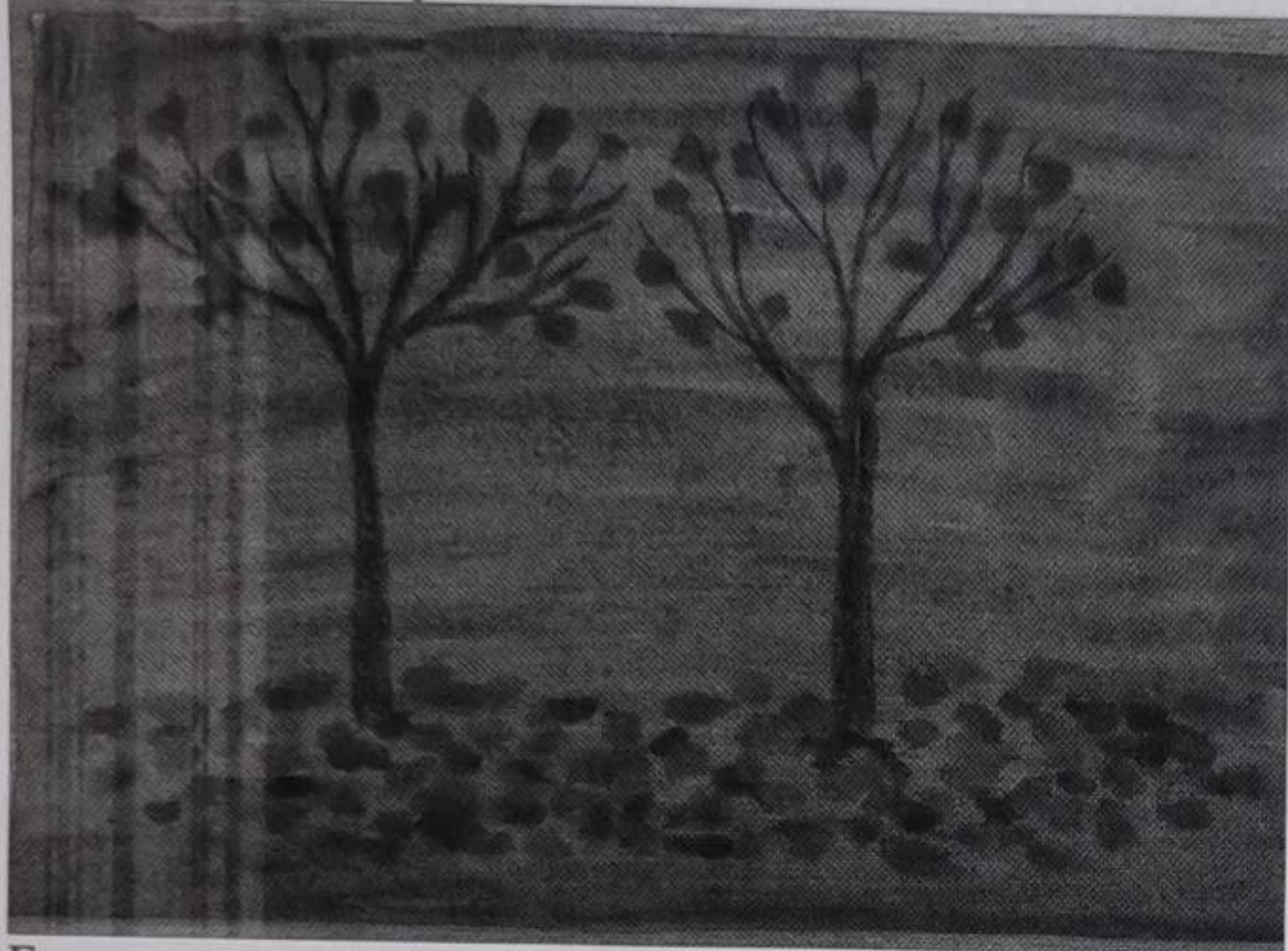
1.3.

– Ақтөс, сәлеметсің бе! Сен бұнда не істеп жүрсің?
– Балалар, амандасайық, бізге Ақтөс күшік те келіп қалыпты.
– Балалар, Ақтөс үйілген жапырақтардың арасына кіріп ойнауды жақсы көреді.
– Мына жапырақтар қайдан жиналған? Иә. Ағаштардан жиналған.
– Иә. Ағаштардың жапырақтары күзде түсіп қалады, себебі қыс келіп қар жауады, бұталарсынып қалуы мүмкін.
– Қанекей, біз де Ақтөсті қуанытып, ермек саздан түсіп жатқан жапырақтарды жасап көрейік.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгінізерттеу.

Балаларға қатырма қағаздың (картон) бетіне салынған ағаштың ұшар басына, ағаштың түбіне ермек саздан жапсырылған "жапырақтардың" суреті үлгісі көрсетіледі.

"Жапырақтар", үлкен кесектен үзіліп, жұлынған бөліктер қызыл, қызылсары, сары түсті.

– Балалар, бұл не? Иә. Ағаш пен жапырақтар.

– Мына ағаш қай жыл мезгіліндетур? Жаздатурма? Күздетур. Дұрыс.

– Күздетурғанын қалай білдіңдер? Жапырақтары сары, қызылсары, қызылтүсті. Жарайсың, Жайна.

– Жапырақтар қайда бар? Ағаштың ұшар басында. Қайталаймыз. Жақсы.

– Жапырақтартағы қай жерде бар? Иә. Ағаштың түбінде бар. Жарайсындар.

2.2. Мүсіндеутәсілдерін көрсету.

Балаларға қатырма қағаз (картон) бетіне салынған ағаш бейнесі көрсетіледі.

– Балалар, мен үлкен, сары түсті кесекті аламын да кішкентай бөліктерді кезекпен үзіп немесе жұлып аламын.

– Осы бөліктер жапырақтар, оларды ағаштың ұшар басына, ағаштың астына, түбіне саусақпен басып, жағып жапсырамын.

Уақытты үнемдеу мақсатында аяқталмаған үлгіні әрі қарай қойып, дайын үлгіні көрсетуге болады.

– Қарандар, балалар, мен қызылсары, қызыл ермек саздардан жапырақтарды жапсырып қойдым.

– Балалар, менің қолым былғанып қалды, майлық пентазалап сүртемін.

Ермек саздар кесектерін орнына, қорапшағасаламын. Кезек сендерде.

2.3. Саусақ жаттығуы. "Жапырақтар ұшты".

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы қосылады.

Қолдар жапырақ екен, (алақандарды жайып, саусақтарды тік ірейтіп, ары-бері айналдыру)

Бұтада отыра екен. (саусақтарды жұдырықтарға қысып алу)

Желсоғып жұлып алса, (алақандарды ашу)

Ұшады жеке-жеке. (саусақтармен еркін қимылдау)

Балалар қимылдарды педагогтің соңынан, әуен ырғағына сай жасайды.

Педагог өз дауысын барынша естілетіндей шығарып, көркем сөзді нақтылы, тартымды мәнерде айтуға міндетті.

Көркем сөз жолдары және жаттығуларды орындау тәртібі, оқу қызметін ең тысуақытта өткізіліп, балалар үшін таныс болуы тиіс.

2.4. Ауадажаттығу.

- Балалар, үлкен кесектен екі саусақтардың ұштарымен үзген болайық. Жарайсыңдар.
 - Енді қағаз бетіне жағып жапсырайық. Жарайсыңдар.
- Педагог балалардың саусақтарын белгілі мүсіндеутәсіліне сай қойып, үстел бетіне жақпалаумен тигізіп, сипалау қимылдарына көңілаударады.
- Балалар, жұмысымыздың соңында біз не істейміз? Иә. Саусағымызды майлықпен сүртеміз.

2.5. Өздік жұмыс.

- Балалардың мүсіндеутәсілдерін бақылау қажет.
- Шығармашылық жұмыс барысында кез келген балаға "Сен не істеп отырсың?", "Оны қалай жасадың?", "Қайда орналастырдың?" сияқты сұрақтар қойылады.
- Балалар тарапынан мына тәрізді жауаптар алынуы керек: "кесектен үзіп алдым, жұлып алдым", "жағып жапсырдым", "ағаштың ұшар басына", "ағаштың түбіне".
- Шығармашылық жұмыс аяқталғанда балаларға саусақтарын, өзорнын майлықпен сүрту әдебі айтатын шарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Жасалған жұмыс мақтау, оқу қызметін пысықтау.

- Мінекей, балалар, қандай тамаша жұмыстар жасалды!
- Бүгін сендер не істедіңдер? Иә. Ағаштан түскен жапырақтарды қағазға жағып жапсырдық. Тамаша.
- Жапырақтардың барлығы түсіп қалды ма? Дұрыс айтасың, Сәбира, жапырақтар ағаштың ұшар басында бар. Жарайсың.
- Қырмызы, сен қандай түстерді қолдандың? Тамаша.

Кейіпкермен қоштасу.

- Балалар, Ақтөскүшік те сендердің жұмыстарыңа қарап, таңқалып отыр. Өте әдемі шықты. Енді ол сендердің жапырақтарыңмен ойнайды. "Сауболыңдар!" – деп айтады.
- Балалар маған да сендердің жұмыстарың өте ұнап тұр. Сендер бүгін шыдамды, тиянақты балалар болдыңдар. Жарайсыңдар. Демалайық.

№6 Күзгі ең жарқын көбелектер

Білім беру саласы:

Бөлімі:

Тақырыбы:

Мақсаты:

Шығармашылық

Сурет

«Күзгі ең жарқын көбелектер»

- қалқаламды дұрыс ұстау дағдысын меңгерту;
- бояуды тандауға, бірнеше түстерді қосу арқылы қажетті түс шығарып алуға үйрету; «кляксография» тәсілімен таныстыру.

Билингвалдық
компоненті:

Қажетті
заттар:

ақ қағаз, көбелектің суреттері, қарындаштар, палитра, бояу, қылқалам, су құятын құты.

Балаларға А.Сарсековтың «Көбелек» өлеңін оқу:

Мен тимеймін, жасқанба,

Дос болайық, көбелек.

Жайнап тұрған бақшамда

Гүлдерімді көре кет.

Тұтқиылдан састыра,

Жаңбыр жауса себелеп,

Тақиямның астына

Тығыла гой, көбелек.

Балаларға көбелектердің суреттерін көрсету. Олардың қандай болатыны жайлы балалардан сұрау.

– Көбелектер қандай болады?

– Көбелектер не жақсы көреді?

Көбелектер өте қысқа өмір сүреді. Сол қысқа уақытта табиғатқа өз пайдасын тигізіп үлгереді.

 Сергіту сәті.

Көбелек-ау, көбелек,

Біздің гүлге қона кет.

(Балалармен бірге көбелектің ұшу қимылын жасу)

Балаларға жұмысты орындалу ретімен көрсете отырып таныстыру.

1. Қылқаламды таза суға батырып, онымен бояудың үстіне су тамызу. Бояудың жарты бөлігі су болады. Енді бояуды сумен араластырамыз.

2. Араластырған бояуға қылқаламды батырамыз. Қылқаламмен көбелектің оң жақ қанатына дақ түсіреміз. Алдымен сары, одан кейін қызыл түс, содан кейін көк түсті кезекпен тамызамыз. Әрбір бояу түсін пайдаланған соң, қылқаламның ұшын тазалап жуып отырамыз.

3. Қағазды дәл ортасынан бүктеп, көбелектің сол жақ қанаты мен оң жақ қанатын беттестіреміз де, оны қолымызбен үстінен сипаймыз. 1-5 дейін санаймыз.

4. Көбелектің қанатын ашамыз.

Балалардың жұмысын талдау. Балалардың салған суреттерін талдау. Әдемі шыққан көбелектерді мадақтау

№ 7 Тақырыбы: Тандыр нан

Оқу қызметінің мақсаты

Балалардың нан өнімдерінің бірі, тандыр нанды пісіру амалымен таныстыру, нан өнімдері туралы ұғымдарды тиянақтау; дөңгелек пішіннің қасиеттері жөнінде білімдерді пысықтау. Дөңгелек пішінді тандыр нан кескіндеріне желімді жағып, барлық балаға ортақ пеш сұлбасының ішіне қатарларға жапсыру техникасына үйрету, қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру, майлықпен жапсырылған пішінді басып отыру техникасын пысықтау; зейінді, көз мөлшерін дамыту, көпшілікпен бірге әрекет жасау білігін қалыптастыру. Балаларды нанды қадірлеуге, ұқыптылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Балаларға "тандыр нан", "пешке жапсырамын", "майлықпен сүртемін" сияқты сөздерді айтқызып, тілдің белсенді сөздік қорын жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудио жазбаны тыңдау, ғажайып сәт, суреттік көрсету, суретті зерттеу, жапсыру тәсілдерін көрсету, саусақ жаттығуы, жапсыру амалдарын қайталау, өздік жұмыс, мақтау, оқу қызметін пысықтау, кейіпкермен қоштасу.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Аланның суреті, ойыншығы.

Тандыр нан пісіретін пештің суреті.

Тандыр нан пісіретін пештің кескінінің іші тандыр нанның қатарларымен толтырылған.

Тандыр нанның екі суреті: дөңгелек, сопақша.

Тандыр нан пісіретін пештің нансыз кескіні, жапсыруға негіз үлгісі.

Ырғақты, көңілді әуен жазбалары.

Көрсеткіш.

Тандыр нанның екі түрлі пішінді дайын кескіндері, ыдысқа құйылған желім, қылқалам, жайма, тіреуше, майлық.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Тандыр нанның екі түрлі пішінді дайын кескіндерінің ыдыстардағы жинақтамалары, желім құйылғаны ыдыстар, қылқаламдар, тіреушелер, жаймалар, майлықтар.

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Аудио жазбаны тыңдау.

Көңілді, ырғақты әуен естіледі.

– Балалар, бүгін біз табиғатқа саяхатқа шығамыз.

Саяхатымыз ұзақ болады, қарнымыз ашып қалуы мүмкін. Балалар, қарнымыз ашып қалмас үшін не

істеуге болады екен? Жарайсындар. Азықтаныпалу керек.

Ғажайып сәт.

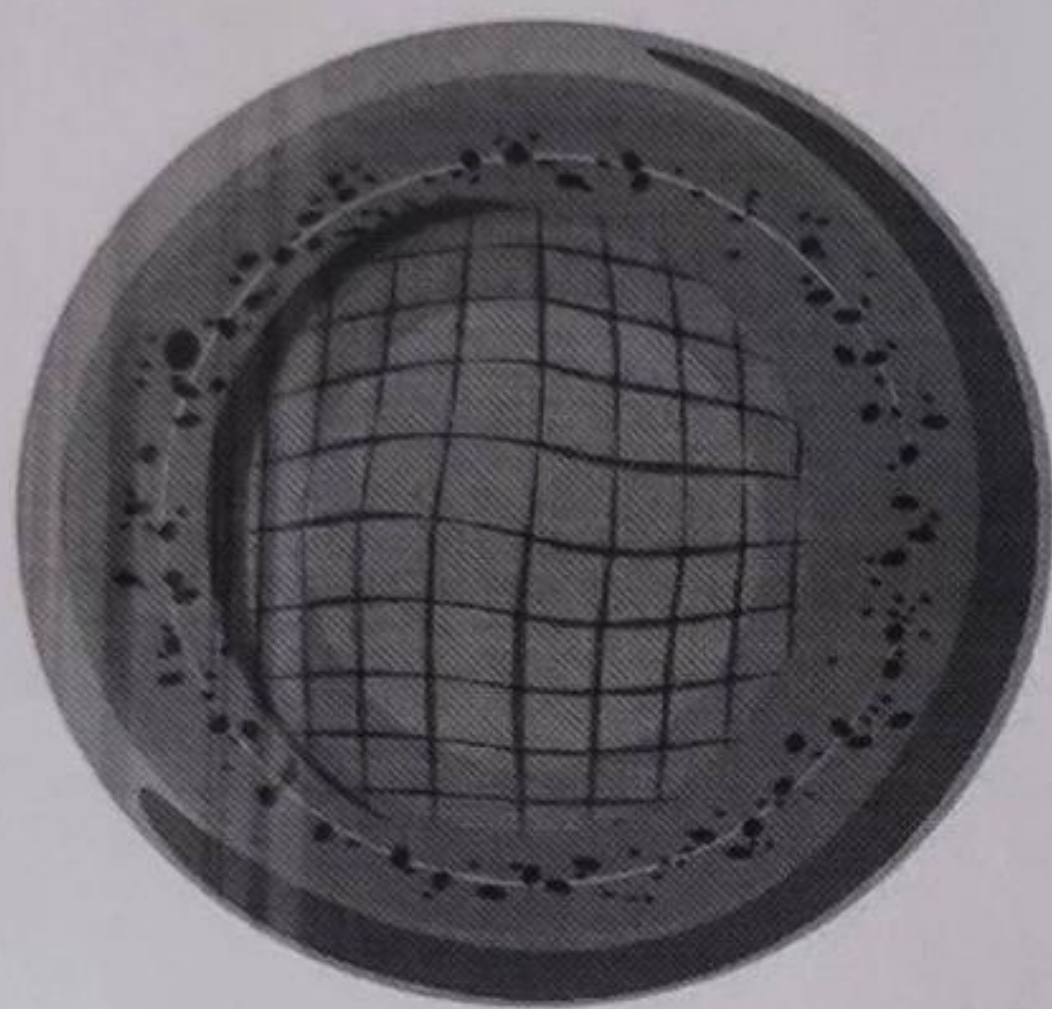
Аланның келгені көрсетіледі.

Алан:

– Балалар, сәлеметсіңдер ме?

– Мен де сендермен табиғатқа саяхатқа шыққым келеді. Ал азықты менің әжем пісіріп береді. Ол азық – тандыр нан.

1.2. Суреттік көрсету.

– Бірақ менің әжем қонақта. Ал тандырды пеште пісіруге болады. Тандыр нан пісіретін пештің суреті көрсетіледі.

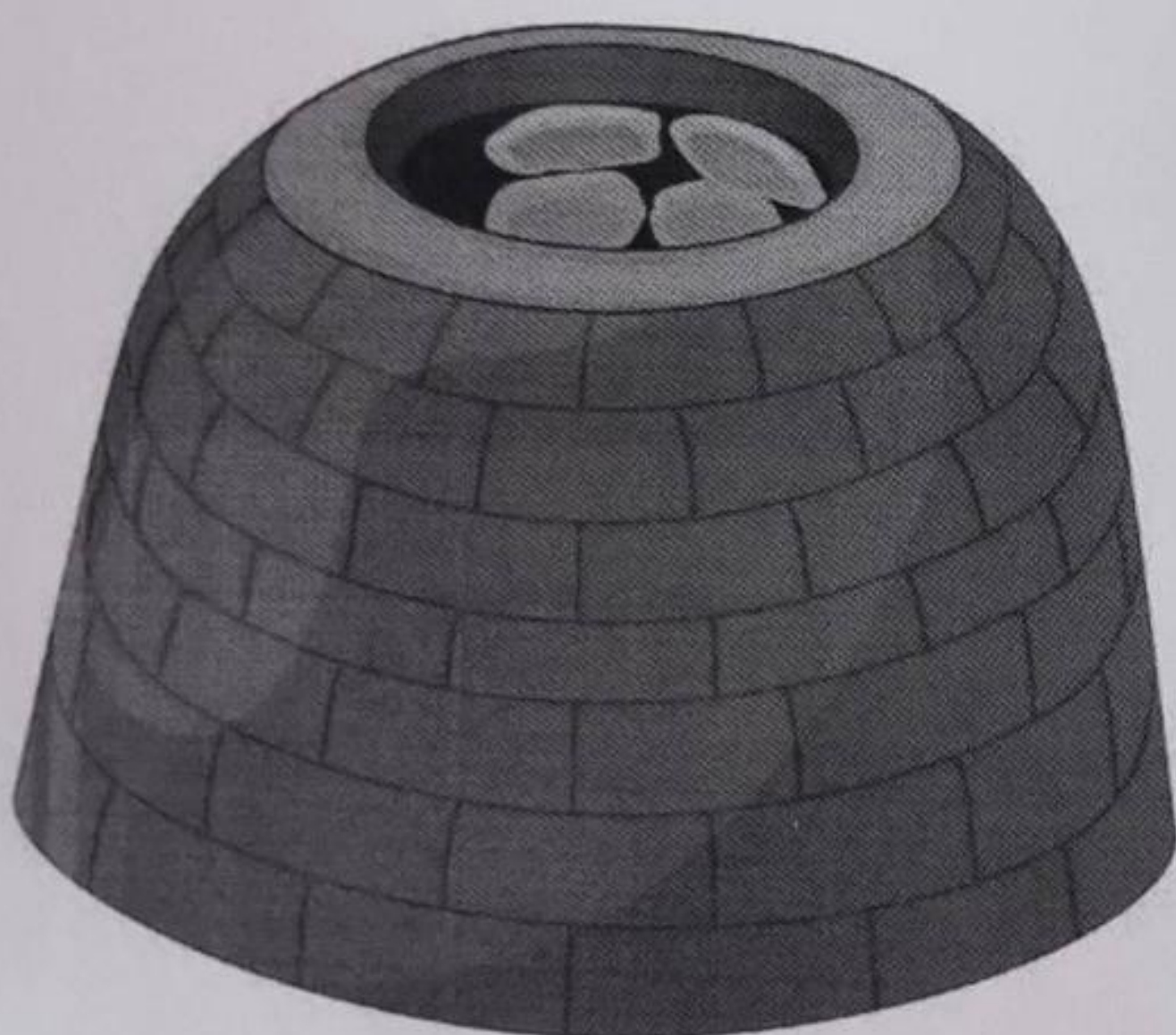
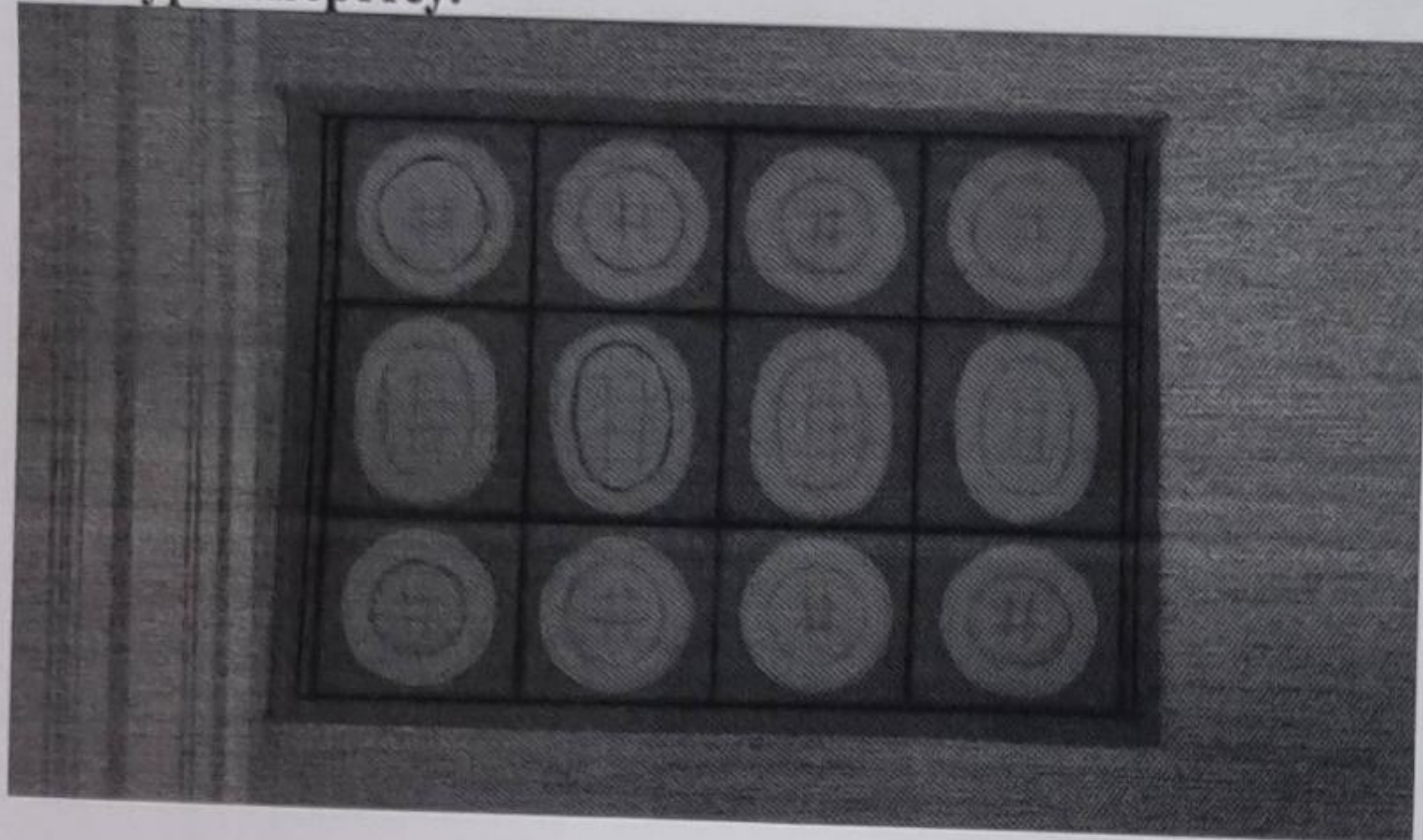

Педагог

– Алақай! Балалар, мен таптым. Бәріміз осы тандыр нанды бірігіп пісірейік.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Суреттізерттеу.

Балаларға тандыр нанды пісіретін пештің суреті тағы да көрсетіледі.

– Балалар, мынау тандыр нанды пісіретін пеш. Шалқар, мынау не? Тандыр нанды пісіретін пеш. Жақсы.

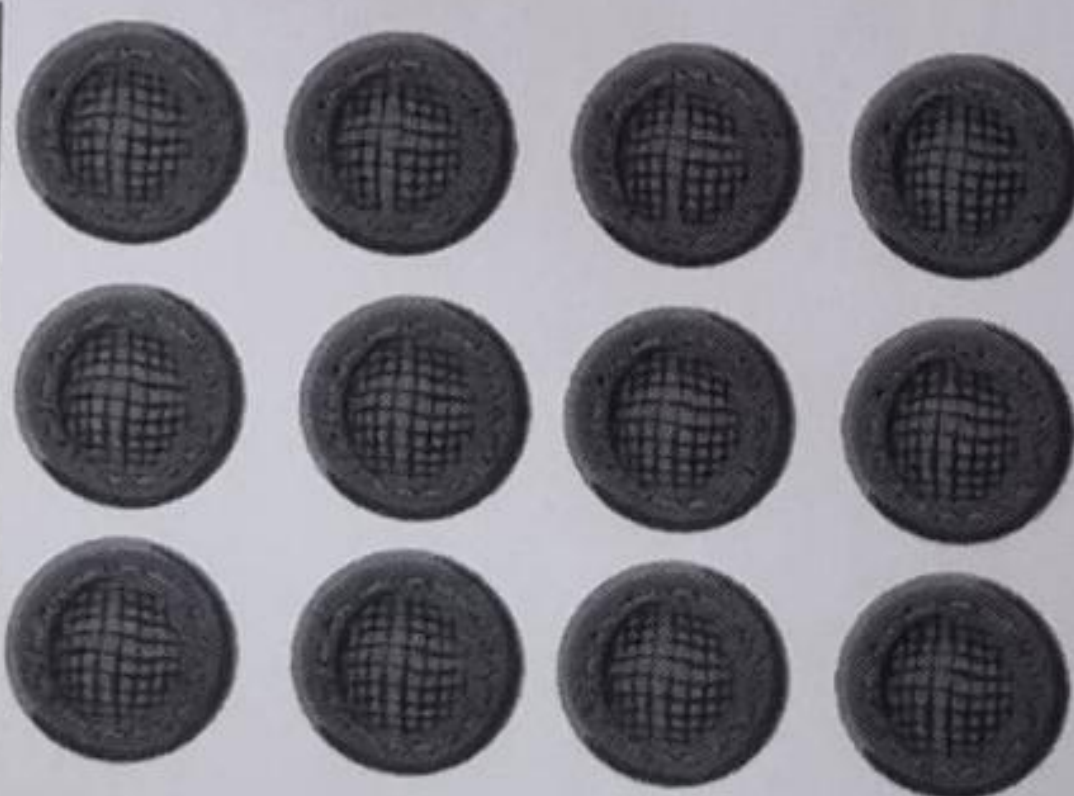
– Пештің ішінде не бар? Иә. Тандыр нан бар.

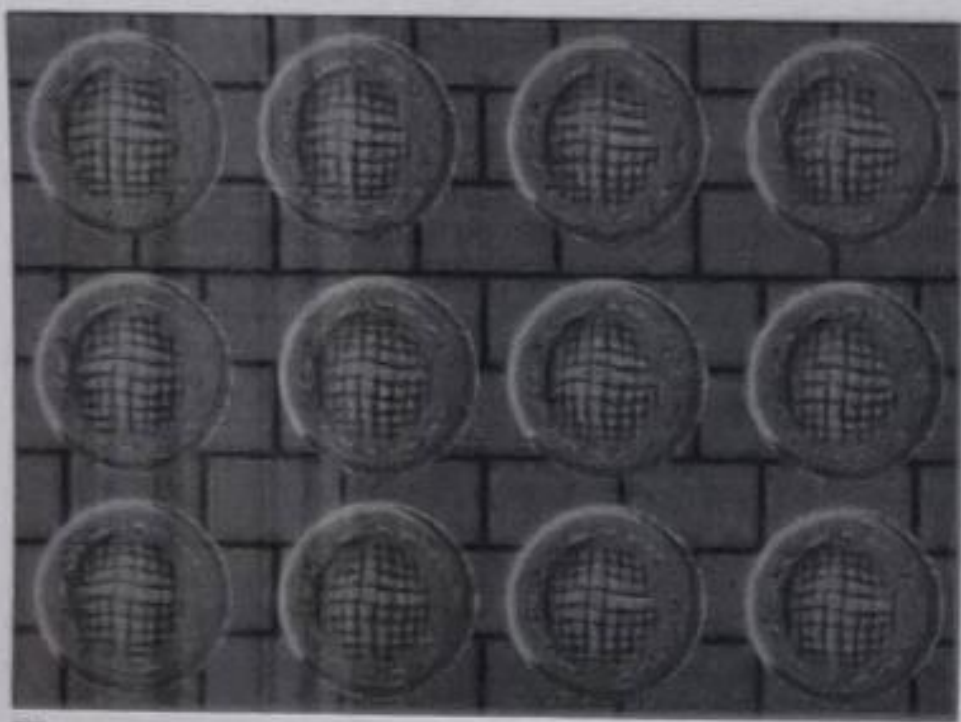
– Тандыр біреу ме? Тандырлар көп. Жарайсыңдар.

– Тандырдың пішіндері неге ұқсайды? Иә. Дөңгелекке ұқсайды. Сопақшаға ұқсайды. Тамаша.

– Балалар, тандырдың түстері әртүрлі ме? Олар бірдей. Қандай түсе кен? Иә. Сары, қоңыр. Жарайсыңдар.

2.2. Жапсыру амалдарын көрсету.

Балалардың алдынан тандырды пісіретін пештің тандырсыз кескіні ілінеді.

- Балалар, мына пешке көптеген тандырдың дөңгелек және сопақша қамырлары дайын.
- Мен бір тандыр пішінін жаймаға аударып, шетінің бойына желімді жағамын, қылқалам тереушеге.
- Пішінді аударып, пештің бір бұрышына жапсырамын. Майлықпен үстінен басып, шетін сүртемін.
- Тағы да бір сопақша тандырдың екінші қатардың басына жапсырамын, майлықпен артықшыққан желімді сүртемін.
- Балалар, ары қарай менің күшімүлкен пешті толтыруға жетпейді, сендердің көмектерің керек.

2.3. Саусақ жаттығуы. "Нан илейді Нұрай".

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы қосылады.

Нан илейді Нұрай, (саусақтарды жұдырыққа қайта-қайта жинап, қысу)
 Дөңгелектеп, былай, (жұдырықтарды айналдыру)
 Томпаң-томпаң, (қос қолды жұдырыққа, "құлыпқа", қысу)
 Томпақтап, (қос жұдырықты айналдыру)
 Жалпақ-жалпақ, (алақандарды ашып, бірін-біріне аяқастырып салу)
 Жалпақтап.

Балалар қимылдарды педагогтің соңынан, әуен ырғағына сай жасайды.
 Педагог өз дауысын барынша естілетіндей шығарып, көркем сөздің ақтылы, тартымды мәнер де айтуға міндетті.
 Көркем сөз жолдары және жаттығуларды орындау тәртібі, оқу қызметін енгізу ақытқа өткізіліп, балалар үшін таныс болуы тиіс.

2.4. Жапсыру амалдары тәртібін қайталау.

- Балалар, біз тандырдың қамырына желімді қалай жағамыз?
- Иә, қылқаламды желімге маламыз. Пішінді аударып, жаймағасаламыз.
- Бір саусақпен шетін басып тұру керек.
- Қылқалам тереушеге.
- Пішінді қайта аударып, көздеген жерге жапсырамыз.
- Майлықпен үстінен басып, шығып кеткен желімді сүртеміз. Жарайсыңдар.

2.5. Өздігінен жапсыру.

Ұжымдық жұмыс болуына байланысты, әрбір баланың өз пішініне желімді жағып, кезекпен келіп, ешкімге кедергі болмай, пештің сұлбасына жапсыру тәртібі қадағаланады.
 Балаға "Сен нені жапсырасың?", "Пішіні қандай?", "Майлықты не үшін алдың?" сияқты сұрақтарды қойып отырғандұрыс.
 Балаға "тандыр нан", "пешке жапсырамын", "майлықпен сүртемін" деген сөздер мен фразаларды айтқызу маңызды.
 Педагог баланың жұмысын қолдап, мақтауға міндетті.
 Балаға көмек қажет болса, педагог жапсыру, желімдеу тәсілдерін өз қағаз үлгісінде орындауы қажет.
 Көмектің тағы біртүрі баланың қимылдарынан ұсқаулар беріп отыру. Мысалы, "кескінді аударарғой", "қылқаламды тереушеге қой", "майлықпен үстінен бас".

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Дайынжұмысүшінмақтаужәнеоқуқызметінпысықтау.

- Балалар, бүгінбізменайналыстық? Иә. Тандыр нандыпісірдік. Жарайсыңдар.
- Бөлекжапсырдық па, біргежапсырдық па? Біргежапсырдық. Не үшінжапсырдық?

Кейіпкерменқоштасу.

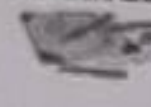
- Алан өтеқуанышты, себебібарлығымызға тандыр нанпісіптүр, саяхатқашығуғаболады. Алан сендердіңұйымшыл, ұқыптыболғандарыңдыкөріп, әжесінемақтапбарады. "Сауболыңдар!" – дейді.

- Иә, балалар, бүгінкөптеген тандыр нан пісірілді. Саяхатқашыққандақарнымызтоқболыпжүреді. Жарайсыңдар! Оқуқызметіаяқталды. Сауболыңдар.

Бөлімі: Сурет салу
Мақсаты:

Билингвалдық компоненті:

 Қажетті заттар:

Ұйымдастыру кезеңі:

Тақырыбы: «Бояумен бізге күз келді»

- бояулармен (гуашь, акварель), оларға тән қасиеттермен таныстыру;
- негізгі және құрамдас түстер, түстік оралым мен кемпіркөсак түсінігін беру қылқаламмен дұрыс жұмыс істеу, бояутактаны дұрыс пайдалану дағдысына баулу, сурет салуға құштарлықтарын арттыру.

бояу-краска, қылқалам-кисточка, гуашь-гуашь ақ қағаз, жіңішке қылқалам, акварель бояуы, бояу-тақта, су құятын құты, орамал, акварель және гуашьпен салынған суреттер.

Балаларды ұйымдастырып, назарларын сабаққа аудару.

Сабақ барысы

Тәрбиеші: – Сәлеметсіңдер ме, балалар.

Балалар амандасып, шаттық шеңберіне тұрып «Амандасу рәсімін» айтады:

*Арайлап таң атты,
Алтын сәуле таратты.
Жарқарайды қаламыз,
Жайнай түсті даламыз,
Қайырлы таң достарым!*

Балаларға сабаққа Суретші Құтының келгенін айту. Балалар Құтыны қарсы алады амандасады. Құтының әңгімесін мұқият тындайды. Суретші Құтының әңгімесін әңгімелеп беру. Балаларды бояулармен таныстыру. Гуашь пен акварель бояулар туралы айту. Гуашь қорап үйлерде тұрады. Гуашьтың пәтері банкілер және олардың қақпақ есіктері бар. Барлық қақпақтарды ашайық.

Тәрбиеші: - Олар қандай?

Акварель бояулар бір-бірімен қатарда көрші тұрады. Олар суда ериді. Суды қатты ұнатады.

Тәрбиеші: - Балалар сендер қанша түс білесіңдер?

Балалар: - Қызыл, сары, көк т.б.

Тәрбиеші: - Иә, олар негізгі түстер. Олар бір-бірімен араласа алады. Олар бояутақтада кездеседі. (Бояулардың араласқанын көрсету: қызыл+сары- қызғылт сары, қызыл+көк- сия көк.)

Балаларға жылы және суық түстер жайлы айтып кету.

 Балалардың сурет салу барысында қылқаламмен жұмыс істеудің негізгі ережелерін түсіндіремін:

1. Қылқаламды суда қалдыруға болмайды.
2. Сурет салып болған соң, қылқаламды жуып, тазалап қою керек.
3. Қылқаламды орнына қойғанда қылы бар жағын жоғары қаратып орналастыру керек

 Сергіту сәті

Балалар сергіту сәтін жасайды. Балалар жұмысқа кірісер алдында саусақ жаттығуын жасайды:

*Бас бармағым тіпті де,
Ұстай алмас жіпті де,
Екі саусақ бірікті,
Ине қолға ілікті
Үш саусағым орамды,
Жүгіртеді қаламды,*

*Өнерлі екен он саусақ,
Қала салсақ, жол салсақ.*

Балалар жұмысқа кіріседі.

Балаларға Құтының қызықты нәрселерді айтып бергенін және бейнелеу материалдарын қолдана отырып өз беттерінше сурет салуларын айту.

Жұмыс барысында түстік шеңберді қолдана отырып, бояуақтада бояуларды қалай дұрыс араластыру керектігін балалардың есіне салу.

Балалардың жұмыстарын талдау. Балалардың салған суреттерін талдау. Әдемі салынған суреттерді мадақтау.

№9 Қарбыз бөлігі

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға адамның күз мезгіліндегі еңбегінің түрлері туралы түсініктер беру, жеміс пен көгөністер туралы білімдерін тиянақтау, қарбыздың жидеке кені туралы ұғым беру. Ермексазды алақанарасында дөңгелектеп илеу, таяқша етіп есу техникаларын жетілдіру, қарбыздың сыртқы жасыл қабын қызыл қатырма қағаз (картон) негізінің шетіне жалпақтап жапсыруға үйрету; қаракесектен үзімдерді саусақтар арасында илеп, есіп, қарбыздан деріретінде қызыл қағаз негізіне жапсырып отыруға жаттықтыру; қолдың ұсақ моторикасын, пішінді қабылдау, көз мөлшерін дамыту. Балаларда адамның еңбегін құрметтеудеген сезімді қалыптастыру, төзімділікке, еңбек қорлыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Балаларға "үземін, жұламын", "ұзын таяқшаны есемін", "қарбыз – жидек" сияқты сөздерді айтқызып, тілдің белсенді сөздік қорын жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Ғажайып сәт, көркем сөз, жұмбақ, суреттік көрсету, кіріспе әңгімелесу, үлгіні зерттеу, мүсіндеу тәсілдерін көрсету, саусақ жаттығуы, ауада жаттығу, өздік жұмыс, мақтау, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Сүлгімен жабылған себет.

Қарбыздың суреті.

Қарбыздың бір бөлігінің кескіні,

Кесілген қарбыздың бір жарты шеңберлік қатырма қағаздағы (картондағы) кескіні. Көк картон қағазға қызыл дөңгелектің жартысы жапсырылған. Қызыл жарты дөңгелектің доғалы шетінің үстіне жасыл ермексаздан кесілген жолақ жапсырылған.

Қызыл қағаз бетіне қоңыр ермексаздан дөңгелектелген дақтар жапсырылған.

Кесілген қарбыздың бір жарты шеңберлік кескінінің суретті бастамасы.

Көк қатырма қағазына (картон) қызыл, дөңгелектің жартысы жапсырылған.

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.

Ермексаз жинақтамасы, тақтайша, майлық.

Көрсеткіш.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Кесілген қарбыздың бір жарты шеңберлік кескінінің суретті бастамасы, ермексаз жинақтамалары, тақтайшалар, майлықтар.

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Ғажайып сәт.

Сүлгімен жабылған себет көрсетіледі.

- Балалар, бұл қайдан келген төмпешік?
- Ішінде не бар екенін көру алдында мен сендерге жұмбақты жасырып берейін.

Көркем сөз. Жұмбақты жасыру.

Бау-бақшада бар жүйек,
Сол жүйекте бар жидек.
Дөп-дөңгелек, төмпешік,
Өсіп жатыр дәу жидек.

Теріп алса ... Қайдағы!
Ауыры кен салмағы!
Бұл не деген дәу жидек?!
Көтеруге күш керек.

- Балалар, бұл не? Кім тапты?

1.2. Сурет (зат) бойынша әңгімелесу.

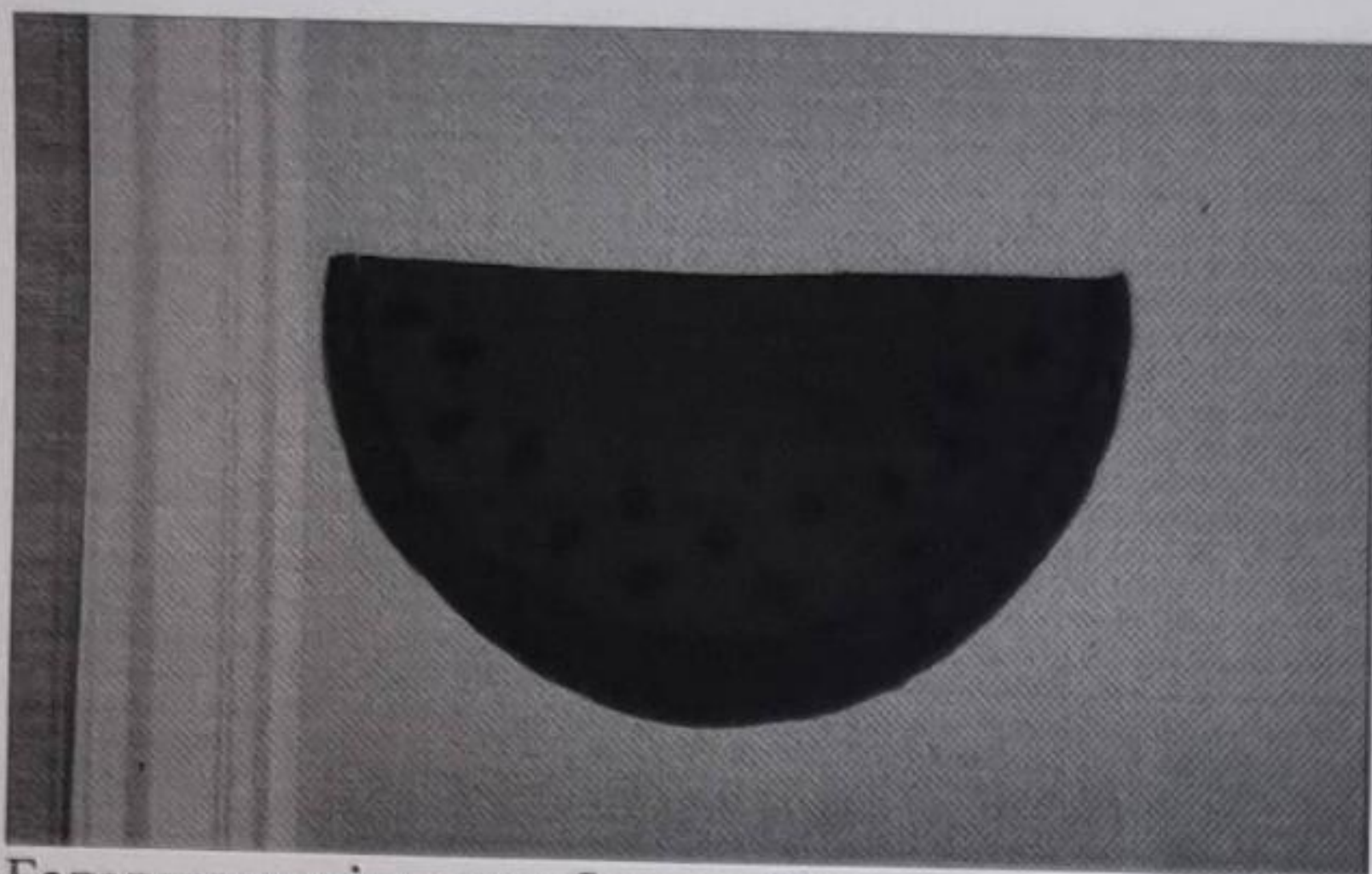
Сүлгіні алып тастау, қарбыздың суретін көрсету,

- Қарандар, бұл не?
- Балалар, қарбыз – ол жидек. Қайталаймыз.
- Бірақ өте үлкен, бірақ өте тәтті жидек.
- Қаламқас, қарбыздың сыртын ұстасақ, сипасақ қандай екен? Иә. Сырты қатты, жылтыр. Қайталаймыз, балалар. Жарайсыңдар.
- Қарбыздың түсі қандай? Иә. Түсі жасыл, қара жолақтары бар.
- Балалар, біз бір қарбызды көп бөліктерге бөлуіміз керек. Бір қарбыз ешкімге жетпейді.
- Қарбыздың ішінде не бар екен? Біз қарбыздың ішін жасап көрейік.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

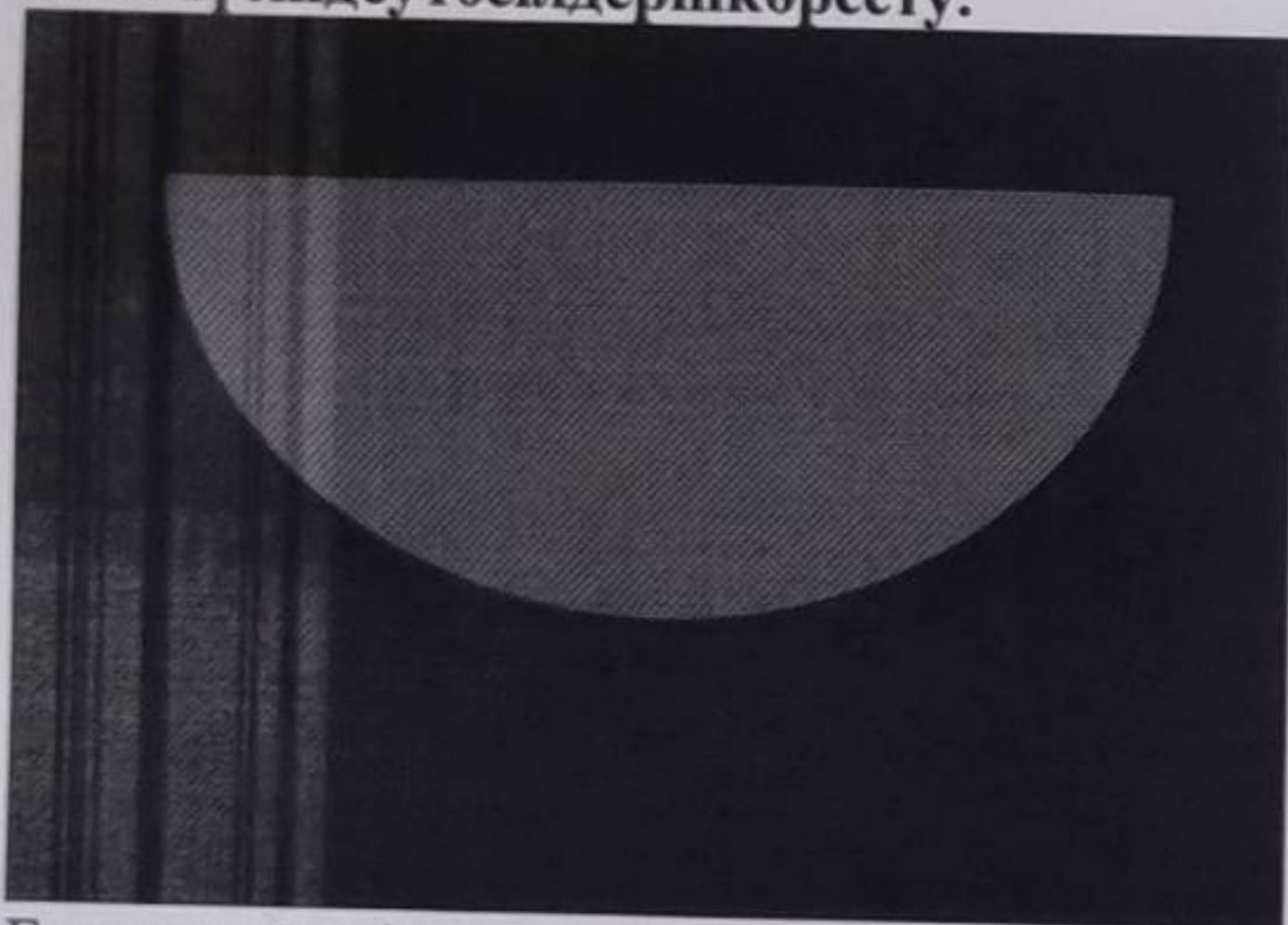
2.1. Үлгіні зерттеу.

Балаларға кесілген қарбыздың бір жарты шеңберлікескіні көрсетіледі. Көк қатырма қағазға (картон) қызыл дөңгелектің жартысы жапсырылған. Қызыл жарты дөңгелектің доғалыш бетінің үстіне жасылермек сазданесілген жолақ жапсырылған. Қызыл қағаз бетіне қоңырермек саздан дөңгелектелген дақтар жапсырылған.

- Балалар, бұл қарбыздың кесілген бөлігі.
- Балалар, қарбыздың сыртқы қабығының түсі қандай? Иә. Қабығының түсі жасыл. Қайталаймыз.
- Қарбыздың ішкі жағының түсі қандай? Түсі қызыл. Жарайсың, Аймара.
- Қызылдың ішінде не бар? Иә. Дәндері бар. Түсі қандай? Иә. Түсі қоңыр. Жарайсындар.

2.2. Мүсіндеутәсілдерін көрсету.

Балаларға кесілген қарбыздың бір жарты шеңберлікескіні көрсетіледі. Көк қатырма қағазға (картон) қызыл дөңгелектің жартысы жапсырылған.

- Балалар, қарбыздың несін жапсыруға жет? Иә. Жасыл қабығын жапсырамыз. Жақсы.
- Мен жасыл кесектен бір бөлікті бөліп аламын, тақтайша үстінде дөңгелектеймін, содан соң таяқша етіп есемін.
- Таяқша мжіңішке, ұзын болуы тиіс. Таяқшаны қызыл жарты дөңгелектің бетінің үстіне саламын. Саусақтарыммен басып-басып жапсырамын.
- Егерермек саз жеткіліксіз болып жатса, тағы да бір бөлікті бөліп алып, есемін, шетке жапсырамын.
- Енді маған не керек? Иә, қарбыздың дәндері керек.
- Қоңырермек саздан кішкентай көптеген үзімдерді жұлып аламын.
- Үзімдердің әрқайсысынан дөңгелектеймін, есемін, қызылдың үстіне басып жапсырамын.
- Міне, менде қарбыздың бір бөлігі дайын.
- Қызыл жарты дөңгелектің доғалыш бетінің үстіне жасылермек сазданесілген жолақ жапсырылған.
- Қызыл қағаз бетіне қоңырермек саздан дөңгелектелген дақтар жапсырылған.

2.3. Саусақ жаттығуы. "Дөңгелек".

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы қосылады.

Дөңгелек пішіндер өте көп:
Алма, апельсин, картоп,
Адамның басы дөңгелек,
Дөңгелек кенейіншік доп.

Балалар үстел бетінде дөңгелек пішіндерді саусақтарымен салып отырады.
Балалар қимылдарды педагогтің соңынан, әуен ырғағына сай жасайды.
Педагог өз дауысын барынша естілетіндей шығарып, көркем сөздің ақтылы,
тартымды мәнер де айтуға міндетті.
Көркем сөз жолдары және жаттығуларды орындау тәртібі, оқу қызметінен тысу ақытқа өткізіліп,
балалар үшін таныс болуы тиіс.

2.4. Ауада жаттығу.

– Балалар, қарбыздың бөлігін жасауды неден бастаймын?
– Есуді көрсетейік, жарайсыңдар.
– Дәндерін қалай жасаймыз?
– Иә. Үзіп, жұлып отырамыз, дөңгелектейміз, қызылдың үстіне жапсырамыз. Жарайсыңдар.
Педагог балалардың саусақтары мен алақандарын белгілі мүсіндеу тәсіліне сай қойып,
тақтайшаға басып, дөңгелектеу немесе есу қимылдарына көңіл аударады.

2.5. Өздік жұмыс.

Әрбір баланың алдына кесілген қарбыздың бір жарты шеңберлікескіні көрсетіледі.
Көк қатырма қағазға (картон) қызыл дөңгелектің жартысы жапсырылған.
Балалардың мүсіндеу тәсілдерін бақылау қажет.
Шығармашылық жұмыс барысында кез келген балаға "Сен не істеп отырсың?", "Оны
қалай жасадың?", "Қайда орналастырдың?" сияқты сұрақтар қойылады.
Балалар тарапынан мына тәрізді жауаптар алынуы керек: "кесектен үздім, жұлдым",
"ұзын таяқшаны есемін", "қарбыз – жидек".
Шығармашылық жұмыс аяқталғанда балаларға саусақтарды,
өз орнын майлықпен сүрту әдебінен айтып отыру шарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Жасалған мүсін үшін мақтау және оқу қызметін пысықтау.

– Балалар, қандай тамаша жұмыстар жасап шықтыңдар! Бұл не? Иә. Қарбыздың бір бөлігі.
– Қарбыз көгөніс пе? Иә. Қарбыз – жидек.
– Біз бүгін сыртын жасадық па? Не ден жасадық? Қалай?
– Ал, ішіне не салдық? Иә. Қоңыр дәндерін жасадық.
– Балалар, бүгін сендер ерекше ұқыпты, еңбекқор болдыңдар.
Ересе қадамдар сияқты күзде қысқа қорек дайындап шықтыңдар.
Оқу қызметі аяқталды, сау болыңдар!

№10 қоянның жаңа тоны

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға қоянның сұр тонына қотанға ауыстырып, қысқадайындалуы ерекшелігін таныстыру, қоянның дене құрылымын пысықтау; күзмезгілігі ерекшеліктері туралы ұғымдарды қайталау. Алдын-ала көлденеңінен жыртылып қойған ұзынқағаз жолақтарын алуға үйрету; ұсаққағаз бөліктерінің қоянның бейнесіне, шетінен шықпай жапсыру амалдарына жаттықтыру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, ой-қиял қабілеттерін дамыту. Балалардың табиғат құбылысын бақылауға деген қызығушылықтарын қалыптастыру; төзімділікке, тиянақтылыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Балаларға "сұр қоян", "ақ қоян", "терісі жұмсақ", "жыртып аламын" сияқты сөздерді айтқызып, тілдің белсенді сөздік қорын жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Бейнероликті көрсету, кіріспе әңгімелесу, көркем сөз, үлгіні зерттеу, суретті көрсету, жапсыру амалдарын көрсету, саусақ жаттығуы, жапсыру амалдары тәртібін қайталау, өздік жұмыс, мақтау, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Табиғат аясында жасырынып отырған қоян туралы бейнеролик. Ақ қоян бейнесінің жасанды үлгісі. Қоянның ақ терісі (қағаздан жыртылып алынған) қоянның сұлбасын тиістіріліп жапсырылған қағаз бөліктері. Екіге бөлінген сурет-сызбалар:

- 1) сол жақта қоянның басы мен құлақтары, оң жақта аюдың басы, құлақтары дөңгелек;
- 2) сол жақта қоянның денесі мен кішкентай құйрығы, оң жақта түлкінің денесі мен ұзын құйрығы.

Сұр қоянның үлгісін негіз болатын суреті.

Ыдыс қасалынған қағаздан жыртылып алынған ұзын жолақтар жинақтамасы және дайын жыртылған ұсаққағаздар бөліктерінің жинақтамасы.

Жапсыруға қажетті құралдар: ыдыс ажелім, қылқалам, қылқаламға тіреуше, жайма (төсеніш), майлық (сүлгі).

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Сұр қоянның үлгісін негіз болатын суреттері.

Ыдыс қасалынған қағаздан жыртылып алынған ұзын жолақтар жинақтамалары.

Жапсыруға қажетті құралдар: ыдыс ажелімдер, қылқаламдар, қылқаламға тіреушелер, жаймалар (төсеніш), майлықтар (сүлгі).

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Бейнероликті көрсету.

Балаларға табиғат аясында жасырынып отырған қоян туралы бейнеролик көрсетіледі.

Кіріспе әңгімелесу.

- Балалар, бүгін біз күзгі табиғатаясына барамыз. Табиғатаясында қандай қызықтар бар екен?
- Балалар, сендер не көріп отырсыңдар?
- Мұқият қараңдар ... Бұтаның түбінде ... не отыр? Иә. Жарайсың, Бағлан, бұл – қоян.
- Қоянның жүнінің түсі қандай? Иә. Жүнінің түсі сұр. Дұрыс айтасыңдар.
- Сұртүсті қоян бұтаның арасында көрінбейді. Қоян неге бері шықпайды екен?

1.2. Көркем сөз. "Қоян неге қорқақ?" (үзінді)

Қоян неге жалтақ?
Оның жаны қорқақ.
Қорқақ қоян, жалтақ,
Қайда қашып бармақ?

Қашар еді бірақ,
Келеді қысаппақ.
Қоян содан қорқақ,
Денесі сұр, сатпақ.

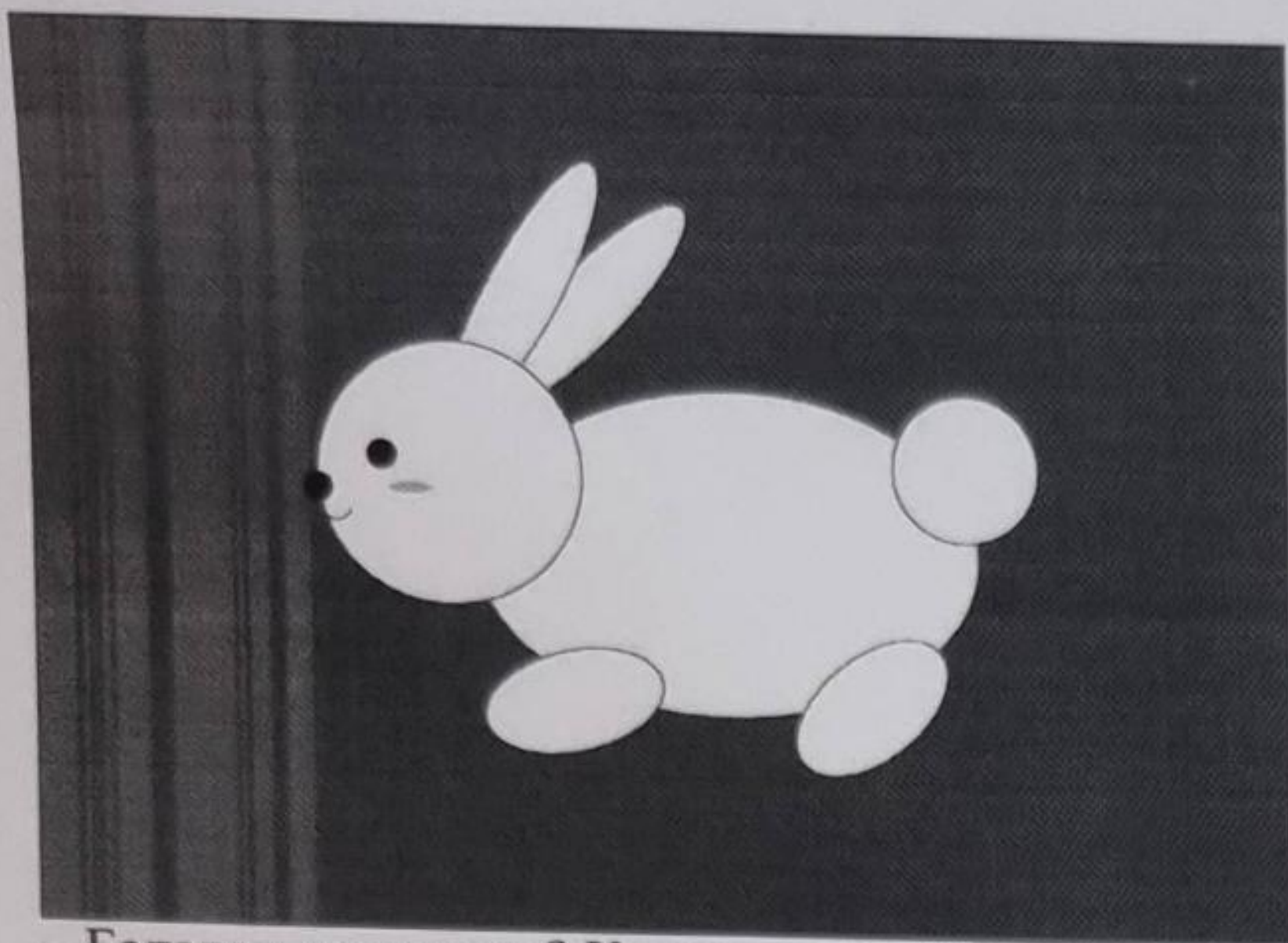
- Балалар, сұр қоян неге қорқып отыр?
- Иә. Қыс келсе ақ қар жауады, ал қоянның тоны әлі де ақ емес. Біз қоянға ақтонды жасап берейік.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгіні зерттеу. "Аққоян".

Балаларға аққоян бейнесінің жасанды үлгісі көрсетіледі.
Қоянның ақ терісі ақ қағаздан жыртылып алынған,
қоянның сұлбасын тиістіріліп жапсырылған қағаз бөліктері.

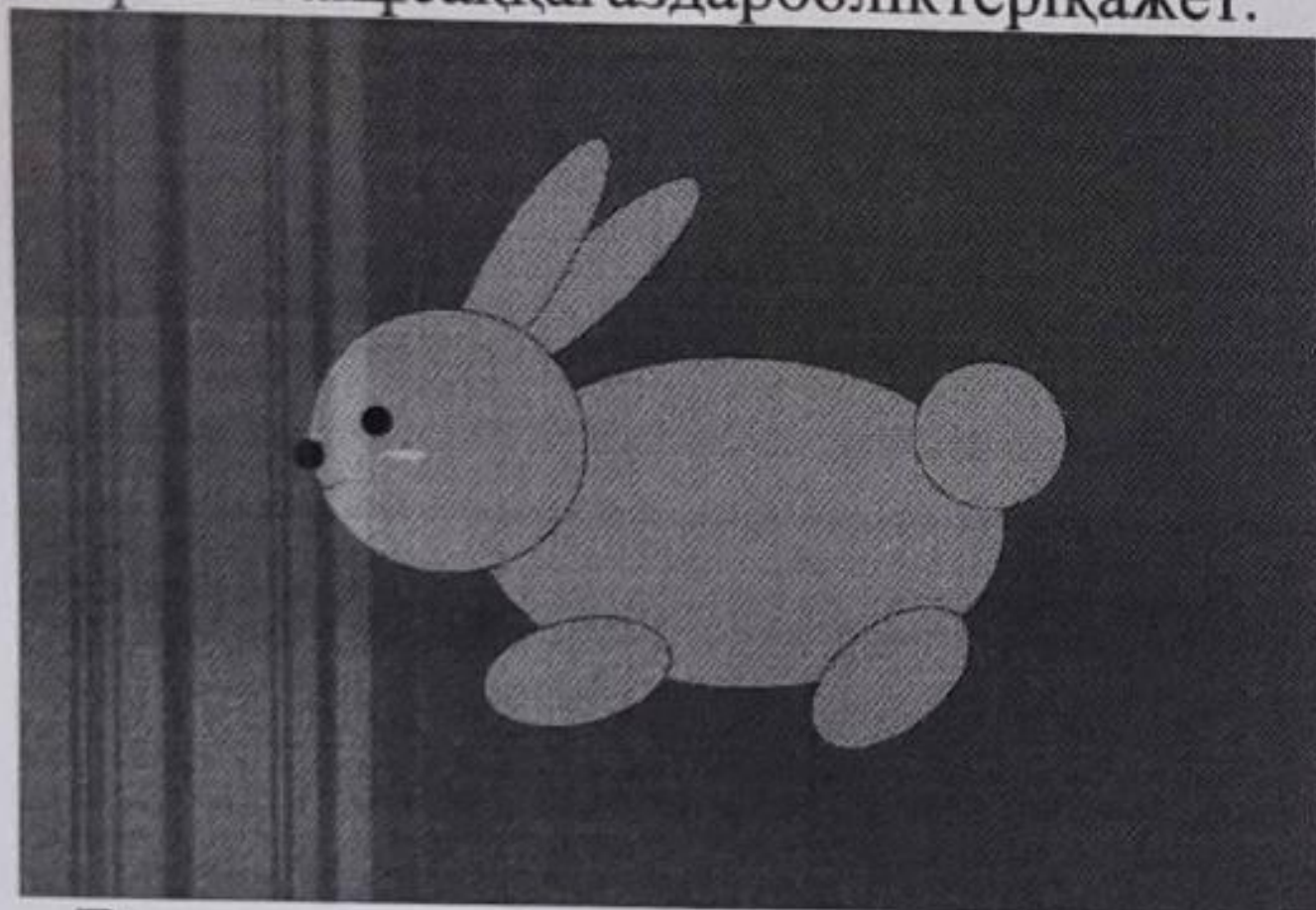
– Балалар, мынау не? Қоянда не бар? Иә. Басы, денесі, құлақтары, аяқтары, құйрығы бар.
 – Балалар, қоянның құлақтары аяудың құлағына ұқсай ма? Неге? Иә. Қоянның құлағы ұзын. Ал құйрығы түлкінің құлағына ұқсай ма? Құйрығы кішкентай.
 Жарайсыңдар.

– Балалар, қоянның терісін түсік қандай? Егер қоянның терісін ұстап, сипап көрсек қандай болар екен? Иә. Қоянның терісі жұмсақ. Қайталаймыз. Жарайсыңдар.
 Балаларды аралап үлгінің үстінен сипату. Ұсақ қағаздардан жапсырылып жасалған қоянның "терісін" ұстағанда шынымен жұмсақ болып сезіледі.

2.2. Жапсыру амалдарын көрсету.

Балаларға сұр қоянның үлгісін негіз болатын суреті көрсетіледі.

Жапсыруға ыдыс қасалынған қағаздан жыртылып алынған ұзын жолақтар жинақтамасы және дайын, жыртылған ұсақ қағаздар бөліктері қажет.

– Балалар, мына жатқан қағаз жолақтарын мен ұсақ бөліктерге жыртып бөлемін.
 Алдын-ала жыртылып дайындалған, ыдыс қасалынып қойған қағаздар жинақтамасы көрсетіледі.
 – Мен осы қылқаламмен қоянның бүкіл бейнесін желімдеймін. Қылқаламда желім бітсе, қайта желімді жағамын. Қылқалам тіреушеге.
 – Енді қағаз бөліктерін кезекпен қоянның денесінің шеттеріне жапсырамын. Қарандар, мен бос жер қалдырмаймын.
 – Міне, қоян пақтонды киіп алды. Тон өте қалың, жылы.
 – Қанекей, балалар, сендер қояндарыңа ақ тон кигізіңдер.

2.3. Саусақ жаттығуы. "Қоян құлағын түріп".

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы қосылады.

Қоян құлағын түріп, (алақандарды бастыңекі жағын а тіктіреп, саусақтарды қозғалту, жыбырлату)
 Аңнан қашып жүреді. (алақандарды бастыңекі жағын а тіктіреп, саусақтарды қозғалту, жыбырлату)
 Қашып шықса жүгіріп, (саусақтарды үстел басына кезекпен соққылау)
 Аяқтармен соғады. (саусақтарды үстел басына, біруысқа жинақтап, соққылау)

Педагог

саусақжаттығуынұйымдастырукезінде сөйлеудіңмәнерліоқуқұралдарынқолдануғаміндетті.
Балаларқимылдардыпедагогтіңсоңынан, әуенырғағына сай жасап, сөздердіқайталайды.

2.4. Жапсыруамалдарытәртібінқайталау.

- Қоянғатондыжасауүшін, біз не істейміз?
- Қағаздарданкөпбөліктержыртыпаламыз. Жарайсындар.
- Балалар желімдіүшбұрыштардыңқайжерлерінежағамыз? Иә. Шеттеріне.
- Желімбітіпқалса, не істейсіндер? Иә. Қайтааламыз. Жаксы.
- Қылқаламменжелімдіжағыпболғаннанкейін, оны қайдақоямыз? Иә. Тіреушегеқоямыз.
- Жарайсың, Рақым.
- Балаларқұрақтыүшбұрыштарданқұрап, жапсырғанкездебір-біріміздіитермейміз, тақтағакезеккелеміз.

2.5. Өздікжұмыс.

Қағаздыжыртутәсілікейбірбалаларғақиынғасоғып, жылдамдықтарытөмендеуболуымүмкін.
Әрбірбалағақағаздыжыртуғамүмкіндіктерберіледі, бірақалдын-ала
жыртылыпқойғанқағаз бөліктері балалардыңдыстарынатолықтырылыпсалыныпқойылуытиіс.
Шығармашылықжұмысбарысындакезкелгенбалаға: "Мынау не?", "Сен не істепотырсың?",
"Қайдажапсырдың?", "Қайдажақтың?" сияқтысұрақтарқойылады.
Балалартарапынанмынатәріздіжауаптаралыпотыру керек: "сұрқоян", "аққоян", "терісіжұмсақ",
"жыртыпаламын", "денесінежағамын".
Шығармашылықжұмысаяқталғандабалаларғажұмысорнынтазалау әдебінайтыпотырушарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Дайынжұмысүшінмақтаужәнеоқуқызметінпысықтау.

- Балалар, бүгінбіз не істедік?
- Балалар, қараңдаршы, қояндарөзгерді ме? Несіөзгерді? Иә. Сұртондыақтонғаауыстырдық.
- Қайталаймыз. Жарайсындар.
- Қоянның тоны қандайболды? Иә. Тоны жұмсақ, жылы, ақболды. Тамаша.
- Балалар, сендербүгінқоянғакемекжасағандатиянақты, төзімдіболдыңдар. Қоянқардыңүстінде, ештеңеденқорықпай, жүгіріпжүреді. Жарайсындар.
- Оқуқызметіаяқталды. Сауболыңдар.

Тақырыбы:

Мақсаты:

«Күшті болу үшін шынығу керек»

- балаларды «суық» және «жылы» түстермен таныстыру;
- түстердің реңктерін сезінуді дамыту;
- әр бір түстің өзіндік сипаты, ерекшелігі және көңіл-күйге де байланысты пайдаланатынын түсіндіру.

Билингвалдық компоненті:

Қажетті заттар:

Ұйымдастыру кезеңі:

Балаларды ұйымдастырып, назарларын сабаққа аудару «Амандасу рәсімін» айту:

*Амансың ба, Алтын -Күн,
Амансың ба, Жер – Ана
Амансың ба достарым,
Сендерді көрсем қуанам!*

суық-холодно, жылы-тепло
ақ қағаз, акварель бояуы, боятауақта, су сүлгі.

Сабақ барысы:

Балаларға жылы және суық түстерді пайдаланып салған суреттерді суреттерді мұқият қарап шығуды ұсыну. Жылы түстер бізге оттың жылылығын еске түсіретінін, ал көк, қара түстердің суық түстер деп аталатынын түсіндіру.

Тәрбиеші: - Суреттерде не бейнеленген? Қандай бояу түстері қолданылған?

Балалар: - Табиғат. Сары, қызыл, жасыл.

Тәрбиеші: - Бұларды – жылы түстерге жатқызамыз.

Мына суреттерде көк, күлгін түстер басым. Оларды – **суық түстер** дейміз.

Балалар суреттерді мұқият қарайды.

Жылы, суық түстерді атайды.

Салынған суреттерді алдын ала қарау, олардың ертегідегі достарына деген жағымды және қайырымдылық сезімдерін ояту. Суреттерді өз еріктерімен бояу. Балаларға алдын-ала шарт қою: салған кейіпкерлерінің сүйкімді, мейірімді сиқыршы екенін немесе мейірімсіз ашулы сиқыршы екенін бірден білетіндей болу. Мұндай айырмашылықтарды беру үшін бояу түстері көмекке келетінін, қандай түспен бейнелеуге болатынын ойланып салуды айту.

Балаларға бояу түстерін қалай болса солай пайдалануға болмайтынын, түстерді тандап пайдалануға бағыт беріледі.

Балалар жұмысқа кіріспес бұрын саусақ жаттығуын жасайды:

*Бас бармағым тіпті де,
Ұстай алмас жіпті де,
Екі саусақ бірікті,
Ине қолға ілікті
Үш саусағым орамды,
Жүгіртеді қаламды,
Өнерлі екен он саусақ,
Қала салсақ, жол салсақ.*

Балалар өздері қағаздарына кейіпкерді салып бояйды.

Жұмыс барысында балалардың бояуды дұрыс пайдалануларын қадағалау.

Балалардың жұмыстарын талдау. Балалардың салған суреттерін талдау. Әдемі салынған суреттерді мадақтау. Балалар қандай түстерді пайдаланғанын айтады (Жылы немесе суық).

Күтілетін нәтиже:

Жаңартады: - «жылы» және «суық» түстермен танысады;

Түсінеді: - түстердің реңктерін сезінуін, өзіндік сипаты, ерекшелігі мен көңіл-күйге байланысты пайдаланатынын ұғындыру;

Қолданады: - бояу түстерін ерекшелігі мен сипатына қарай қолданады

№ 12

 Тақырыбы:

Мақсаты:

**Билингвалдық
компоненті:**

**Қажетті
заттар:**

Сурет салу

«Городецк өрнегіндегі күзгі бейнелер»

- городецк өрнегінің өзіндік сипаты мен ерекшеліктерін таныстыру;
- элементтерінің суретін сала білу, композиция құру, түстердік үйлесімділігін сақтай білу дағдыларын қалыптастыру;
- ұлттық ою-өрнек әсемдігін сезіне білу, көркемдік талғамын дамыту.

өрнек-роспись (орнамент).

городецк бұйымдары, үлгі бұлыңғыр күнді бейнелейтін суреттер, бояу, қылқалам, ақ қағаз, су құятын құты, орамал, қарындаш.

Ұйымдастыру кезеңі:

Балаларды ұйымдастырып, назарларын сабаққа аудару. «Шаттық шеңберін» құру. «Амандасу рәсімін» айту:

*Күндей жадырап,
Айдай арайлап,
Жұлдыздай жарқырап,
Судай мөлдір, таза көңілмен,
Бүгінгі күнімізді бастайық!*

Сабақ барысы

Балаларға городецк өрнегі жайлы толық мәлімет беру.

Тәрбиеші: – Ресейде ағаштар көп болғандықтан, ағаштан әдемі бұйымдарды көп жасаған. Городецк қаласында жасалған ағаш бұйымдарды қарап көреміз. Ол жақта өрнек салудың өзіндік дәстүрі бар. Городецк қаласында ағаштан шаруашылыққа қажетті түрлі заттарды жасаған. (тақтайшаларды, қасықтарды көрсету). Балалармен бірге түстердің үйлесімділігін анықтау. (алқызыл, көк, көгілдір).

Балалар мұқият тыңдайды. Городецк өрнектерімен өрнектелген заттарды ұстап көреді. Өз ойларын айтады.

Тәрбиеші: - Өрнектердің түстері қандай?

Балалар: - Анық.

 Балаларға гүлдесте құрастырып көрсету. Содан соң балаларға үлгі бойынша өз беттерінше гүлдесте құрастыруды ұсыну.

Балаларға өз еріктерімен гүлдесте құруға бағыт беріледі.

 Балалар жұмысқа кіріспес алдында саусақ жаттығуын жасайды:

*Бас бармағым тіпті де,
Ұстай алмас жіпті де,
Екі саусақ бірікті,
Ине қолға ілікті
Үш саусағым орамды,
Жүгіртеді қаламды,
Өнерлі екен он саусақ,
Қала салсақ, жол салсақ.*

Балалар үлгілерге қарап, өздері гүлдесте құрастыра бастайды.

 Балалардың жұмыстарын талдау. Балалардың салған суреттерін талдау.

№13 Алақай қыс келді

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға қыс мезгілінде қардың жауатыны, шыршаның жасыл түсін сақтайтыны туралы түсініктер беру. Шырша бейнесін сызбаны жасыл таяқшалармен басып жасау амалдарына үйрету; ақ түсті ермексайдан дөңгелектелген дақтардың қағаз бетінің барлық жеріне жапсыруға жаттықтыру; дөңгелектеу және таяқшаны есу техникаларын жетілдіру, қолдың ұсақ моторикасын, қағаз бетін бағдарлау қабілетін дамыту. Балаларды қоршаған ортадағы құбылыстарды байқауға, зеректікке тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Балаларға "үземін", "жұламын", "ұзын таяқшаны есемін", "дөңгелектеймін", "қар барлық жерде бар" сияқты сөздерді айтқызып, тілдің белсенді сөздік қорын жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Ғажайып сәт, суреттік көрсету, бейнероликтік көрсету, көркем сөз, кіріспе әңгімелесу, үлгіні зерттеу, мүсіндеу тәсілдерін көрсету, саусақ жаттығуы, ауада жаттығу, өздік жұмыс, мақтау, кейіпкермен қоштасу, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Тиіннің суреті.

Үкінің суреті.

Қалың орманға қардың жауғаны туралы бейнеролик.

Көк қатты қағаз бетінде жасыл шыршаның үстіне ақ қардың жауғаны туралы жұмыс үлгісі.

Жасыл шырша жасыл ермексайдан есіліп жасалған таяқшалардың сызбалы жапсырмасынан, ақ қар дөңгелектелген ұсақ шарлардың жапсырмаларынан жасалған.

Көк қатты қағаз бетінде шыршаның сызбасы салынған суреттің негізі.

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.

Ермексаз жинақтамасы, тақтайша, майлық.

Көрсеткіш.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Қарапайым шыршаның сызбасы салынған көк қағаз беттері, ермексаз жинақтамалары, тақтайшалар, майлықтар.

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Ғажайып сәт.

Тиіннің суреті көрсетіледі.

– Балалар, бұл келген не? Иә. Тиін.

– Сәлеметсің бе тиін? Біздің жаққа қайдан келдің?

Тиін:

– Мен өзім үшін жылы, қалың ағаш іздеп жүрмін. Бірақ ағаштардың барлығы жалаңаш тұр.

Күн суық. Жапалақ жалаңашағаштардың арасынан мені тез тауыпалады.

Маған қорған болатынағашты тауып беріңдерші.

– Балалар, тиінге қорған болатын қандай ағаш келеді?

– Қанекей, орманға барып көрейік.

1.2. Бейнероликті көрсету.

Балаларға қалың орманға қардың жауғаны туралы бейнероликті көрсетіледі.

Көркем сөз. "Қысқалды қалың орманға".

Қысқалды қалың орманға,
Суық мұздармен ойнап ауда,
Қар жаудырып, орап боранға,
Ақ тонды киізіп жасыл шыршаға.

Кіріспе әңгімелесу.

– Балалар, сендер нені көрдіңдер? Иә. Орманда қар жауып тұр. Жарайсыңдар.

– Балалар, қар жазда жауама? Дұрыс, қар тек қыста жауады.

– Қардың түсі қандай? Иә. Қарапак. Жарайсыңдар.

- Байқадыңдарма, ормандақандайағаштарөсіптүр? Иә. Шыршаларөсіптүр. Жарайсындар.
- Шыршалар?

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгінізерттеу.

Балаларға көк қатты қағаз бетінде жасыл шыршаның үстіне наққардың жауғаны туралы жұмыс үлгісі көрсетіледі.

Жасыл шырша жасыл ермек саздан есіліп жасалған таяқшалардың сызбалы жапсырмасынан, аққар дөңгелектелген ұсақ шарлардың жапсырмаларынан жасалған.

– Балалар, мына ағашты сендер танып отырсындар ғой. Шырша екенін қалай білдіңдер?

Шырша жасыл. Жарайсындар.

– Шыршақыста неге жасыл болады? Кім біледі? Себебі шыршаның жапырақтары жоқ.

Шыршаның бұтақтарында иінілер бар. Балалар, қайталаймыз. Естесектаймыз. Жарайсындар.

– Тиін шырша бұталарының арасына кіріп кетсе, жапалақ оны көре ала ма? Көрмейді. Алақай!

– Ендеше шыршаның үстіне жауған қарды жасап көрейік, тиін бізден көмек күтеді.

2.2. Мүсіндеу тәсілдерін көрсету.

– Балалар, мен ермек саз кесегіналамын, алақандарыма қысып жылытамын.

Енді менің кесегім жұмсақ. Зере, менің кесегім қандай болып шықты. Иә. Жұмсақ болды.

– Кесектен бөліктерді үзіпаламын, тақтайша үстіне салып, таяқшалар есемін. Міне, қаншама көп таяқша бар.

– Енді шыршаның сызбасына қарап, сызықтардың үстінен таяқшаларды басып, әдемілеп жапсырамын.

– Менің шыршамдайын. Жапалақтан қорған бар.

– Ақ кесектен көптеген ұсақ бөліктерді жұлыпаламын. Әрқайсысындөңгелектеймін.

– Көк парақтың барлық жеріне басып, жақсылап жапсырамын.

– Енді тиін қалың қармен жамылған шырша дәтүрсатонбайды.

2.3. Саусақ жаттығуы. "Ақшақарлар қалықтай ..."

Темпі орташа, вальс әуен жазбасы қосылады.

Ақшақарларқалықтай (алақандардыашу, саусақтардыкөрсету)
Ұшып барады, асықпай. (саусақтармен кезек-кезек жыбырлату)
Айналып, оңғаушып, (қолдарымен бір жаққа бұраңдау)
Айналып, солғаушып, (қолдарымен екінші жаққа бұраңдау)
Мамықтай жергетүсіп, (алақандармен жоғарыдан бұлғап, төмен қарай түсіру)
Тыныш жатыр, бізді күтіп. (алақандарды үстел басына, тізеге қою)
Балалар қимылдарды педагогтің соңынан, әуен ырғағына сай жасайды.
Педагог өз дауысын барынша естілетіндей шығарып, көркем сөздің ақтылы,
тартымды мәнерде айтуға міндетті.
Көркем сөз жолдары және жаттығуларды орындау тәртібі, оқу қызметін ентысу ақытқа өткізіліп,
балалар үшін таныс болуы тиіс.

2.4. Ауада жаттығу.

– Балалар, қарды жасауды неден бастаймыз?
– Есуді көрсетейік. Шыршаның бұталарына жапсырамыз. Жарайсыңдар.
– Жауған қарды қалай жасаймыз?
– Иә. Үзіп алып отырамыз, дөңгелектейміз, қағазды барлық жеріне жапсырамыз. Тағы да
жұлып аламыз, барлық жеріне жапсырамыз.
– Міне, қаншама көп қар жауды! Жарайсыңдар.
Педагог балалардың саусақтары мен алақандарын белгілі мүсіндеу тәсіліне сай қойып,
тақтайшаға басып дөңгелектеу немесе есу қимылдағандарына көңіл аударады.

2.5. Өздік жұмыс.

Әрбір баланың алдына көк картон қағазға қарындашпен салынған шыршаның сызбасы беріледі.
Балалардың мүсіндеу тәсілдерін бақылау қажет.
Шығармашылық жұмыс барысында кез келген балаға: "Сен не істеп отырсың?", "Оны
қалай жасадың?", "Қайда орналастырдың?" сияқты сұрақтар қойылады.
Балалар тарапынан мына тәрізді жауаптар алынуы керек: "кесектен үзіп алдым",
"кесектен жұлып алдым", "таяқшаны есемін", "дөңгелектеймін", "қар барлық жерде бар".
Шығармашылық жұмыс аяқталғанда балаларға саусақтарының зорнын майлықпен сүрту әдебінайтып
тыру шарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

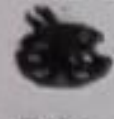
Жасалған мүсін үшін мақтау және оқу қызметін пысықтау.

– Балалар, қараңдаршы, қандай керемет жұмыстарды жасап шығардыңдар!
– Бүгін біз не істедік? Иә. Шыршаны қатты қағазға ермек сазарқылы жапсырдық.
Қарды жапсырдық.

Кейіпкермен қоштасу.

– Балалар, тиін сендерге өте риза болды, алғысынайтып жатыр.
Тиінгешырша бұталары арасында жылы болады, ол жапалақтан да жасырынып қалады.
– Балалар, бүгін сендер табиғатты аялап, жабайы аңдарға көмектерінді бердіңдер. Жарайсыңдар.
Оқу қызметі аяқталды, сау болыңдар!

№ 14

 Тақырыбы:

Мақсаты:

Билингвалдық компоненті:

Қажетті

заттар:

Ұйымдастыру кезеңі:

Балаларды ұйымдастырып, назарларын сабаққа аудару. «Шаттық шеңберін» құру. «Амандасу рәсімін» айту:

Күндей жадырап,

Айдай арайлап,

Жұлдыздай жарқырап,

Судай мөлдір, таза көңілмен,

Бүгінгі күнімізді бастайық!

Сурет

«Әдемі гүлдермен өрнектелген тақтайша»

- городецк өрнегімен тақтайшаны әшекейлеу;
- городецк өрнектерінің түс үйлесімділігін сезіне білуді бекіту;
- сурет салуда іскерлік дағдыларын қалыптас-тыру, көркемдік талғамын дамыту.

өрнек-ропись (орнамент).

үлгі сурет, гүлдесте, қылқалам, ақ қағаз, су құятын құты, орамал, қарындаш.

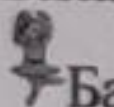
Сабақ барысы

Тәрбиеші: – Балалар Городецк қаласынан хат келді. Городецк қаласының шеберлері тақтайшаларға өрнек салып берулерін сұраныпты. (Балаларға хатты оқып беру)

Балалар: – Иә, көмектесеміз.

 Городецк өрнегін естеріне түсіру, түстерін, орналасу тәртібін анықтайды, өрнектердің ерекшеліктерін айтады.

Бір тақтайшаға өрнек салып көрсету. Сала отырып, дұрыс орналастыруын, түстерін дұрыс тандап алуды айту. Балаларға тақтайшалар қиылған нобайды таратып беру.

 Балалар саусақ жаттығуын жасайды.

Ұзын мұртты құмырсқа,

Келе жатты жұмысқа.

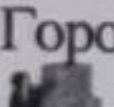
Допты алды қолына,

Қойды оны жолына

Оңға қарады, солға қарады,

«Үлкен доп» деп ойлады.

Балалар үлгілерге сүйене отырып, тақтайшаларға өрнектер сала бастайды.

 Городецк өрнегіне сүйене отырып салуды қадағалау. Таза, ұқыпты салуларын ескерту.

 Балалардың жұмыстарын талдау. Балалардың салған өрнектерін талдау. Әдемі шыққан тақтайшаларды мадақтау. Городецк қаласына шеберлерге салып жіберетінізді айту

№15 Шыршаны безендірейік

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға барлығына ортақ шыршасұлбасын түрлі-түсті қағаздан жасалған, шарлар мен тамшыларды жапсырып, безендіру тәртібін көрсету;
қысқы мерекелер туралы түсініктерді тиянақтау. Жұмсақ қағазды саусақтар мен алақандар арасына шиыршықтау, дөңгелектеу техникаларын жетілдіру;
шыршасұлбасы бетінің барлық жерін түрлі-түсті жасанды шарларды жапсыру іскерліктерін арттыру, қағаз бетін бағдарлау қабілеттерін, қолдың сақмоторикасын, көз мөлшерін, түйсікті дамыту.
Балаларда әсемдікті бағалау негіздерін қалау, оларды ұйымшылдыққа, тазалыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Балаларға "шиыршықтаймын", "дөңгелектеймін", "суғатигіземін", "мыжғылаймын" сияқты сөздерді айтқызып, тілдің белсенді сөздік қорын жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудиожазбанытындау, суреттікөрсету, көркемсөз, үлгінізерттеу, техника амалдарынкөрсету, саусақжаттығуы, ауадажаттығу, өздікжұмыс, дайынжұмысүшінмақтаужәнеоқуқызметінпысықтау, бейнероликтікөрсету.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Көңілді, жаңажылдыңкелуінбілдіретін, әуенжазбасы.

Ырғақты, темпіорташаәуенжазбасы.

Суреттерсериясы:

1)

алаңдағыжасылшыршаныңқасынаЖаңажылдықарсыалуүшін жиналғанормантұрғындарыныңсуреті;

2)

алаңдашарларжәнеойыншықтарменбезендірілгенжасылшыршаныңқасынаЖаңажылдықарсыалу үшінжиналғанормантұрғындарыныңсуреті.

Шыршасұлбасына панно немесетақта.

Қағазбетінесалынған, жасылғабоялғаншыршаныңсұлбасы.

Түрлі-түсті, шаршыпішіндіжұмсаққағаз қиықтарыныңжинақтамалары.

Түбіне су құйылғанжайпақыдыс.

Желім, тіреуше, қылқалам, жайма, майлық.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Түрлі-түсті, шаршыпішіндіжұмсаққағаз қиықтарыныңжинақтамалары.

Түбіне су құйылғанжайпақыдыстар.

Желімдер, тіреушелер, қылқаламдар, жаймалар, майлықтар.

Оқуқызметініңбарысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Аудиожазбанытындау.

Көңілді, жаңажылдыңкелуінбілдіретін, әуенжазбасықосылады.

1.2. Суреттікөрсету.

БалаларғаалаңдағыжасылшыршаныңқасынаЖаңажылдықарсыалуүшін жиналғанормантұрғындарыныңсуретікөрсетіледі.

- Балалар, нені көріп отырсыңдар? Иә. Жабайындар, орман тұрғындары шыршаны айнала қоршап тұр.
- Қалай ойлайсыңдар, олар шыршаның жанына не себептен жиналған?
- Иә. Орман тұрғындары да Жаңа жыл мерекесін қарсы алғысы келеді, бірақ оларда әдемі ойыншықтар жоқ.
- Балалар, шыршаны адамдар не себептен безендіреді. Иә. Себебі, қыста ағаштар жалаңаш тұрады, ал шыршаның жасыл иелері бар. Жасыл киген шырша сияқты.

Көркем сөз. "Аппақ қарда жасыл шырша".

- Аппақ қарда жасыл шырша
Өсіп тұрғанын, көрген барша.
Оның күлкісін көрейік,
Ойыншықтармен безендірейік.
– Қанекей, жасыл шыршаны безендіріп берейік.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгіні (қағаздан жасалған шар мен тамшыны) зерттеу.

Балаларға жұмсақ қағаздан шиыршықталған тамшылар мен дөңгелектелген шарлардың үлгілері көрсетіледі.

- Балалар, қарандаршы, мынау не? Иә. Шырша ойыншықтары. Жарайсыңдар. Оларды не деп атауға болады? Иә. Тамшылар, шарлар. Жарайсың, Бекжан.
- Шарлар пішіндері неге ұқсайды? Иә. Дөңгелекке ұқсайды.
- Ал, тамшылар неге ұқсайды? Иә, сопақшаға ұқсайды. Дұрыс.

2.2. Техникалар амалдарын көрсету.

Балалардың алдына панноға не тақтаға, барлық жұмысына ортақ алаң болатын шыршаның қағаздан қиылған сұлбасы ілінеді. Ойыншықтардың жасалу үлгісін көрсету үшін түрлі-түсті шаршы пішінді жұмсақ қағаздардың қиықтарын қолдануға болады. Ойыншықтардың нақтылығын қамтамасыз ету үшін, жайпақыдыстың түбіне суды құйып қоюға болады.

- Балалар, мына шыршаны безендіреміз. Ол үшін мен ойыншықтарды қалай жасайтынымды көрсетейін.
- Шарды жасау үшін мен шаршы пішінді қағазды алып, суғас елтігізіп, саусақтармен мыжғылап, алақандар арасына салып, шиыршықтап дөңгелектеймін. Міне, шар жасалды.
- Енді қылқаламмен желімді шардың бір ұшына жағамын, шыршаның бұтасына жапсырамын да ұстай тұрамын.
- Тамшыны жасау алдында мен қағазды суғатигізіп, оны мыжғылап есемін. Міне, тамшы. Желімді жағып, шыршаның тағы бір жеріне жапсырып, ұстай тұрамын.

2.3. Саусақ жаттығуы. "Шырша ойыншықтары".

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы қосылады.

Шыршада, шыршада әседі ойыншықтар, (саусақтарды бас бармақ ұшына кезек пентигізу)
 Қояндар әседі, қонжықтар.
 Шыршада, шыршада әседі алтын алма,
 Алтын алманы жұлып алма.

- Шыршаның, шыршаның инесін ұстама, (сұқ саусақпен бұлғау)
 Саусақ қатиеді, байқа!
 Шырша, шыршасыйлықты бермейді,
 "Тақпақты оқып беріңдер!" – дейді. (шапалақтау)

Балалар қимылдарды педагогтің соңынан, әуен ырғағына сай жасайды.

Педагог өз дауысын барынша естілетіндей шығарып, көркем сөздің ақтылы, тартымды мәнерде айтуға міндетті.

Көркем сөз жолдарын және жаттығуларды орындау тәртібі, оқу қызметін ентысу ақытта өткізіліп, балалар үшін таныс болуы тиіс.

2.4. Ауада жаттығу.

- Балалар, саусақтармен қағазды қалаймызғылаймыз? Көрсетіңдер. Жарайсыңдар.
- Қалай дөңгелектейміз? Қалай есеміз? Жарайсыңдар.
- Балалар, қағазды мызғылау алдында сұғатиігізіп алуды ұмытпаңдар.
- Тағы да нені ұмытпаймыз? Иә. Жапсырғанымызды біраз ұстап тұру қажет екенін ұмытпайық. Жарайсыңдар.

2.5. Өздік жұмыс.

Әрбір баланың алдына жайманы, ыдыстатүрлі-түсті жұмсақ қағаздардың шаршы пішінді киықтарын, бір үстелге ыдыстүбінде суды, желімді, тіреушені, қылқаламды дайындап қою керек.

Шығармашылық жұмыс барысында кез келген балаға "Сен не істеп отырсың?", "Оны қалай жасайсың?", "Қайда орналастырдың?" сияқты сұрақтар қойылады.

Балалар тарапынан мына тәрізді жауаптарды алып отыру керек: "сұғатиіземін", "мызғылаймын", "дөңгелектеймін", "есемін".

Балалардың қағазды дөңгелектеу, шиыршықтау тәсілдерін, үстел үстінде тазалықты сақтау, майлықпен саусақты сүрту әдебін, жапсыруда бір-біріне кеңдергі болмау амалдарын бақылау қажет.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Дайын жұмыс үшін мақтау және оқу қызметін пысықтау.

- Балалар, бүгінгі біздің жұмысымыз ұнады ма? Жарайсыңдар!
- Не істегендерің ұнады? Иә. Шыршаны безендірдік.
- Шыршаны немен безендідіңдер? Иә. Ойыншықтармен безендірдік.
- Арыстан, ойыншықтарды қалай жасадық? Иә. Дөңгелектедік. Шиыршықтадық. Жарайсың.

Суретте көрсету.

Балаларға аланда шарлар және ойыншықтармен безендірілген жасыл шыршаның қасына Жаңа жылды қарсыалу үшін жиналған орман тұрғындарының суреті көрсетіледі.

- Қарандар, балалар, ойыншықтар қалай жарқырап тұр. Шыршаның барлық бұтағына ілінген. Орман тұрғындары сендерге өте риза.
- Балалар, сендер бүгін өте таза, ұқыпты болдыңдар, бір-біріңе кеңдергі жасамай, ұйымдасып жұмыс істедіңдер. Жарайсыңдар.

Оқу қызметі аяқталды. Жаңажыл туралы шағын бейнероликті көрейік.

Рефлексия. Жаңажыл туралы бейнероликті көрсету.

№16 Жылы бөкебай

Оқу қызметінің мақсаты

Балалардың қысқы киімдер туралы білімдерін жетілдіру, бөкебайдың қажетін түсіндіру; ою элементтерін бекіту; өзіне-өзі қызмет ету негіздерін қалыптастыру. Ермек саздар бөліктерін тура есу, дөңгелектеу, тіктөртбұрышты пішінге жапсыру техникасын жетілдіру; бөкебай сұлбасын әртүрлі ою элементтерін белгілі тәртіпте алмастырып безендіруге үйрету; қолдың сақ моторикасын, ой-қиялды, зейінді дамыту. Балаларда өзіне-өзі қызмет ету қағидаларын қалау; сәнді көнер көздеріне деген қызығушылыққа, ұқыптылыққа, достық тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Сөздік қорды "бөкебайды безендіремін", "кесектен үзіп аламын", "кесектен жұлып аламын", "таяқшаны есемін", "дөңгелектеймін", "кезек-кезек жапсырамын", "кезек-кезек саламын" сияқты сөздер арқылы жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудио жазбаны тыңдау, суреттік көрсету, бейнероликтік көрсету, көркем сөз, үлгіні зерттеу, мүсіндеу, жапсыру тәсілдерін көрсету, саусақ жаттығуы, ауада жаттығу, өздік жұмыс, мақтау, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Көңілді, ырғақты, ертегінің басталуын білдіретін әуен жазбасы.

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.

суреттер сериясы немесе бейнеролик:

- 1) балапанның жазда бөкебайды киіп алғаны туралы сурет;
- 2) балапанның қыста терезенің алдына шығып, жалаңаяқ тұрғаны туралы сурет;
- 3) балапанның қысқа аулада аққаланың қасында, қолына күрек ұстап, қысқы киімде, бөкебайда тұрғаны туралы сурет.

Сары, жасыл түсті қатты қағаз беттеріне ермек саз дана оюлар жапсырылған (безендірілген) бөкебайлар үлгілері. Оюлардың түрлері таяқшалар мен дөңгелектерден жасалған.

Тіктөртбұрышты, жіңішке қатты қағаз беті.

Ермек саз жинақтамасы, тақтайша, майлық.

Көрсеткіш.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Тіктөртбұрышты, жіңішке қатты қағаз беттері, ермек саз жинақтамалары, тақтайшалар, майлықтар беріледі.

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Аудио жазбаны тыңдау.

Көңілді, ырғақты, ертегінің басталуын білдіретін әуен жазбасы қосылады.

– Балалар, бүгін мен сендерге ерекше оқиғаны әңгімелеп берейін.

1.2. Бейнероликтің немесесуреттерсериясын көрсету.

1. Балапанның жазда бөкебайды киіп алғаны туралы сурет көрсетіледі.

Көркем сөз. Дина Ахметова. "Сары басты балапан".

Сары басты балапан,
Мойнына орап алған.
Ыстық күндері, пай-пай,
Жүні жылы бөкебай!

– Бөкебайың жазда кеш!
Терлеп тұрсың! Қане, шеш!
Балапан ше? Тілалмайды,
Бөкебайды тастамайды.

Жаз біткенде – сары бас,
Қысты күні жалаңаш.
Бөкебайды таба алмай,
Отыр, сыртқашыға алмай.

2. Балапанның қыста терезенің алдына шығып, жалаңаяқ тұрғаны туралы сурет көрсетіледі.

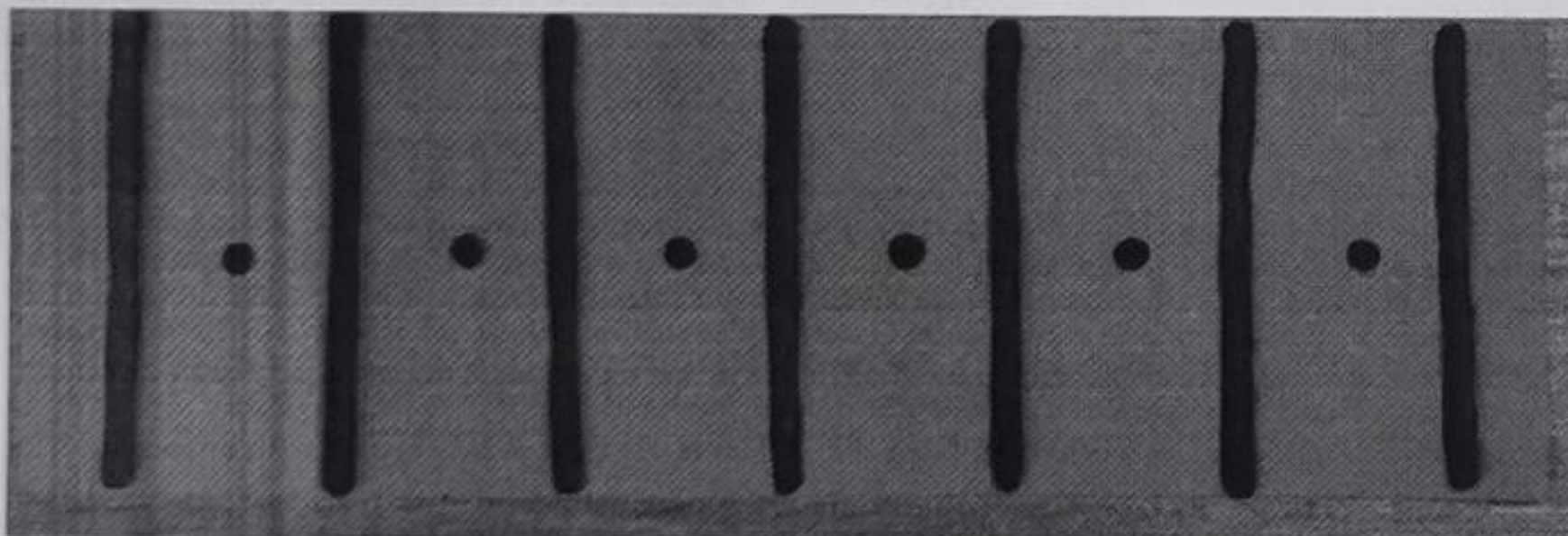

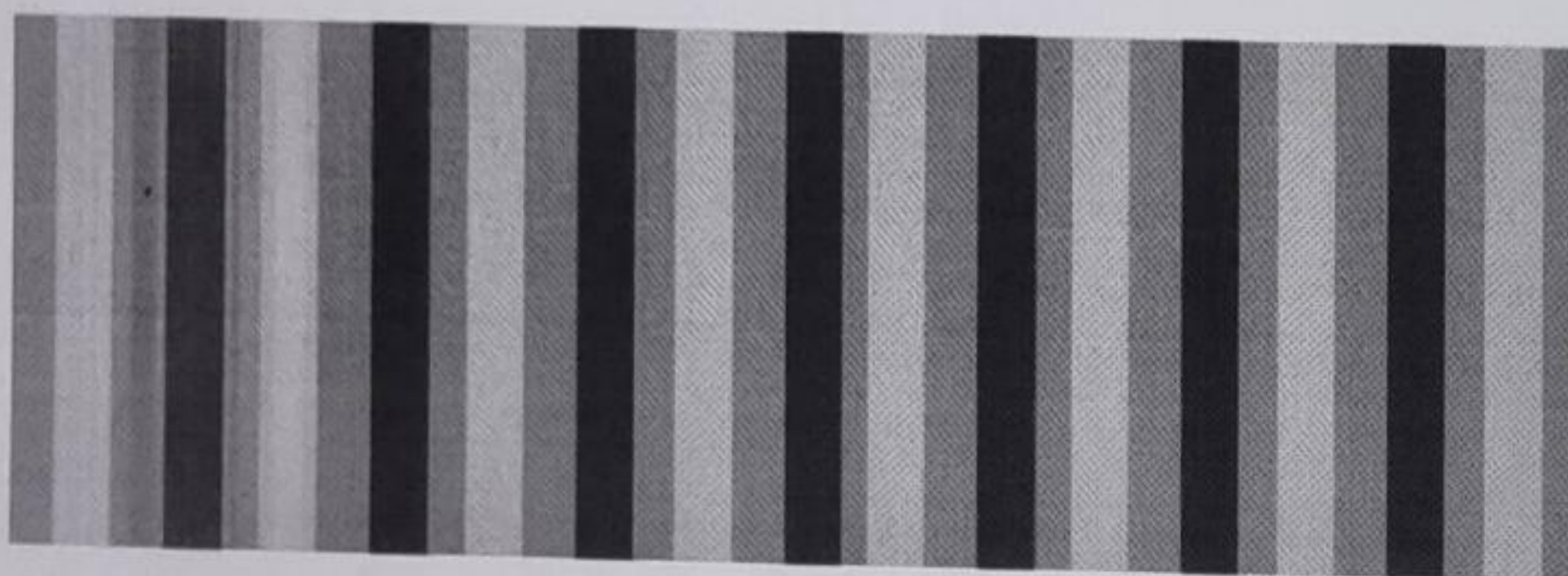
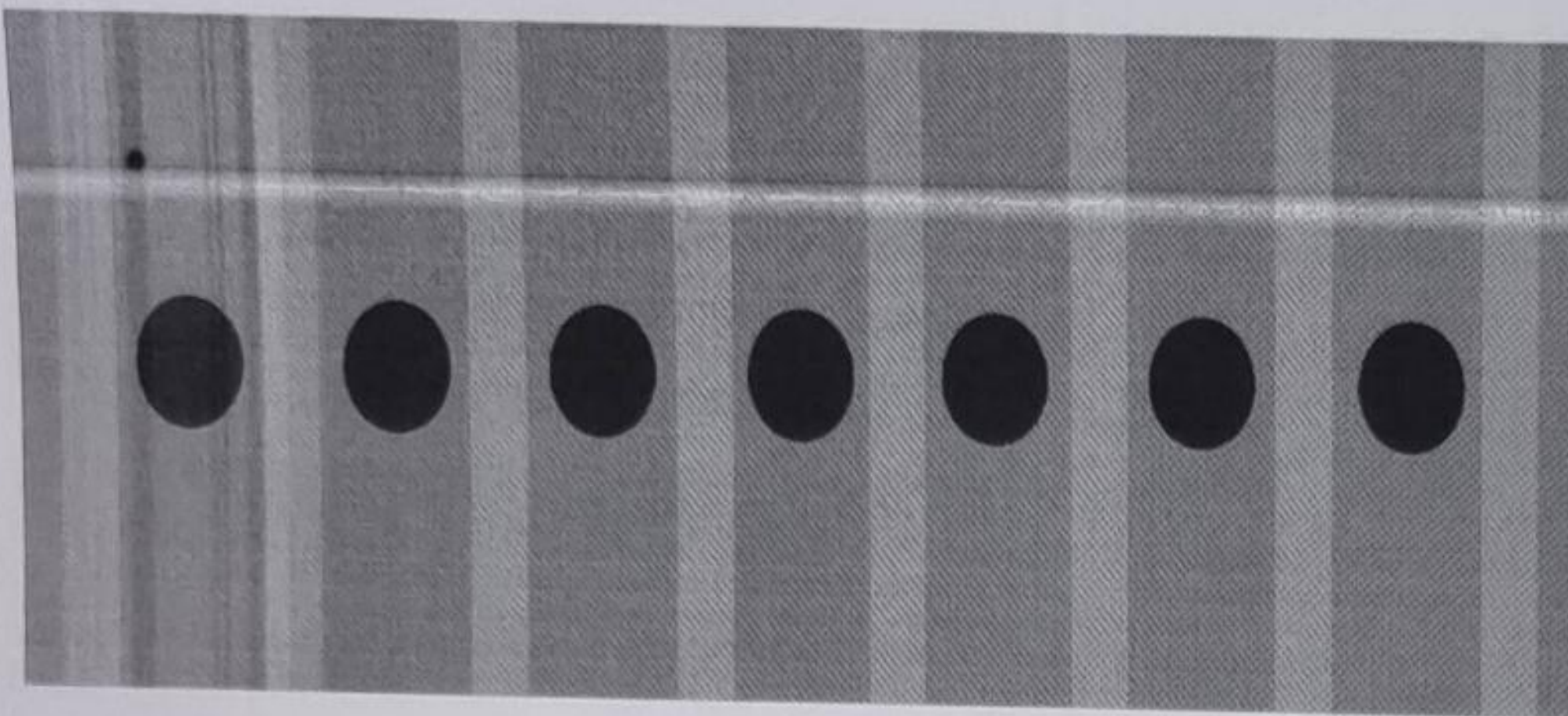
2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгінізерттеу.

Балаларғасарынемесежасылтүстіқаттықағазбетінебелгілітәртіптеорналасқан, оюларменбезендірілген, бөкебайлардыңүлгілерікөрсетіледі.

Бөкебайдыңоюларытүстіермексазданжасалып, қаттықағазғақатарменжапсырылғантаяқшаларжәнедөңгелектердентұрады.

Балаларға педагогтің қолынан жасалып шыққан түрлі қарапайым оюлармен безендірілген бөкебайды бір-екі үлгісі көрсетіледі.

- Балалар, мынау не? Иә, бөкебайлар. Дұрыс.
- Бөкебайлар пішіндері қандай пішінге ұқсайды? Тіктөртбұрышқа ұқсайды.
- Бөкебайлар бірдей ме? Несі бірдей емес. (Түстерді айтқызу).
- Қандай оюлармен безендірілген? Иә. Таяқшалар және дөңгелектер. Жарайсындар.
- Осы оюлар қалай орналасқан? Иә. Кезек-кезек қатарға орналасқан. Қайталаймыз. Жақсы.

2.2. Мүсіндеу тәсілдерін көрсету.

Балаларға сары немесе жасыл түсті, тіктөртбұрышты, жіңішке қатты қағаздың беті көрсетіледі.

- Балалар, мына бөкебайды безендіру үшін, мен оның түсіне қараймын.
 - Егер түсі сары болса, мен сары ермек сазды таңдамаймын.
 - Сонымен, үлкен көк кесектен бірнеше бірдей бөліктерді үзіп аламын.
 - Әрбір бөлікті дөңгелектеп, содан соң тақтайшаға есемін. Қараңдар, менде бірнеше таяқшалар пайда болды.
 - Енді бөкебайдың сол жағынан оңға қарай тіке жапсырамын. Таяқшаны салдым, саусақтармен басып-басып, әдемілеп жапсырамын.
 - Балалар, қараңдаршы, осы таяқшадан кейін мен орынтастаймын, тағы да жапсырамын, орынтастаймын, тағы да жапсырамын ...
 - Міне бөкебай әдемі ала таяқшаларға толды.
 - Енді мен қызыл кесектен бірнеше бөліктерді жұлып аламын. Дөңгелектеймін.
 - Зарина, мен таяқшалар арасын неге ашыптастадым? Әрине, осы бос орындарға мен тағы да біреулерді жапсырамын.
 - Дөңгелектерді таяқшалардың араларына жапсырамын.
 - Қалай екен? Шынымен әдемі.
- Балалардың қалауларына сай бөкебайдың тек түрлі-түсті таяқшалармен безендірілген нұсқасы көрсетіледі.

2.3. Саусақ жыттығуы. "Ою саламыз".

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы қосылады.

Зергер бала боламыз,

Оюдысаламыз:

Бұлақ, (ішкеқарайшиыршықтау)

Дөңгелек, (шеңбер салу)

Ирек, (толқындаржасау)

Қанат, (қосқолменбұлғау)

Гүлдер, (алақандардыжайып, тігіненкөрсету)

Көбелек. (қосқолдыайқастырып, бұлғау)

Балаларкимылдардыпедагогтіңсоңынан, әуенырғағына сай жасайды.

Педагог өздауысынбарыншаестілетіндейшығарып, көркемсөздінақтылы, тартымдымәнердеайтуғаміндетті.

Көркемсөзжолдарыжәнежаттығулардыорындаутәртібі, оқуқызметінентысуақыттаөткізіліп, балаларүшінтанысболуытиіс.

2.4. Ауадажаттығу.

– Балалар, таяқшалардықалайесеміз? Көрсетейік. Жақсы.

– Қалайдөңгелектейміз? Көрсетейік. Жарайсыңдар.

– Балалар, жұмысымызбіткенде не істеміз? Иә. Саусақтарды, тақтайшанымайлықпенсүртеміз. Жарайсыңдар.

2.5. Өздікжұмыс.

Әрбірбаланыңалдынақаттықағазданқиылғантікөртбұрыштықаттықағазбетіберіледі.

Балалардыңмүсіндеутәсілдерінбақылауқажет.

Шығармашылықжұмысбарысындакезкелгенбалаға: "Сен не істепотырсың?", "Оны қалайжасадың?", "Қайдаорналастырдың?" сияқтысұрақтарқойылады.

Балалартарапынанмынатәріздіжауаптаралыпотыру керек: "кесектенүзіпаламын",

"кесектенжұлыпаламын", "таяқшаныесемін", "дөңгелектеймін", "кезек-кезекжапсырамын".

Шығармашылықжұмысаяқталғанда балаларғасаусақтарын, өзорнынмайлықпенсүртуәдебінайтыпотырушарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Жасалғанмүсінүшінмақтаужәнеоқуқызметінпысықтау.

– Балалар, меніңойымша бүгінбізкөптегенжақсыістербітірдік. Біз не істедік? Иә.

Сарыбасбалапанғажылыұзынбөкебайжасап безендірдік.

– Руслан, бөкебайдыбізқандайоюларменбезендірдік? Иә. Таяқшалар мен дөңгелектер. Жарайсың.

– Сырым, сен ермексазбенқандайқимылдаржасадың? Иә. Дөңгелектедің, естің. Тамаша.

– Қаламқас, сен қандайтүстердіқолдандың? Жарайсың.

– Балалар, сендердіңбөкебайларыңәртүрлібір-бірінеұқсамайды.

Өтеәдеміоюларменбезендірілген.

Суреттіккөрсету.

3. Балапанныңқысқяуладааққаланыңқасындақолынакүрекұстап, қысқыкиімде, бөкебайда тұрғанытуралысуреткөрсетіледі.

- Қарандаршы, балалар, балапананасыныңтіліналып, қыстажылыкиімдікиіп, далағаойынғашықты. Қандайтамаша! Сендердіңкөмектеріңтиді.
- Балалар, рақмет! – депбалапаналғысайтады.
- Балалар, бүгінсендер балапанғанағыздос, жанашыр, ұйымшылбалаларболдыңдар. Жарайсындар! Оқуқызметіаяқталды, сауболыңдар!

№17. Аңдарға арналған үйшік

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға жабайы аңдардың қысқы тіршілігі жөнінде түсініктер беру, қарапайым үй бөлшектері туралы ұғымдарды тиянақтау; аңдарға қамқорлық жасау туралы түсіндіру. Қағаздан ұзын жолақтарды жыртып, алу техникасын жаттықтыру, дайын пішінді желімдеп, үйдің бөлшегі ретінде белгілі жерге жапсыру әдебін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, ақыл-ойын, көз мөлшерін, зейінді дамыту. Балаларда аңдардың тіршілігіне деген байқағыштықты дамыту, ұқыптылыққа, зеректікке тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Сөздік қорды "жолақты жыртып аламын", "желімді жағамын", "сүртіп аламын", "аңдарға үйшік" сияқты сөздер арқылы жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудио жазбаны тыңдау, бейнероликті көрсету, көркем сөз, суретті көрсету, үлгіні зерттеу, техникалар арқылы көрсету, саусақ жаттығуы, ауада жаттығу, өздік жұмыс, дайын жұмыс үшін мақтау және оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Балаларға қарлы боранның дыбысы естіледі.

Қарлы боран туралы бейнеролик.

Суреттер сериясы:

1) қыс мезгілінде терезесі мен шатыры жоқ үйшіктің аяқталмаған суреті;

2) жаз мезгіліндегі үйшіктің толық суреті.

Тіке жатқан қағаз бетінің төменгі жағына салынған шаршы пішінді, қоңыр түсті үйдің қабырғасының суреті.

Ыдыстасары түсті қағаз және көгілдір пішінді дөңгелектер жинақтамасы.

Әрбір дөңгелекке аңның сымбалы бейнесі салынған.

Көрсеткіш.

Жапсыруға қажетті құралдар: ыдыста желім, қылқалам, қылқаламға тіреуше, жайма (төсеніш), майлық (сүлгі).

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Үйшіктің тек қабырғасының сызбасы салынған қағаз парақтары; ыдыстасары түсті қағаздар, аңдардың беттері салынған дөңгелек пішіндер жинақтамалары; жапсыруға қажетті құралдар: ыдыста желім, қылқалам, қылқаламға тіреуше, жайма (төсеніш), майлық (сүлгі).

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Аудио жазбаны тыңдау.

Балаларға қарлы боранның дыбысы естіледі.

– Балалар, естіп отырсыңдарма? Бұл не болуы мүмкін?

1.2. Бейнероликті көрсету.

Қарлыборан туралы бейнероликті көрсетіледі.

– Балалар, қараңдаршы. Бұл қарлыборан. Қайталаймыз.

– Қарлыборан қыста болады. Далада өте суық, қараңғы.

Көркем сөз.

Қыс ешкімді аямайды,
Қарлыборанды айдайды.

Қарлыборан – аппақ жау,
Қалдырады таудан тау.

Аңдар тонып қашады,
Қарындары ашады.

Кім салады үйшікті?
Кім береді көмекті?

Суретті көрсету.

Аяқталмаған үйшік суреті көрсетіледі. Үйшіктің тек қабырғасы бар, терезесі мен шатыры жоқ.

– Қараңдаршы, мына тұрған үйшіктің қабырғасы ғана. Үйшіктің несі жоқ? Иә. Шатыры жоқ, терезесі жоқ.

– Қарлыборан терезе мен шатырды сындырыпты. Шатыр мен терезені қайта салу керек.

– Олай болса, балалар, аңдарға қысқы үйшікті жөндеп, салып берейік.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгіні зерттеу.

Балалардың алдына панноға не тақтаға, үйшіктің жазғы алаңда тұрған толық суреті көрсетіледі.

– Дария, мынау не? Мынау – үйшік. Дұрыс. Үйшік туралы айтып берші.

Балаға көрсеткішті беріп, жауап беруге көмектесу.

– Жарайсың, Дария, шатыр, қабырға, терезе.

– Шатыр неден жасалған? Балалар, шатыр кепкен шөптен жасалған.

- Терезеніңшыныларықандайпішінгеұқсайды? Иә. Дөңгелектергеұқсайды.
- Балалар, терезеніңшынысынсалсақ, аңдартезірекуйшіккекіріпалады.

2.2. Техникаларамалдарынкөрсету.

Кағазбетініңтөменгіжағынасалынғаншаршыпішінді, қоныртүстіүйдіңқабырғасыныңсуретікөрсетіледі.

Жұмысжасаутәсілдерінкөрсетіүшін, сарытүстіқағазжәнекөгілдірпішіндідөңгелектер керек.

Әрбірдөңгелеккеаңныңсызбалыбейнесісалынған.

– Балалар, үйшіккеқаркіріпкетпесүшін, мен шатырдысарышөппенжабамын. Ол үшінмынасарықағаздыңшетіненұзынжолақшаларжыртыпаламын.

– Қылқаламғажелімаламын, жыртылғанбөліктіжаймаүстінеаударыпжелімдеймін.

Қылқаламтіреушеге. Бөліктіаударып, мынашаршыпішіндіқабырғаныңүстіңгіжағынажапсырамын. Екіншібөліктіжелімдеп, шатырдыңекіншіжағынажапсырыпқоямын. Майлықпенартықжелімді сүртіпаламын.

– Міне, шатырдайын.

– Ыдыстатүрліандардыңбейнелері бар дөңгелектіңбіріналып, аударып, жаймаүстіндежелімдеймін.

– Терезені біршаршыбөлігініңүстінежапсырамын.

Уақыттыүнемдеумақсатындаалдын-ала желімденген дөңгелектердіқалғантерезеніңбөліктеріне тез жапсырып, майлықпенсүртіпқояғаболады.

– Балалар, меніңүйшігімеандаркіріпалыпты. Ендігікезексендерде.

2.3. Саусақжаттығуы. "Қоянқұлағынтүріп".

Ырғақты, темпіорташаәуенжазбасықосылады.

Қоянқұлағынтүріп, (алақандардыбастыңекіжағынатіктіреп, саусақтардықозғалту, жыбырлату)

Аңнанқашыпжүреді. (алақандардыбастыңекіжағынатіктіреп, саусақтардықозғалту, жыбырлату)

Қашыпшықсажүгіріп, (саусақтардыүстелбасынакезекпенсоққылау)

Аяқтарменсоғады. (саусақтардыүстелбасына, біруысқажинақтап, соққылау)

Педагог саусақжаттығуынұйымдастырукезінде сөйлеудіңмәнерліоқуқұралдарынқолдануғамінде тті.

Педагог мимика мен саусаққимылдарынқолдануменқатар, пантомиманыорнымененгізіпотыру керек. Балалардыңтақырыпқадегенқызығушылықтары арта түседі.

Көркемсөзжолдарыжәнежаттығулардыорындаутәртібі оқуқызметінентысуақыттаөткізіліп, балаларүшінтанысболуытиіс.

Балаларқимылдардыпедагогтіңсоңынан, әуенырғағына сай жасап, сөздердішамаларынақарайқайталайды.

2.4. Ауадажаттығу.

– Балалар, шатырдыжапсыруүшін біз не істейміз? Иә. Сары қағаздыжыртамыз. Көрсетейік. Жақсы.

– Тағы да не істейміз? Әрине, терезегешынысаламыз. Жарайсыңдар.

– Балалар, егержелімтысқашығыпкетсе, не істейміз? майлықпенсүртеміз. Жарайсыңдар.

2.5. Өздікжұмыс.

Әрбірбаланыңалдынасарықағазбеттері, аңныңсызбалыбейнелерісалынғанкөгілдірдөңгелектерберіледі.

Балалардыңжұмыстыорындаутехникалары, тазалықтысақтауәдебібақыланады.

Шығармашылықжұмысбарысындакезкелгенбалаға: "Сен не істепотырсың?", "Оны қалайжасадың?", "Қайдаорналастырдың?" сияқтысұрақтарқойылады.

Балалартарапынанмынатәріздіжауаптаралыпотыру керек: "жолақтыжыртыпаламын", "желімдіжағамын", "сүртіпаламын".

Үйшіккеқажетшынылар саны төрттенкөпболуы керек, әрбір бала өзінеұнайтынаңныңбейнесінжапсыруғамүмкіндікалады.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Дайынжұмысүшінмақтаужәнеоқуқызметінпысықтау.

- Балалар, бүгінбізқандайқызықтыжұмысжасадық? Иә. Аңдарғаүйшіксалыпбердік.
- Шатырдықалайжасадық? Жыртыпалдық. Жапсырдық. Жарайсыңдар.
- Ғадия (Ермек, Арман, Қуат, Альфия), үйшікке сен қандайаңдардытұрғыздың?
- Балалар, бүгінәңдарқарлыборанғақалмай, жылыүйшіктетұратынболды.
- Сендерөтемейірімді, қамқорбалаларсыңдар. Жарайсыңдар! Рақмет, сауболыңдар.

№18 Түрлі балықтар жүзіп жүр

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға аквариумдағы балықтардың тіршілігі жөнінде мәлімет беру, балықтардың денесінің ерекшеліктеріне көңіл аудару; аквариум балықтарын күтудің тәртібінің негіздерімен таныстыру. Ермексаз бөліктерінен сүз, дөңгелектету, жалпайту техникаларын жетілдіру, балықтың сұлбасын түрлі-түсті таяқшалар, дөңгелектер арқылы безендіру әдебіне машықтау; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, жазықтықты бағдарлау қабілетін, эмоциялар мен түйсікті дамыту. Балаларда эстетикалық талғам негіздерін қалау, байқампаздыққа, қамқорлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Сөздік қорды "кесектен үзіп аламын", "кесектен жұлып аламын", "таяқшаны есемін", "дөңгелектеймін", "сұлбасын безендіремін", "аквариум" сияқты сөздер арқылы жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Ғажайып сәт, бейнероликті көрсету, суретті көрсету, көркем сөз, үлгіні зерттеу, техникалар арқылы көрсету, саусақ жаттығуы, ауада жаттығу, өздік жұмыс, мақтау, кейіпкермен қоштасу, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Сарғыш Марғаудың суреті.

Алтын балықтың аквариумда жүзіп жүргені туралы бейнеролик.

Балықтың бір-екі сурет үлгісі. Балықтардың денелері түрлі оюлар элементтерімен безендірілген.

Үлкен қағаз бетінде балалар санына сай балықтар бейнелерінің сызбалы суреттері.

Балықтар денелерінің оюлары маркермен салынған (сызықтар, нүктелер, дөңгелектер, толқындар).

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.

Ермексаз жинақтамасы, тақтайша, майлық.

Көрсеткіш.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Ермексаз жинақтамалары, тақтайшалар, майлықтар.

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Ғажайып сәт.

Сарғыш Марғау қонаққа келеді.

– Балалар, қараңдаршы, бүгін Сарғыш Марғау үндемей, тыныш келіп тұр. Оған не болғанын сұрайықшы.

– Марғау, бүгін сен неге тыныш жүрсің?

Марғау:

– Мен балықтардың тілін білгім келеді? Олар сөйлегенде дыбыстарын шығармайды.

Педагог:

– Бұл қалай екен. Көрейікші.

Бейнероликті көрсету.

Алтын балықтың аквариумда жүзіп жүргені туралы бейнеролик көрсетіледі.

Көркем сөз. Дина Ахметова. "Балық".

Балық жүзіп қоймайды,
Қанаттарымен бұлғайды,
Сүңгиді, жылпылдайды,
Суға неге батпайды?

Балық сөйлей білмейді,
Тыңдасаң – үндемейді.
Аузына шып қоймайды.
Мүмкін, суғатоймайды?

1.2. Кіріспе әңгімелесу

– Балалар, қандай тамаша! Мынау не? Жарайсыңдар. Бұл – балық.

– Балық емес, құс па? Балық пен құстарды ажыратуға бола ма?

– Иә. Балық суда жүзеді. Қайталаймыз. Жақсы. Ал құс ... ұшады.

– Балалар, мынаыдысты біз не деп айтамыз? Иә. Бұл – аквариум. Қайталаймыз. Жеңіс, қайтала. Жарайсың.

– Шынымен, балықтарды дыбыстарын шығармайды екен.

Кідіріс ұстау.

– Марғау, біз сені мен тынышқанасөйлесіп көрейік.

Марғау:

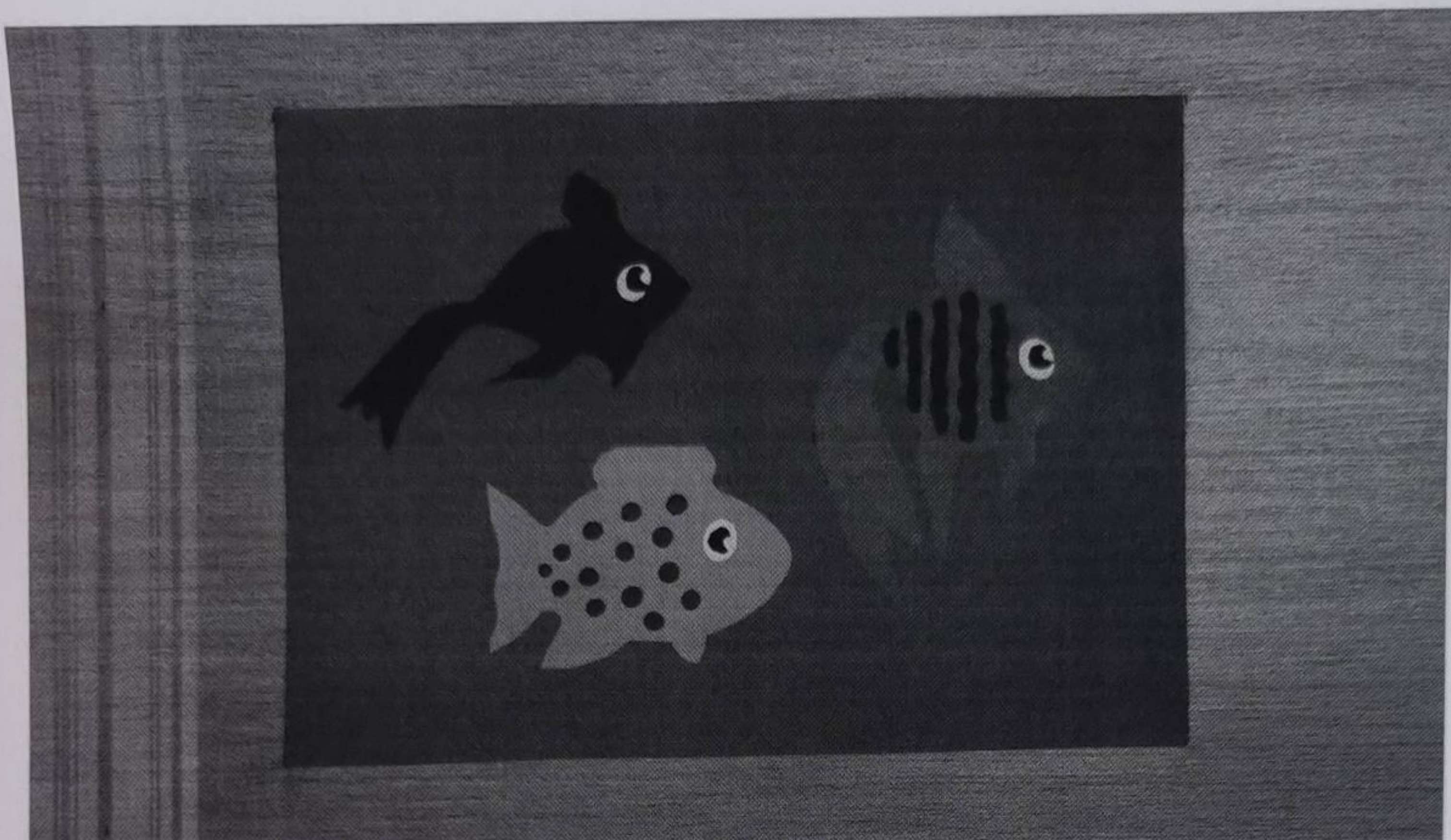
– Балалар, мен аквариумда көп балық ұстайын деп едім, бірақ оларды бояй алмаймын.

Көмектесіңдерші.

– Балалар, Марғауға көмектесейік. Содан соң балықтарға жем береміз.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгіні зерттеу.

Балалардың алдына бір-екі балықтың сурет үлгілері көрсетіледі.

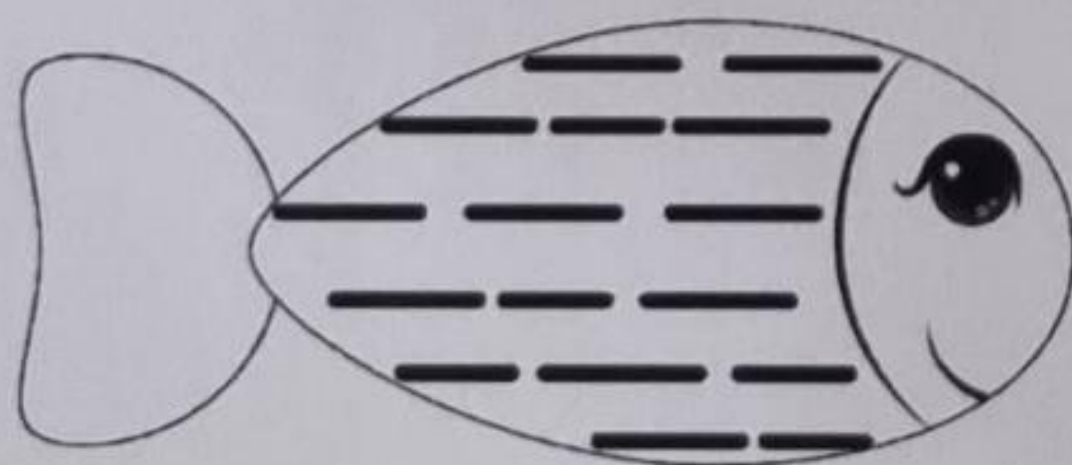
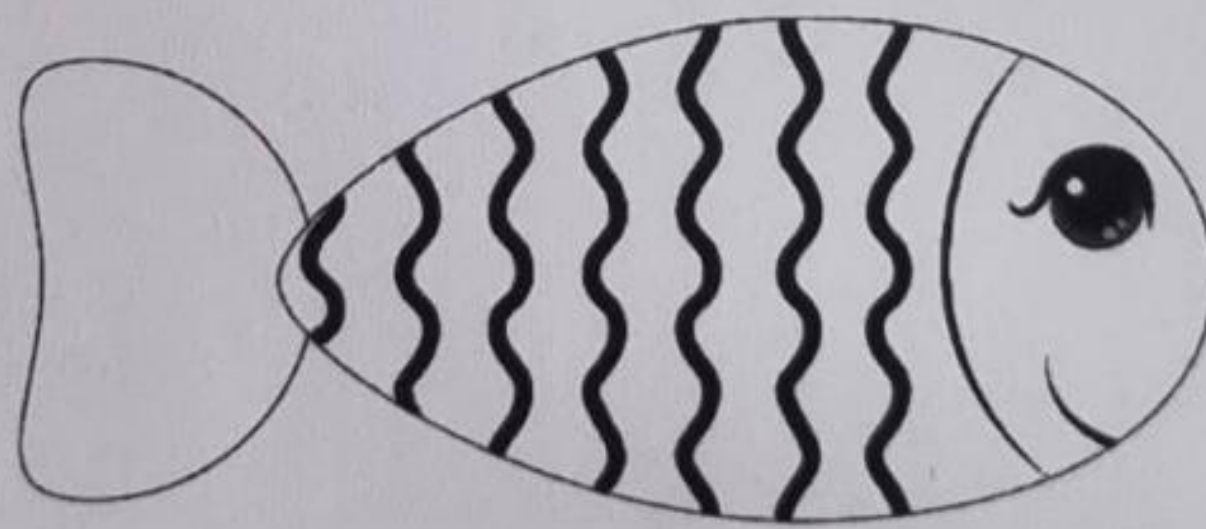
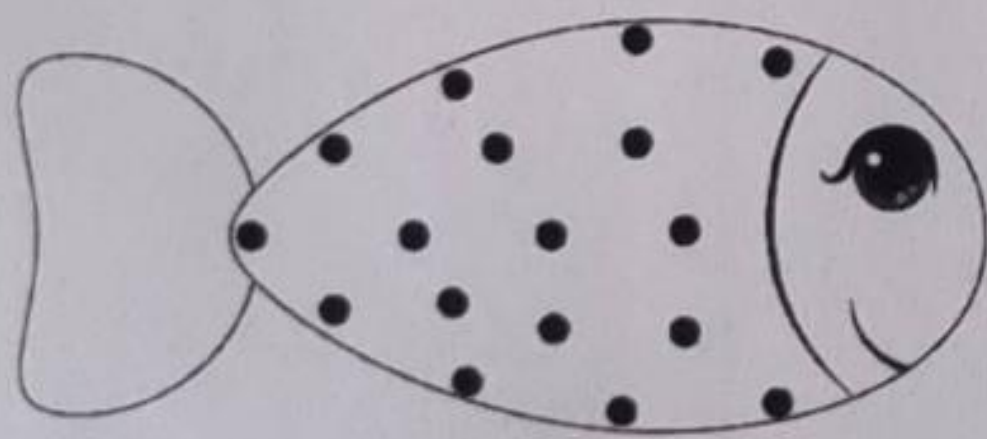
Балықтар денелері түрлі оюлар элементтерімен безендірілген.

– Балалар, мына балықтар бірдей ме? Несі бірдей емес? Иә. Оюлары бірдей емес.

– Қарлығаш, бірінші балықтың қандай оюларын білесің? Айтып көрші. Таяқшалар, нүктелер. Жарайсың.

Балалар балықтарда бар оюлардың түстерін, түрлерін айтады.

2.2. Техникаларамалдарын көрсету.

Балалардың алдына үлкен қағаз бетінде балалар санына сай балықтардың бейнелері көрсетіледі.

Балықтар денелерінің оюлары маркермен салынған (сызықтар, нүктелер, дөңгелектер, толқындар).

– Балалар, балықты безендіру үшін, мен оның оюларының түрлеріне, түстеріне қараймын.

– Сызықтар болса, мен ермексазбен не істеймін? Иә. Ермексаз бөлігінесемін. Жарайсың, Шолпан.

61

- Нүктелерболса, мен не істеймін? Иә, Олжас, мен бөліктідөңгелектеймін.
- Балалар, егеролтолқынболса, мен бөліктіұзындауесіп, балықденесініңүстінесалып, толқынізінқайталап басамын.
- Балаларғакезкелгенбалықтардыңбелгіліюяларынқайталауамалдарыкөрсетіледі.
- Балалар, барлықғымызжабылып, аквариумдағыбалықтардыәдемібезендірейік.

2.3. Саусақжаттығуы. "Балықтар".

Балықжүзіпқоймайды, (қосалақанмен ары-берібұлғау)
 Қанаттарыменбұлғайды, (екіқолдыңсаусақтарыменжыбырлату)
 Сүңгиді, жылпылдайды, (алақандардыжұдырықтыашып-жабу)
 Суға неге батпайды? (шапалақтау)
 Педагог саусақжаттығуынұйымдастырукезінде сөйлеудіңмәнерліокукұралдарынқолдануғамінде тті.
 Балалар қимылдардыорындайотырып, сөздердіпедагогтіңсоңынан, әуенырғағына сай айтыпотырады.

2.4. Ауадажаттығу.

- Балалар, таяқшалардықалайесеміз? Көрсетейік. Жақсы.
- Қалайдөңгелектейміз? Көрсетейік. Жарайсындар.
- Балалар, жұмысымызбіткенде, не істейміз? Иә. Саусақтарды, тақтайшанымайлықпенсүртеміз. Жарайсындар.
- Балалар, балықтардыбезендіргендебір-біріміздіинтермейжүреміз.

2.5. Өздікжұмыс.

Балалардыңалдындабалаларсанына сай түрлібалықтардыңсызбаларысалынғанқағазбетіілінеді.
 Балалардыңәрқайсысыөздерінеұнайтынбалықтытаңдап, безендіреді.
 Педагог, балалардыңүздіксізтізбектежұмыстыжасатумақсатында, жылдамістейтінбалалардықағаздыңалдына, салмақтыбалалардыермексазбентехникалардыжетілдіругебөліпотырады. Содансоң, балалартоптарыөзараорындарыналмастырыпжүреді.
 Шығармашылықжұмысбарысындакезкелгенбалаға "Сен не істепотырсың?", "Оны қалайжасадың?", "Қайдаорналастырдың?" сияқтысұрақтарқойылады.
 Балалартарапынанмынатәріздіжауаптаралыпотыру керек: "кесектенүзіп-жұламын", "таяқшаныесемін", "дөңгелектеймін", "оюменбезендіремін".
 Шығармашылықжұмысаяқталғанда, балаларғасаусақтарды, өзорнынмайлықпенсүртуәдебінайттыпотырушарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Жасалғанмүсінүшінмақтаужәнеоқуқызметінпысықтау.

- Балалар, қарандаршы, СарғышМарғауөтекөңілді!
- Бұл не себептен, қалайойлайсындар?
- Иә. Бізкөпбалықтардыбезендірдік. Қайталайық.
- Біздекөп түрлі-түсті, үлкен, кішкентайбалықтаршықты. Жақсы.
- Айфара, балықты сен неменбезендірдің? Қарындашпен? Қылқаламмен бе?
- Ермексазбенбезендірдің. Жарайсың.
- Балалар, ендімынабалықтарғажемберуге де болады.

Кейіпкерменқоштасу.

- Балалар, СарғышМарғаусендергеөте риза. Бұндайкөпбалықтыоләлі де көрмеген. Сендергеойынғатағы да келіптұрады.
- Марғау:

- Балалар, сауболыңдар! – дейді.
- Бүгін, балалар, сендер ұйымшыл, шығармашыл болып, көп қуанып сыйладыңдар. Аквариумда әдемі балықтар жүзіп жүр. Оқу қызметі аяқталды. Біз аквариумдағы балықтарға жем берейік.

№19 Кір жуу машинасы

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға тұрмыстық техника кір жуу машинасымен таныстыру, тұрмыстық техниканың адам өміріндегі көмегі туралы мағлұматтар беру; машинаның сыртқы құрылысымен таныстыру. Дөңгелек пішінді кескіндерді қатарға тізіп, ортаға орналастырып жапсыру тәсілдерін жетілдіру; көз мөлшерін, қағаз бетін бағдарлау қабілетін, зейінді, танымдық қызығушылықтарды дамыту. Балалардың қоршаған әлем заттарына деген қызығушылықтарын қалыптастыру, зеректікке, ізденімпаздыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Сөздік қорды "бір қатарға жапсырамын", "дөңгелектер бірдей", "кезек-кезек саладым", "майлық пен суртемін", "ортаға жапсырамын" сияқты сөздер арқылы жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Суреттік көрсету, көркем сөз, үлгіні зерттеу, техникаларамалдарын көрсету, саусақ жаттығуы, ауада жаттығу, өздік жұмыс, мақтау, кейіпкермен қоштасу, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Суреттер сериясы:

- 1) киген киімдеріне бояудың дақтары жұққан Алан мен Дананың суреті;
- 2) киімі таза Алан мен Дананың суреті.

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.

Суреттер сериясы:

- 1) бір қатарда тұрған тоңазытқыш, электр пеші, кір жуу машинасы, шаңсорғыш суреті;
- 2) кір жуу машинасы.

Кір жуу машинасының жасанды үлгісі. Үлгі пішіні - қатты қағаз, үстіңгі көлденең бетіне көлемдері бірдей дөңгелектер жапсырылған, ортасында үлкен дөңгелек. Үлкен дөңгелекте киімдер бірінің үстіне бірі салынған.

Тіктөртбұрышты қатты қағаз кескіні.

Панно, көрсеткіш.

Ыдыс қасалынған көлемдері бірдей дөңгелектер жинақтамасы, үлкен киім түрлерінің бірі жапсырылған дөңгелек. Бұндай түрлі киімдер салынған дөңгелектер саны бірнешеу.

Ыдыс ажелім, қылқалам, қылқаламға тіреуше, жайма (төсеніш), майлық (сүлгі).

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Тіктөртбұрышты қатты қағаз кескіндері.

Ыдыс қасалынған көлемдері бірдей дөңгелектер,

үлкен киім түрлерінің бірі жапсырылған дөңгелектер жинақтамалары. Үлкен дөңгелектер саны бірнешеу, әрқайсысында киімнің бірі салынған.

Ыдыс ажелім, қылқалам, қылқаламға тіреуше, жайма (төсеніш), майлық (сүлгі).

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Ғажайып сәт.

Алан мен Дананы көрсету. Үстілеріндегі киімдеріне бояудың дақтары жұққан.

- Балалар, бүгін бізге қонақтар келіпті.
- Сәлеметсіңдер ме, Алан, Дана! Сендердің үстілеріңе не болған?
- Балалар, кім айтады, бұл не?

Балалар Алан мен Дананың киімдеріндегі бояулы дақтар туралы айтады.

- Иә, бояулы дақтар. Аланның мен Дана көп сурет салып, тазалықты сақтамады.
- Оларға не істеу керек? Киімді тез жуып, кептіру үшін, не керек екен?

1.2. Суретті көрсету.

Бір қатарда тоңазытқыш, электр пеші, кір жуу машинасы, шаңсорғыш көрсетіледі.

Балалар кір жуу машинасын тандайды.

– Бұл не?

Көркем сөз. "Кір жуу машинасы".

Қолданады оны барлығы,
Себебі қажет киімнің тазалығы.

Куанадыоғанүлкеніжәнежасы,

Себебі бос тұрмайдыкіржуумашинасы.

– Балалар, бүгінбізкіржуумашинасынжапсырыпжасап, Алан мен
Дананыңкиімдерінжуыпберейік. Анасы жұмыстанкелгенше таза болсын.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгінізерттеу.

Балалардыңалдынакіржуумашинасыныңжасандыүлгісікөрсетіледі. Үлгіішініқаттықағаздан,
үстіңгікөлденеңшетінекөлемдерібірдейдөңгелектержапсырылған, ортасындаүлкендөңгелек бар.
Үлкендөңгелектекиімдер бірініңүстінебірісалынған.

Бұндайтүрлікиімдерсалынғандөңгелектеркөпболыптиіс, кезкелген бала өзінеұнайтынкімді
"кіржуумашинасынажуады".

– Балалар, бұл не? Иә. Кіржуумашинасы. Қайталаймыз.

– Кіржуумашинасыныңпішіні неге ұқсайды? Иә, тіктөртбұрышқаұқсайды.

– Кірмашинасында не бар? Иә. Дөңгелектер. Дөңгелектерқайдаорналасқан?

Жоғарыдағықатардаорналасқан. Сұлтан, қайтала. Жақсы.

– Балалар, бұлбатырмалар. Қайталаймыз.

– Ортасында не бар? Иә. Бүлдөңгелек кірдіжинап, жуатын барабан. Қайталаймыз.

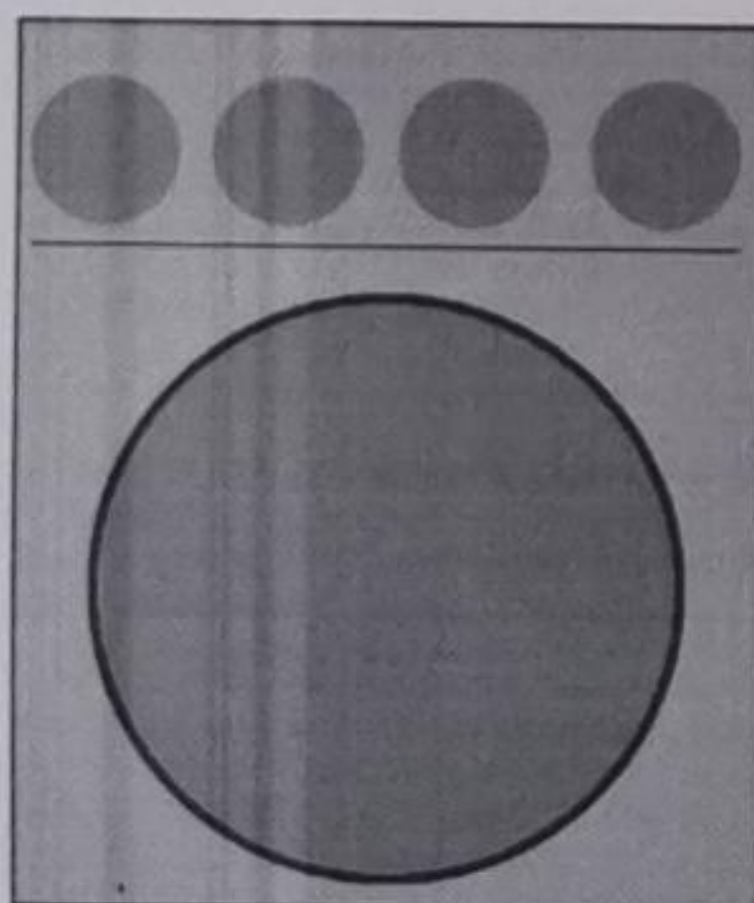
– Балалар, үстіңгіжәнеортадағыдөңгелектербірдей ме? Ортада үлкендөңгелек бар.

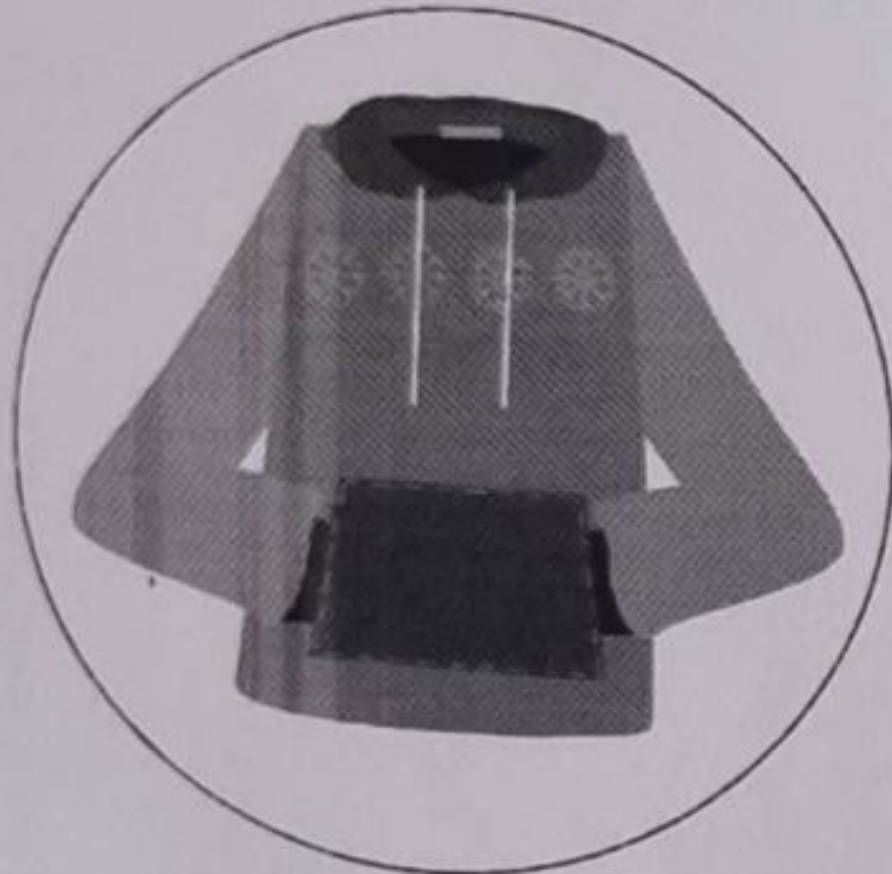
2.2. Техникаларамалдарынкөрсету.

Балалардыңалдынакіржуумашинасыныңбейнесіненегізболатынпішінітіктөртбұрыштықаттықаға
зілінеді, үстіңгікөлденеңшетісызықпенбөлінген.

Техникалардыорындауүшіныдысқасалынғанкөлемдерібірдейдөңгелектержинақтамасы,
үлкен киімтүрлерініңбіріжапсырылған дөңгелек керек.

Бұндайәртүрлікиімдерсалынғандөңгелектер саны бірнешеу.

- Балалар, мен үстігебірдейдөңгелектерқатарынжапсырамын.
- Біріншідөңгелектіңбетінжаймағааударамын, қылқаламарқылышеттерінжелімдеймін. Қылқаламтіреушеге, дөңгелектіаударамын, үстіңгісолжақбұрышқажапсырамын, үстіненмайлықпенбасамын.
- Уақыттыүнемдеумақсатында барлықдөңгелекжапсырылғандайын нұсқакөрсетіледі.
- Ендікезекүлкендөңгелекке, барабанғакелді. Мен, ммм ... , көйлектітаңдаймын, сондықтанкөйлексалынғандөңгелектіаламын, желімдеймін, жапсырамын.
- Үстіңмайлықпенбасып, жақсылапсүртемін.
- Міне, менде кіржуумашинасыдайын. Көйлекжуылыпжатыр.
- Балалар, сендер де машинағақажеттікиімдіжууғасалындар, жақсылапжапсырындар.

2.3. Саусақжаттығуы. "Кіржуамыз".

Кез келгентемпіорташаәуенжазбасықосылады.

Біз таза баламыз. (бас бармақжоғары)
 Бізкірдіжуамыз. (саусақтардыжыбырлату)
 Мыжғылаймыз, мыжғылаймыз. (жұдырыққақысып, ашу)
 Үйкелейміз, үйкелейміз. (алақандардыөзараүйкелеу)

Біз таза баламыз. (бас бармақжоғары)
 Бізкірдіжуамыз. (саусақтардыжыбырлату)
 Қысамыз, ілеміз. (қимылдыкөрсету)
 Жіпкекептіреміз. (үрлеу)

Біз таза баламыз. (бас бармақжоғары)
 Бізкірдіжуамыз. (саусақтардыжыбырлату)
 Үтіктеймі, үтіктейміз, (қимылдыкөрсету)
 Ойынғакиеміз. (шапалақтау)

Саусақжаттығуыбалаларүшінтанысболуы керек, орындаудаартықуақытталмайды, балалардыңтақырыптытүсінугедегенынтасынкүшейтеді.

2.4. Жапсыруамалдарытәртібінқайталау.

- Балалар, кіржуумашинасын, жапсыруүшін бізнендебастаймыз? Иә. Сол жақбұрыштан.
- Кішкентай дөңгелектен бе? Үлкендөңгелектен бе? Иә. Кішкентайдан.
- Кішкентайдөңгелектердіқалайжапсырамыз? Қатарғажапсырамыз.
- Үлкендіортаға. Жарайсындар.
- Желімбітіпқалса, не істейсіндер? Иә. Қайтаалып, жағамыз. Жақсы.
- Қылқаламдықайдақоямыз? Иә. Тіреушеге. Жақсы.
- Майлық не үшін керек? Желімдісүртуүшін. Тамаша.

2.5. Өздікжұмыс.

Балалардыңәрқайсысынатіктөртбұрыштықаттықағазкескіні, ыдыстабірнешебірдейдөңгелек, бірнеше киімүлгісісалынған үлкендөңгелектержинақтамааларыұсынылады.

Баланыңәрқайсысыбіркиімүлгісінтаңдап, өздөңгелегінжапсырады.

Шығармашылықжұмысбарысындакезкелгенбалаға: "Сен не істепотырсың?", "Оны қалайжасадың?", "Қайдаорналастырдың?" сияқтысұрақтарқойылады.

Балалартарапынанмынатәріздіжауаптаралыпотыру керек: "солжақбұрышқа", "кезек-кезекжапсырамын", "ортағажапсырамын", "кіржуумашинасы".

Шығармашылықжұмысты таза орындаушарттарытексерілуі керек.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Дайынжұмысүшінмақтаужәнеоқуқызметінпысықтау.

- Балалар, бүгінбізқандайжақсыәрекеттержасадық? Иә. Алан мен Дананыңкиімдерінжуыпбердік.
- Ол үшінбіз не істедік? Иә. Кіржуумашинасынжапсырдық.
- Самал (Ескендір, Дариға, Бауыржан), сен неніжудың? Жарайсың.

Кейіпкерменқоштасу.

Суреттікөрсету.

Алан мен Дана таза киімкиіпалды.

– Балалар, қараңдаршы, сендердіңкөмектеріңарқылы Алан мен Дананыңкиімдері таза болыпшықты. Осыданбастап, оларанасынренжіптей таза жүреді. Рақметінайтып, сендерменқоштасады. Жарайсыңдар!

– Балалар, бүгінсендерұқыпты, әдепті, қамқор болдыңдар. Жарайсыңдар! Оқуқызметіаяқталды. Демалайық.

№№№

69

№20 Құстың балапаны

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға көктемде жылы жақтан қайтып келетін жыл құстарының балапандауы туралы мәліметтер беру; құстардың жалпы дене құрылысы жөнінде білімдерді тиянақтау.
Құс балапанының маркермен салынған сұлбасын ермексаз бөліктерімен толтыруға үйрету; сары ермексаз кесегінен ұсақ бөліктерді үзіп немесе жұлып алып, балапан сұлбасына жапсырып, басу тәсілдерін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді, ақыл-ойды дамыту.
Балалардың көктем мезгіліндегі өзгерістерге, құстардың тіршілігіне деген зеректігін қалыптастыру; төзімділікке, тиянақтылыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Сөздік қорды "кесектен үзіп алдым", "кесектен жұлып алдым", "жағып жапсырдым", "балапанның денесіне", "үлпілдеген", "мамықтай", "құстың балапаны" сияқты сөздер арқылы жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудио жазбаны тыңдау, суреттік көрсету, көркем сөз, үлгіні зерттеу, техникалық амалдарды көрсету, саусақ жаттығуы, ауада жаттығу, өздігінен мүсіндеу, жасалған мүсін үшін мақтау, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Балаларға құстардың көктемде шықылдап, шулап жатқанын білдіретін әуен жазбасы.
Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.
Мазмұнды сурет. Құстарағаш бұтақтарына ұя салып, балапандап жатыр.
Құстың балапанының суреті. Балапансыз басының үстінен ермексаздан үзілген бөліктер басылған.
Қатты қағаз бетіне балапанның сары маркермен салынған сұлбасы.
Ермексаз жинақтамасы, тақтайша, майлық.
Көрсеткіш.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Ермексаз жинақтамалары, тақтайшалар, майлықтар.

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Аудио жазбаны тыңдау.

Балаларға құстардың көктемде шықылдап, шулап жатқанын білдіретін әуен жазбасы қосылады.

- Балалар, қандай тамаша! Бұл нелердің дыбыстары? Иә. Құстардың дыбыстары.
- Бұл құстар неге шулайды екен? Кім біледі? Құстар көктем мезгілін қарсы алып жатыр.

Суреттік көрсету.

Құстардың ағаш бұтақтарында ән салып жатқаны туралы суретті көрсету. Тағы бір құстар ұя жасап, балапандарын шығарып жатыр.

1.2. Көркем сөз. "Жыл құстары сәлемін беріп ...".

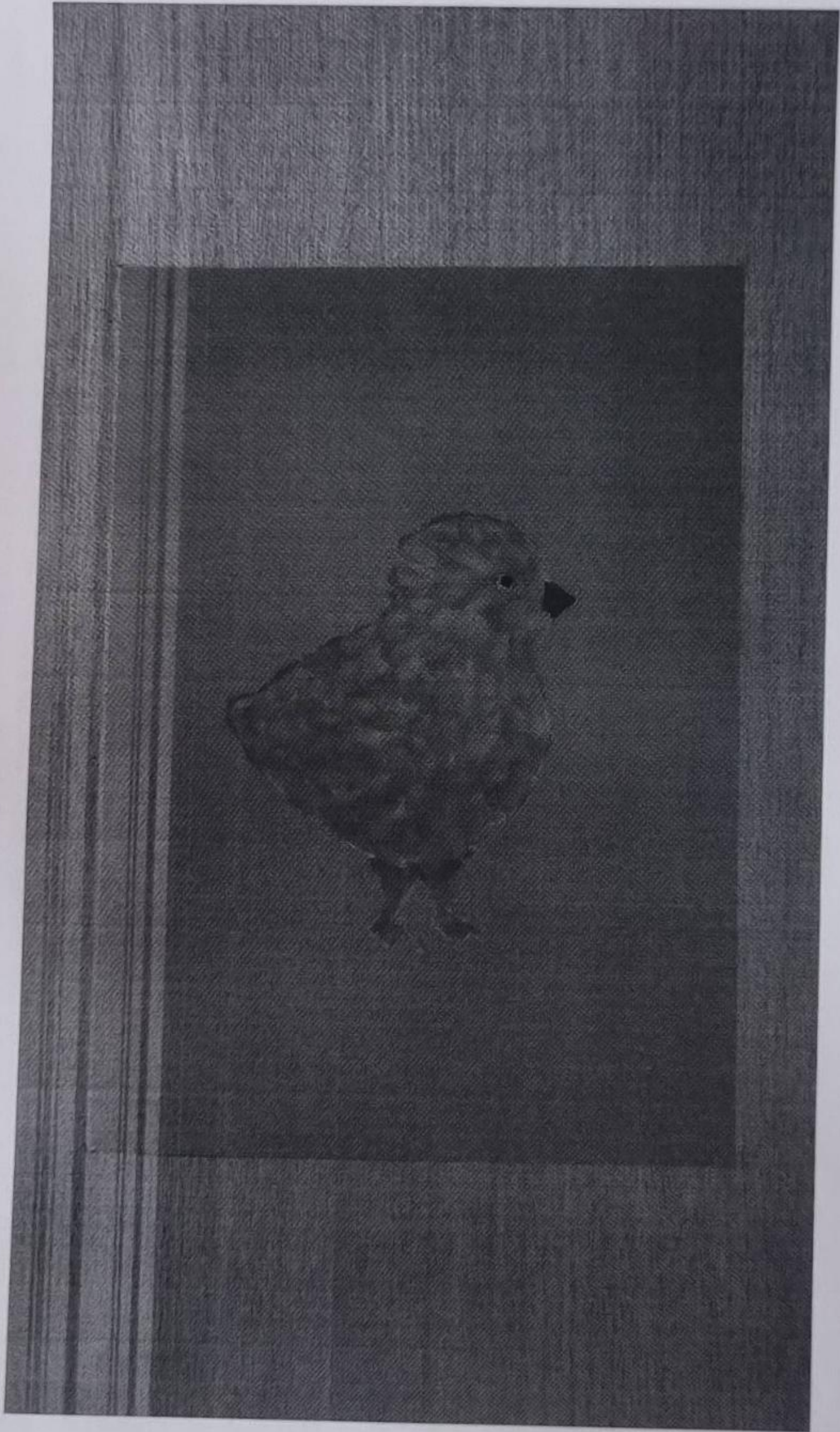
Жыл құсы көктемге сәлемін беріп,
Ұшады аспанның аясына,
Ұсақ-түйек құрттарды теріп,
Асығып қонады ұясына.

Не бар ұяда? Жұмыртқалар,
Шығады кезек балапандар.
Балапандар отырады ұяда жалықпай,
Балапандар денесі – үлпілдек мамықтар.
– Балалар, құстар көктемде ұяларына жұмыртқа басады, балапандайды.
– Балалар, кейбір жұмыртқалардан әлі де балапан шықпаған,
сондықтан біз балапандардың жұмыртқалардан шығуына көмектесейік.

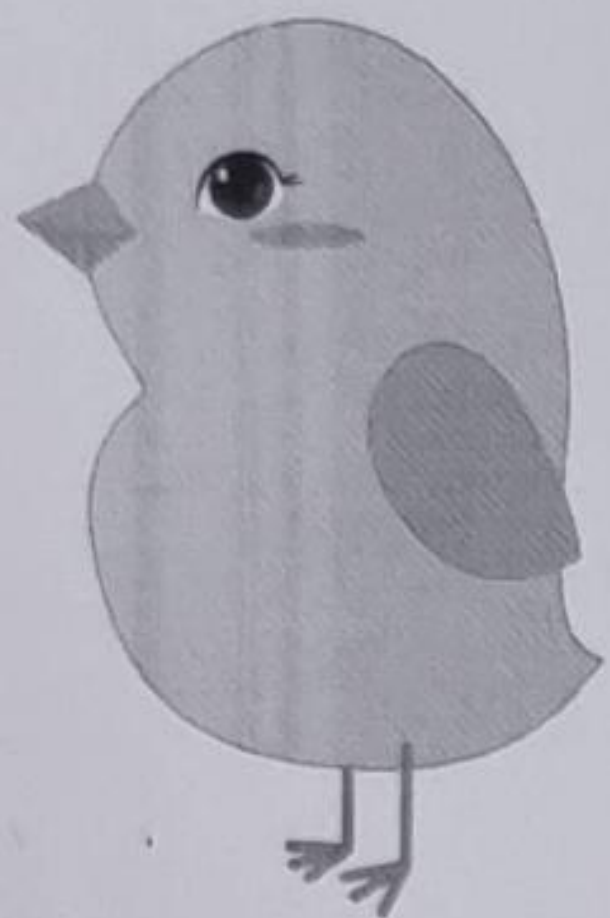
2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгіні зерттеу.

Балаларға құстың сары балапанының суреті көрсетіледі.
Балапансыз басының үстіне нермек саздан үзіліп немесе жұлынып алынған бөліктері басылған.

72

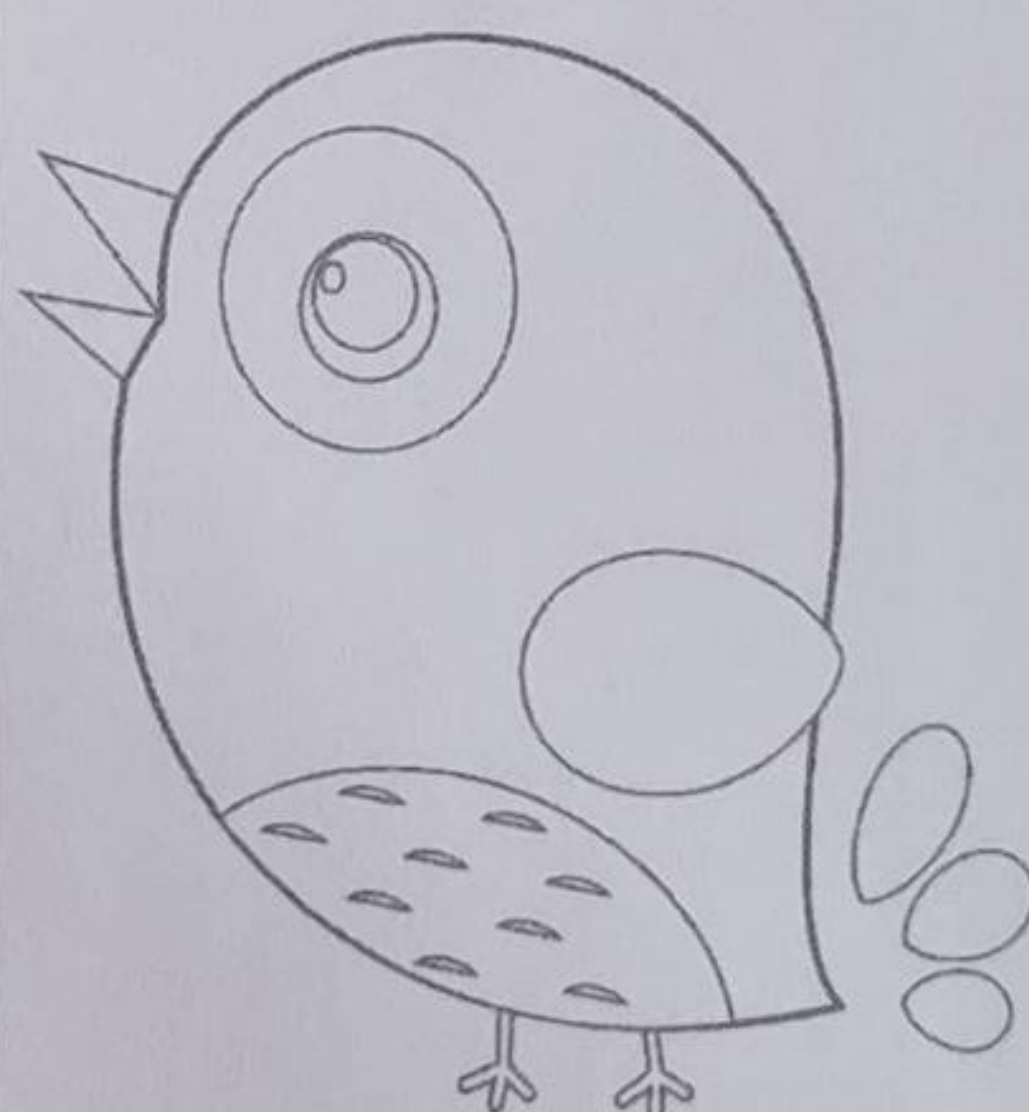
- Балалар, мынау не? Иә. Бұл – құстың балапаны. Қайталаймыз. Жарайсыңдар.
- Құстың балапанында не бар? Кі майтады?

Көрсеткішті қолдану.

- Балапанда басы, денесі, құйрығы бар. Жарайсың, Ескендір.
 - Басында не бар? Иә. Тұмсығы, көзі бар. Жарайсың, Айдана.
 - Балалар, балапанның үстінде не бар? Иә. Бұл қауырсындар емес, бұл мамықтар. Қайтала, Дидар.
- Жақсы.
- Балапанның үсті мамықпен қапталған. Қайталамыз.
 - Балапанның денесі үлпілдек. Қайталаймыз. Жарайсыңдар.

2.2. Техникалық амалдарды көрсету.

Балаларға қатты қағаз бетіне балапанның сары маркермен салынған сұлбасы, үлгінің негізі көрсетіледі.

- Балалар, сендердің алдарыңда балапанның сұлбасы, бірақ үсті мамықтармен қапталмаған.
- Мен сары ермексаздың кесегінен кезек-кезек құсақ бөліктерді үзіп аламын. Бөліктерім көп болсын. Ермексайдан тағы да жұлып аламын.
- Енді бөліктерді балапан сұлбасының бойымен басып, жапсырып шығамын.
- Құралай, мен не істедім? Ермексайды үзіп алдым, жарайсың.
- Сырым, тағы да не істедім? Иә. Бөліктерді басып, жақсылап жапсырдым. Қай жерлеріне? Сұлбасының бойына. Жақсы.
- Сұлбасының ішіне де бөліктерді жапсырамын.
- Егер бөліктерім бітіп қалса, не істеймін? Иә. Ермексайдан тағы да жұлып аламын.
- Міне, мамықтары үлпілдеген балапандайын. Кезек сендердікі, балалар.

2.3. Саусақжаттығуы. «Балапан».

Ырғақты, темпіорташа әуен жазбасы қосылады.

Балапаным, балапан,

Қайда кеттіңауладан? (сұқсаусақпен бұлғау)

Суға бірге барайық, (шапалақтау)

Саған бидай шашайық!

Бидай шоқып тоқ-тоқ-тоқ, (үстел бетін саусақтармен соққылау)

Қанатыңды соқ-соқ-соқ.

Балалар қимылдарды педагогтің соңынан, әуен ырғағына сай жасайды.

Педагог өз дауысын барынша естілетіндей шығарып, көркем сөздің ақтылы, тартымды мәнерде айтуға міндетті.

Көркем сөз жолдары және жаттығуларды орындау тәртібі, оқу қызметін ентысу ақытта өткізіліп, балалар үшін таныс болуы тиіс.

2.4. Ауада жаттығу.

– Балалар, үлкен кесектен екі саусақтың ұшымен үзген болайық. Жарайсыңдар.

– Енді қағаз бетіне жағып жапсырайық. Жарайсыңдар.

Педагог балалардың саусақтарын белгілі мүсіндеу тәсіліне сай қойып, үстел бетіне жақпалау міндетінгізіп, сипалау қимылдарына көңіл аударады.

– Балалар, жұмысымыздың соңында біз не істейміз? Иә. Майлықпен саусақтарды сүртеміз.

2.5. Өздік жұмыс.

Балалардың мүсіндеу тәсілдерін бақылау қажет.

Шығармашылық жұмыс барысында кез келген балаға: "Бұл не?", "Сен не істеп отырсың?",

"Қайда жапсырып жатырсың?" сияқты сұрақтар қойылады.

Балалар тарапынан мына тәрізді жауаптар алынуы керек: "кесектен үзіп алдым",

"кесектен жұлып алдым", "жағып жапсырдым", "балапанның денесіне", "үлгілдеген", "мамықтай", "құстың балапаны".

Шығармашылық жұмыс аяқталғанда балаларға саусақтарын, өзорнын майлықпен сүрту әдебінайттыру шарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Жасалған мүсін үшін мақтау және оқу қызметін пысықтау.

– Балалар, қандай тамаша жұмыстар!

– Бүгін сендер не істедіңдер? Иә. Ермек сазды балапанның сұлбасына жапсырдық. Жарайсың, Ардақ.

– Балалар, сендердің балапандарың өте әдемі шықты. Мамықтары үлгілдек.

– Міне, қаншама сап-сары балапан шықты! Балапандар өсіп, жаз бойы бізге әдемі ән салып береді.

– Бүгін оқу қызметін десендер зерек, тиянақты балалар болдыңдар. Жарайсыңдар. Демалайық.

№ 21 Тақырыбы: Аққала мүсіндеу

Мақсаты: актүстіермексаздыңкесегінекіалақанмендомалақтаудағдысын осы оқуіс-
әрекетіндепысықтау, дамыту;

Міндеттері:

- 1) екібөліктентұратынаққаласомдауды,
аққаланыңбейнесінайқындалуүшінқосымшазаттардыпайдаланудыүйрету;
- 2) баланыңтіліндамыту; саусақтыңұсақбұлшықеттеріқимылынжетілдіру;
- 3)ұқыптылық пен тазалыққатәрбиелеу.

Қолданылатынкөрнекіқұралдаржәнеқұрал-жабдықтар: демонстациялықкөнекіліктер,
актүстіермексаз, ермексазкесугеарналғанқұрал, үлестірмеліматериалдар.

Барысы: Ақ балам менің, ақ балам,

Аққалажаса, ақ балам.

Педагог балаларға шар тәріздіекібөліктентұратынойыншықаққаланыұсынады.

Аққаламызқандайтүсті?

- Ол неге ақ?

- Біздіңаққаланың басы қандай?

- Ал мынау не?

- Сұлбасықандай?

- Үлкендігіқандай?

- Ермексазданаққаланыңдомалақденесінқалайжасайтынымыздыкімкөрсетеді?

Билингвалды компонент:

Аққала – снеговик

Сәбіз – морковь

Педагог

балаларғадомалақмүсінсомдауамалдарынпысықтауүшінпластмассаданжасалғаншарлардытараты
пбереді.

Сергітусәті

Аппаққардыуыстап,

Алақанғасалайық.

Оңғабіррет,

Солғабіррет,

Мойынбұрыпалайық.

Домалақтаппаққармен,

Бізаққалажасайық!

Педагог балаларғаақермексазданжасалған «Аққаланы» көрнекілікретіндекөрсетіп, жасаужолдарынтүсіндерін.

Қолымызғаақермексаздыңбіркішкенекесегіналамыз – бұлбіздіңсомдайтынаққаланың басы болады.

Енді осы кесектіекіалақанымызбендомалақтап, шар жасаймыз. Балалар, аққаланың басы дайын (көрсетеді).

- Ал ендіденесіндәлосылайсәлүлкендеуетіпжасап, басы мен денесінбір-бірінежабыстырамыз. Ал ендібіздіңаққалаға не жетіспейді.

- Қолдарынсомдауүшінақтүстіермексаздыңкішкенбөлшектері керек. Осы бөлшектерді де алақанымызбендомалақтап, екіжағынажабыстырыпорналастарамыз. Ал мынатүймелерден – көз, сәбізденмұрнынжасаймыз.

- Екіқолыше?

Жеке жұмысжүргізіледі.

Сабактыңсоңында педагог балалардымадақтайды.

Балалармүсіндеген «аққалаларын» педагог көрмегеқояды.

№21 Піспе нан

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларды дөңгелек піспенан (печенье) үлгілерімен таныстыру, дөңгелек пішінді безендіру амалдарын көрсету, нан өнімдері жөнінде ұғымдарды тиянақтау. Дөңгелек пішін сұлбасын дөңгелек бөлітермен безендіру амалдарымен таныстыру, дөңгелектің шеттері мен ортасына белгілі бөлшектерді кезекпен орналастыру техникасынигерту; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінді, дамыту. Балалардың сәндік өнер үлгілеріне деген қызығушылықтарын қалыптастыру, үйлесімділікке, әдептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Сөздік қорды "үстіге", "төменге", "солға", "оңға", "ортаға", "арасына", "піспенан" (печенье) сияқты сөздер арқылы жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Суреттік көрсету, көркем сөз, үлгіні зерттеу, техникалар амалдарын көрсету, саусақ жаттығуы, жапсыру амалдары тәртібін қайталау, өздік жұмыс, мақтау, кейіпкермен қоштасу, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Суреттер сериясы:

1) иығына сөмке ілген, бір қолына бір піспенанды (печенье) қолына ұстап, қалғанын жерге шашып алған, көңілсіз тұрған Дананың суреті;

2) табақшада көппіспенанның суреті;

3) көңілденіп тұрған Дананың суреті.

Суреттегі табақшада көппіспенан бар, біреуі қырына аударылып оюлары көрініп тұр.

Шеттері мен ортасы безендірілген дөңгелек пішінді піспенанның жасанды үлгісі.

Дөңгелек бөлшектері әртүрлі бейнелермен әшекейленген.

Үлгінің дөңгелек пішінді негізі.

Ыдыста бөлшектердің (жұлдызша, гүл, жапырақ, күн) топтамалары.

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.

Панно не тақта, көрсеткіш.

Жапсыруға қажетті құралдар: ыдыста желім, қылқалам, қылқаламға тіреуше, жайма (төсеніш), майлық (сүлгі).

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Үлгінің дөңгелек пішінді негіздері.

Ыдыстарда бөлшектердің (жұлдызша, гүл, жапырақ, күн) топтамалары.

Жапсыруға қажетті құралдар: ыдыста желімдер, қылқаламдар, қылқаламға тіреушелер, жаймалар (төсеніш), майлықтар (сүлгі).

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Ғажайыпсәт.

Иығынасөмкесініліп, бірқолынапіспенан (печенье) ұстап,
қалғанынжергешашыпалған, көңілсізДананыңсуретікөрсетіледі.

– Сәлеметсің бе, Дана! Сен қайданкележатырсың?

Дана:

– Сәлеметсіңдер ме! Мен қонақтанкележатырмын.

Сендергекөптегеносындайпіспенандысарқытқаалыпкелдім.

– Міне, меніңсөмкем. Қап, қандайөкінішті, піспенанымүгітіліпқалыпты. Жергешашылыпқалды.

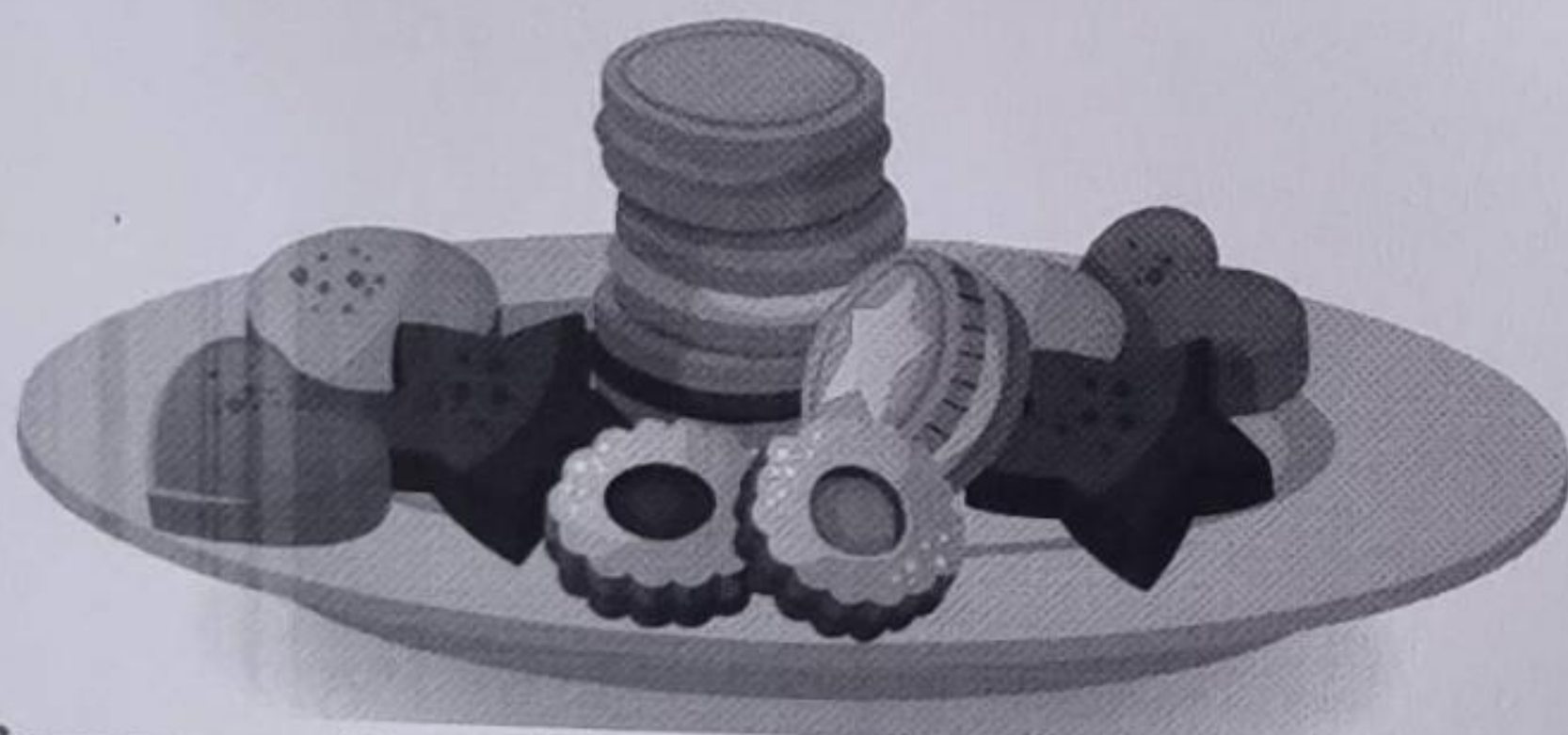
Педагог:

– Қап, әттеген-ай, Дана, піспенаныңүгітіліпқалыпты. Сөмкендебүтінпіспенанқалмапты.

– Балалар, Данағапіспенанпісіріп, көңілінкөтерейікші.

1.2. Суреттікөрсету.

Табақшадакөппіспенан бар, біреуіқырынааударылыптұр, оюларыкөрінеді.

Көркемсөз. Дина Ахметова. "Піспенан".

Піспенанұннаназық,
Бетіоныңболса да жазық,
Толадытүрліоюларға,
Тәттібалдайбалаларға.

Піспенандыилейдіұннан.
Пісіредіпеште, ол да нан.
Бауырсақтайыстықжемейді оны,
Піспенандысуығандажегенжақсы.

– Балалар, піспенан – нанөнімі, оны аяқастынатастауға, жергешашуға болмайды. Қайталаймыз.

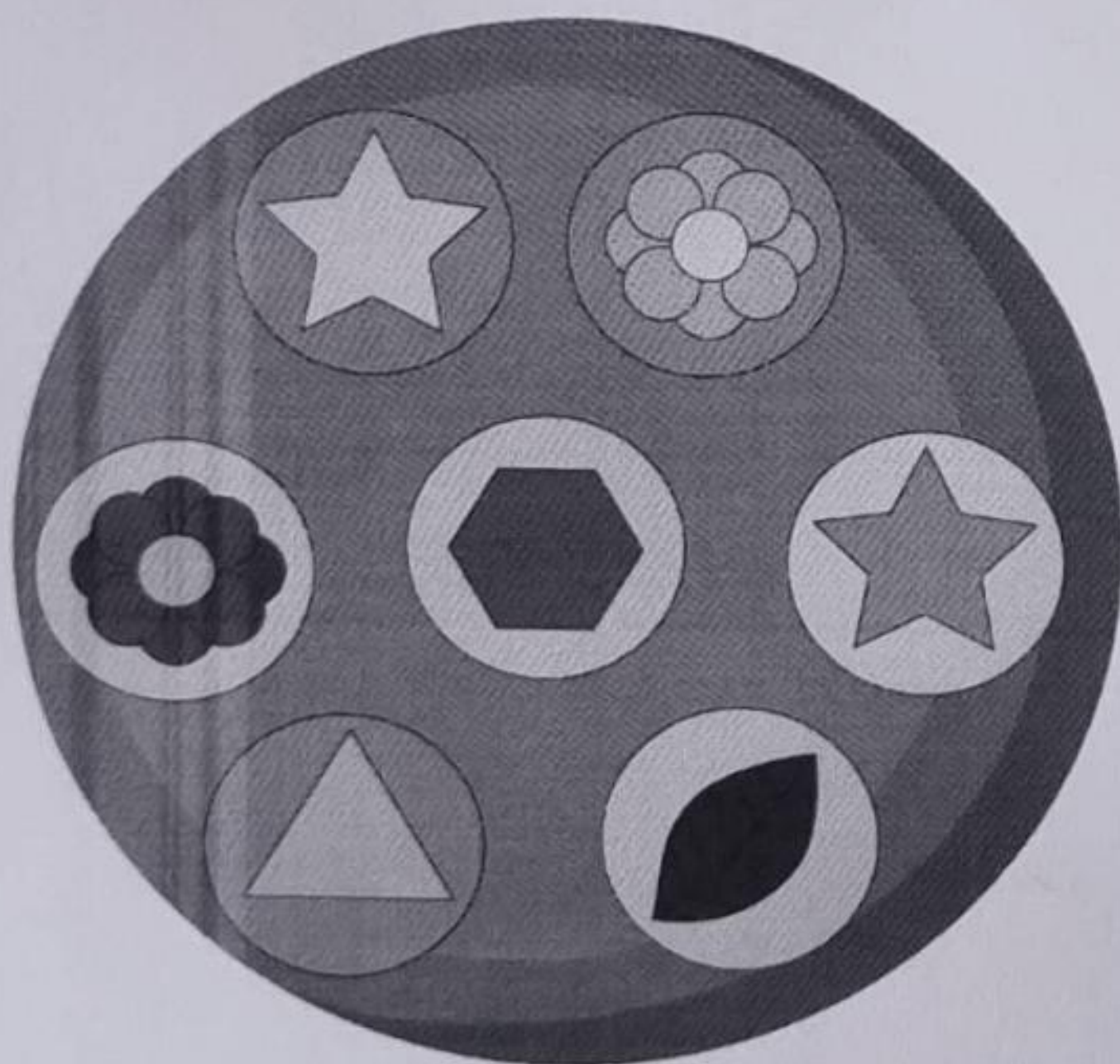
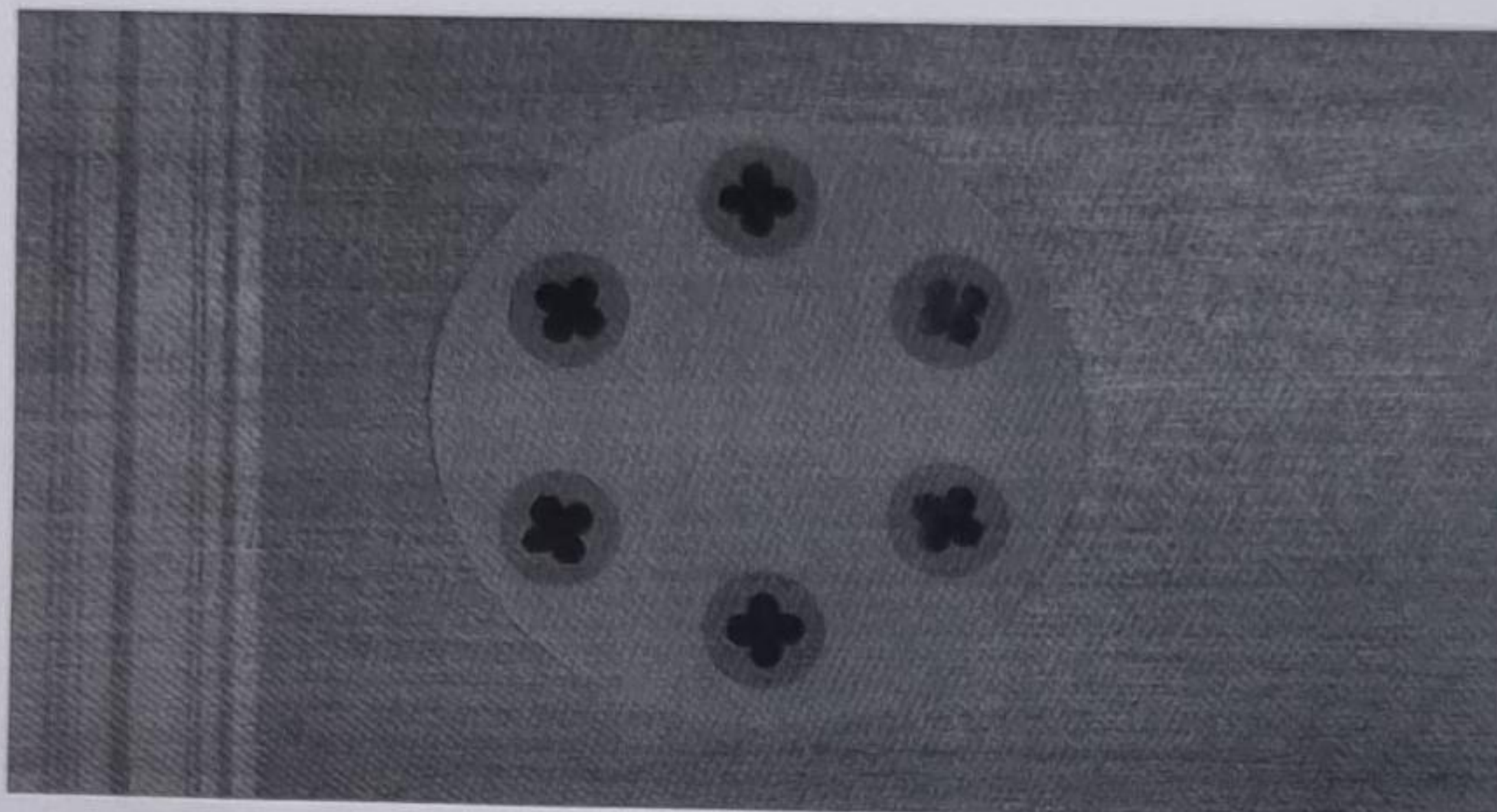
2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгінізерттеу. "Піспенан"

Балаларға шеттері мен ортасы безендірілген дөңгелек пішіннің сұлбасы көрсетіледі.

Дөңгелек бөлшектер әртүрлі бейнелермен әшекейленген.

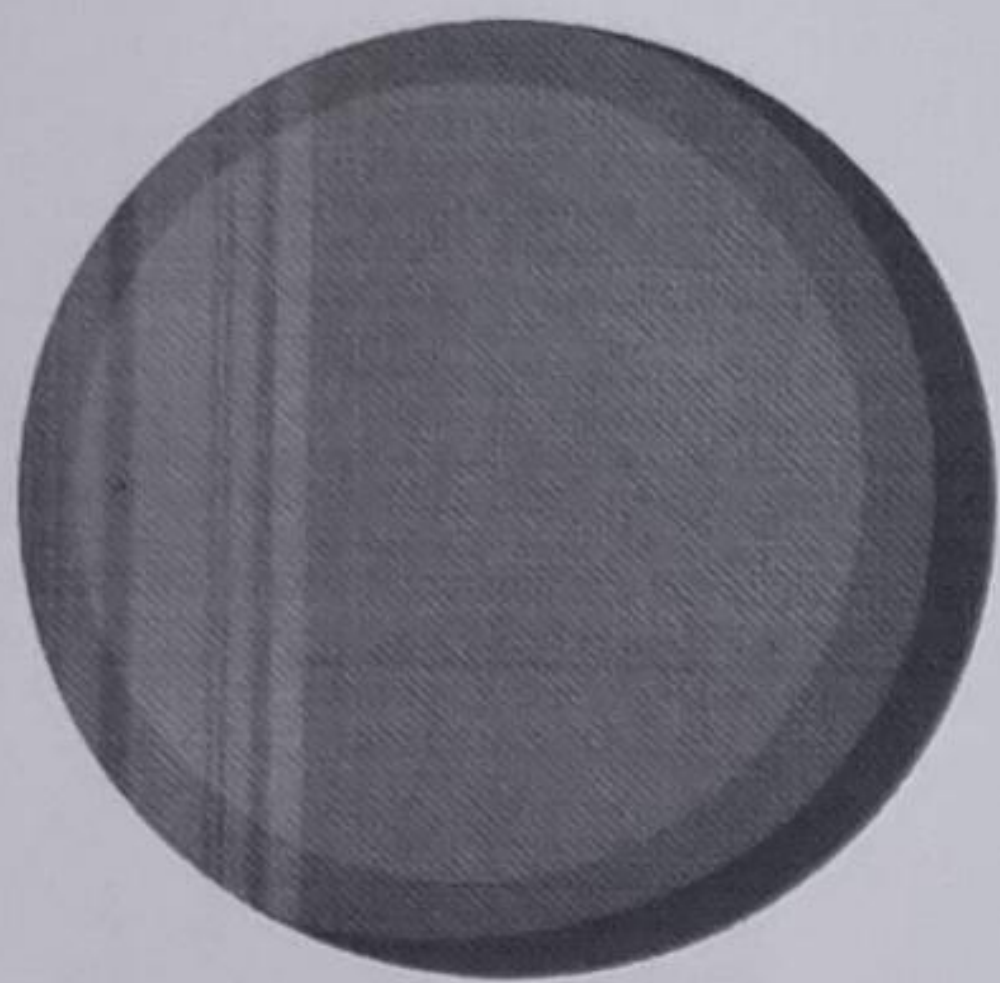
Бөлшектер (жұлдызша, гүл, жапырақ, күн) бірнеше топтамалар болып ұсынылады.

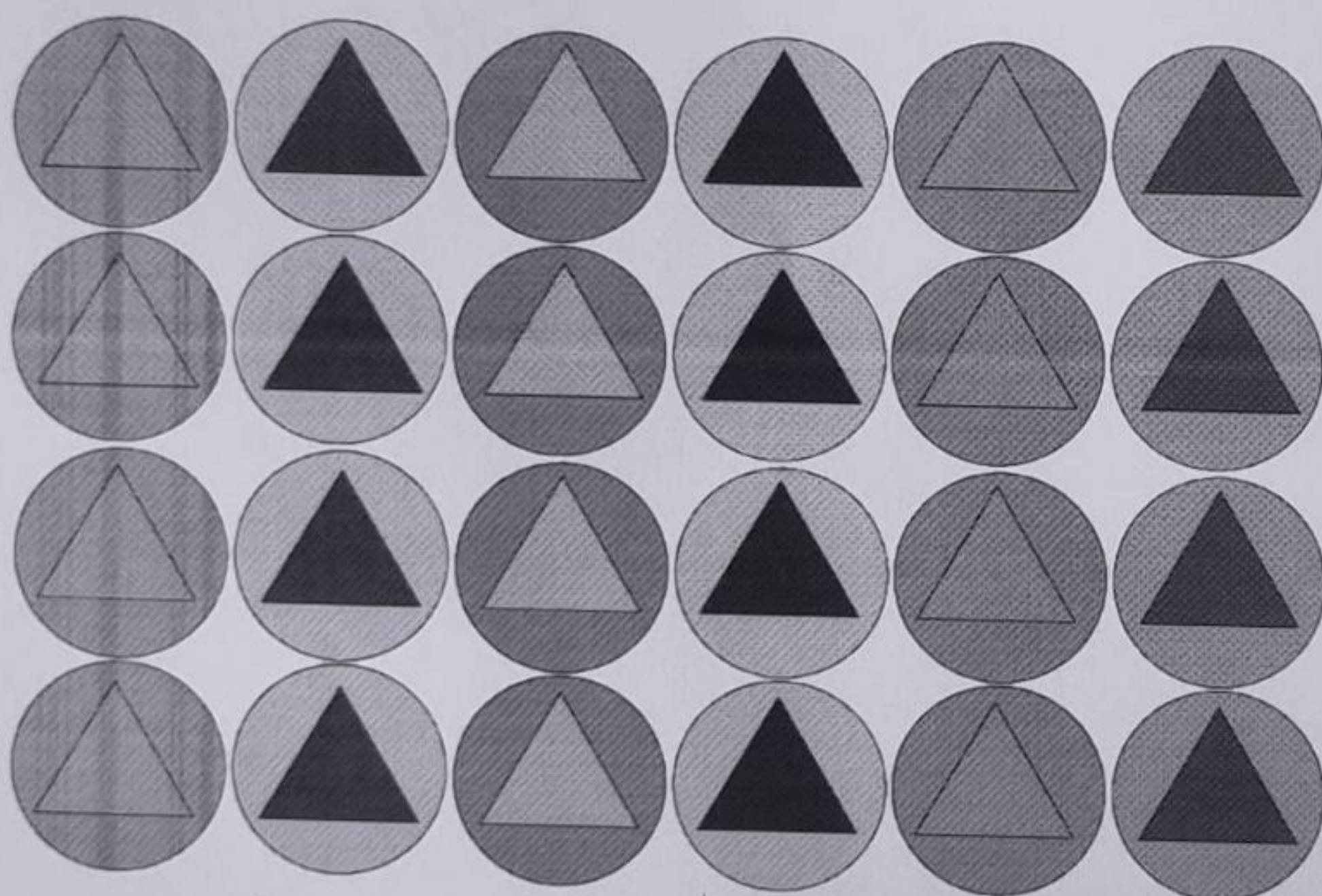
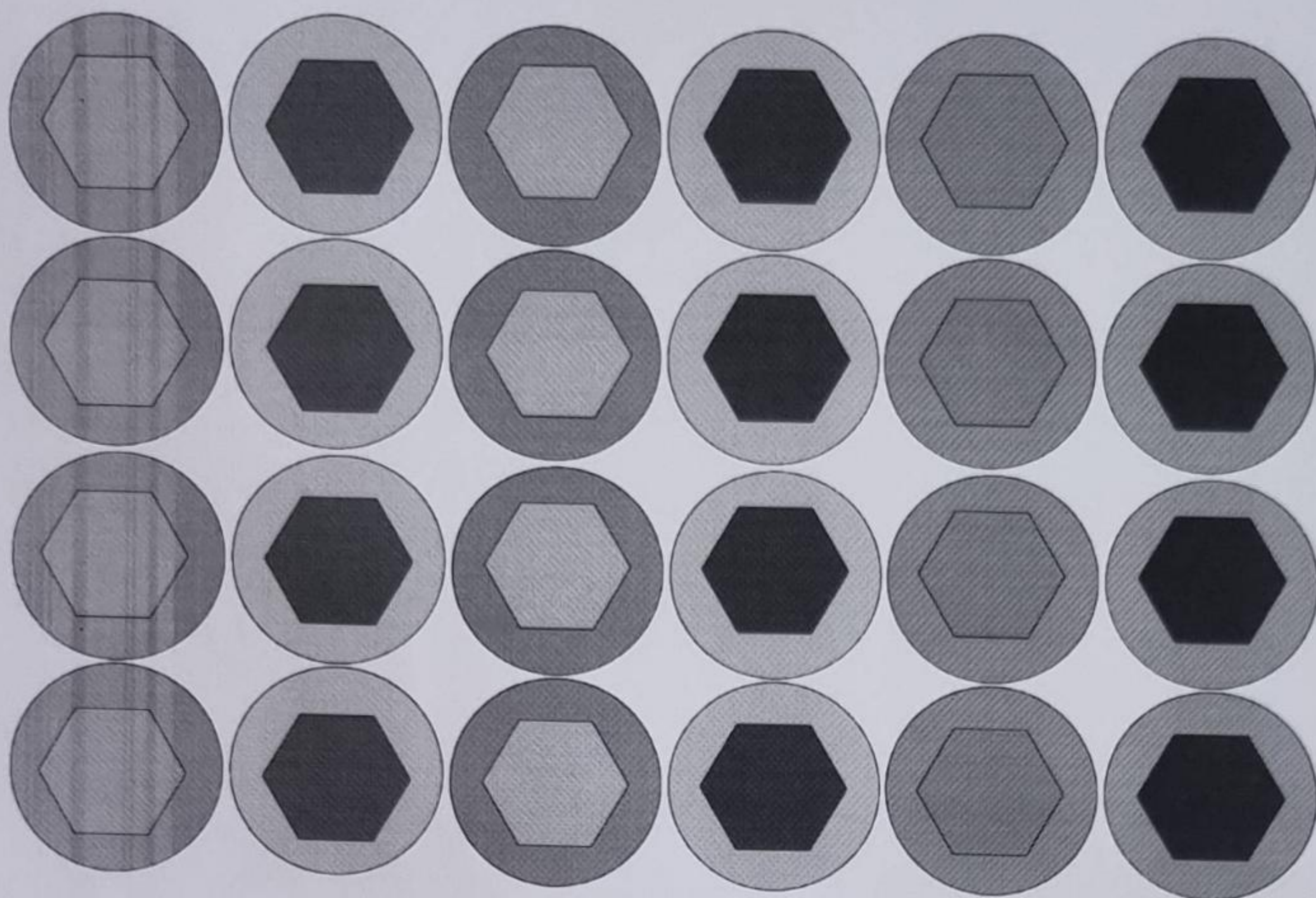

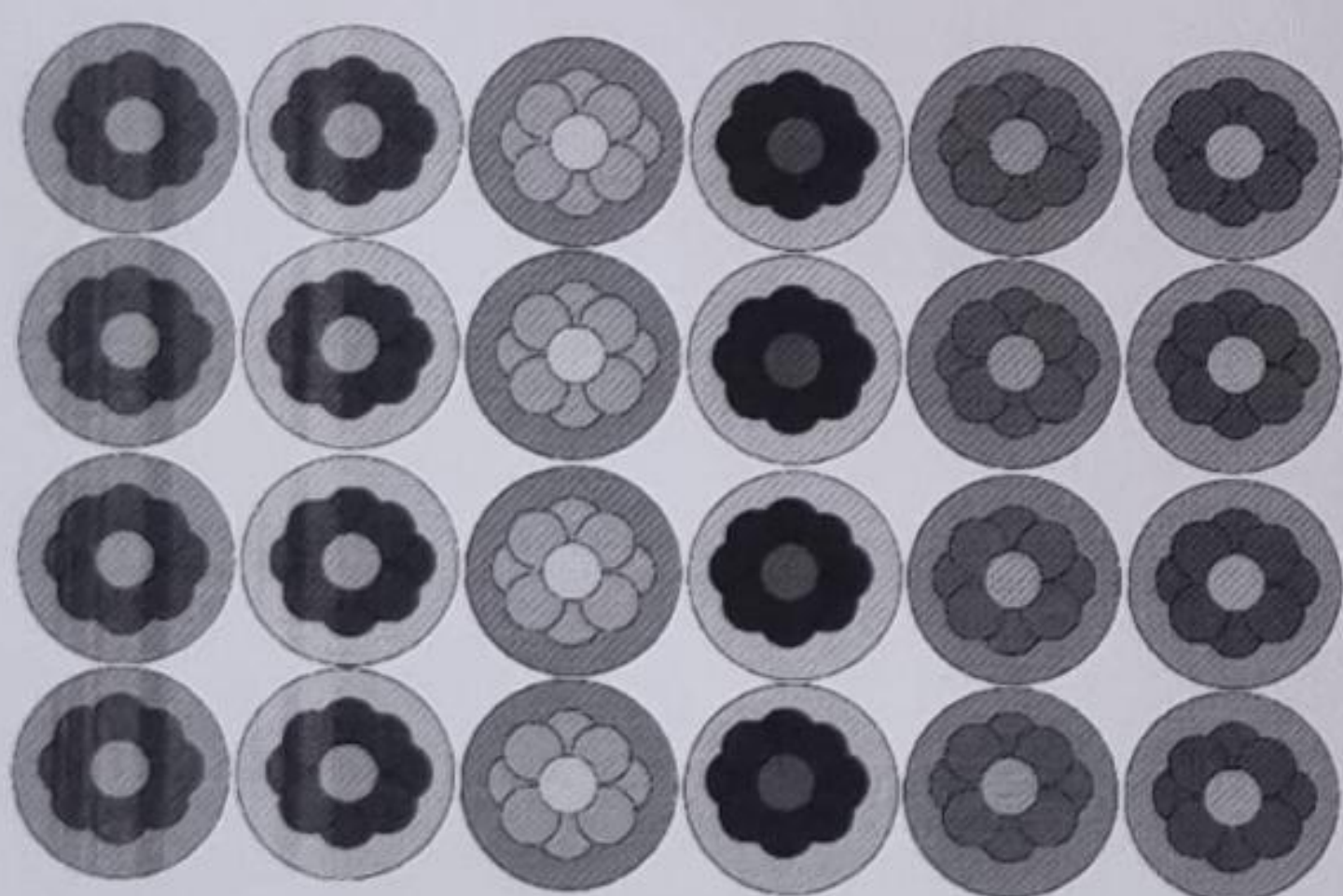
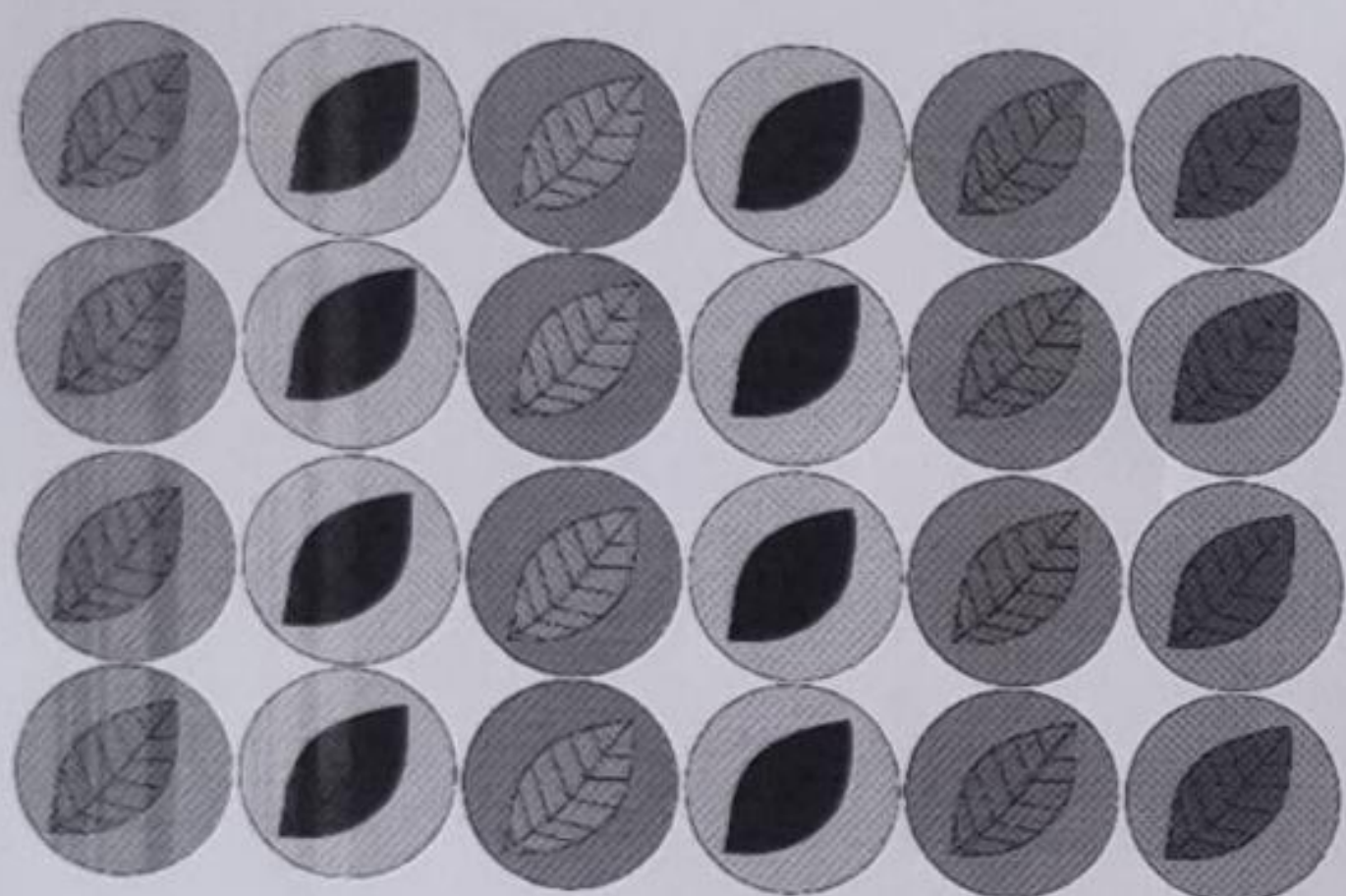
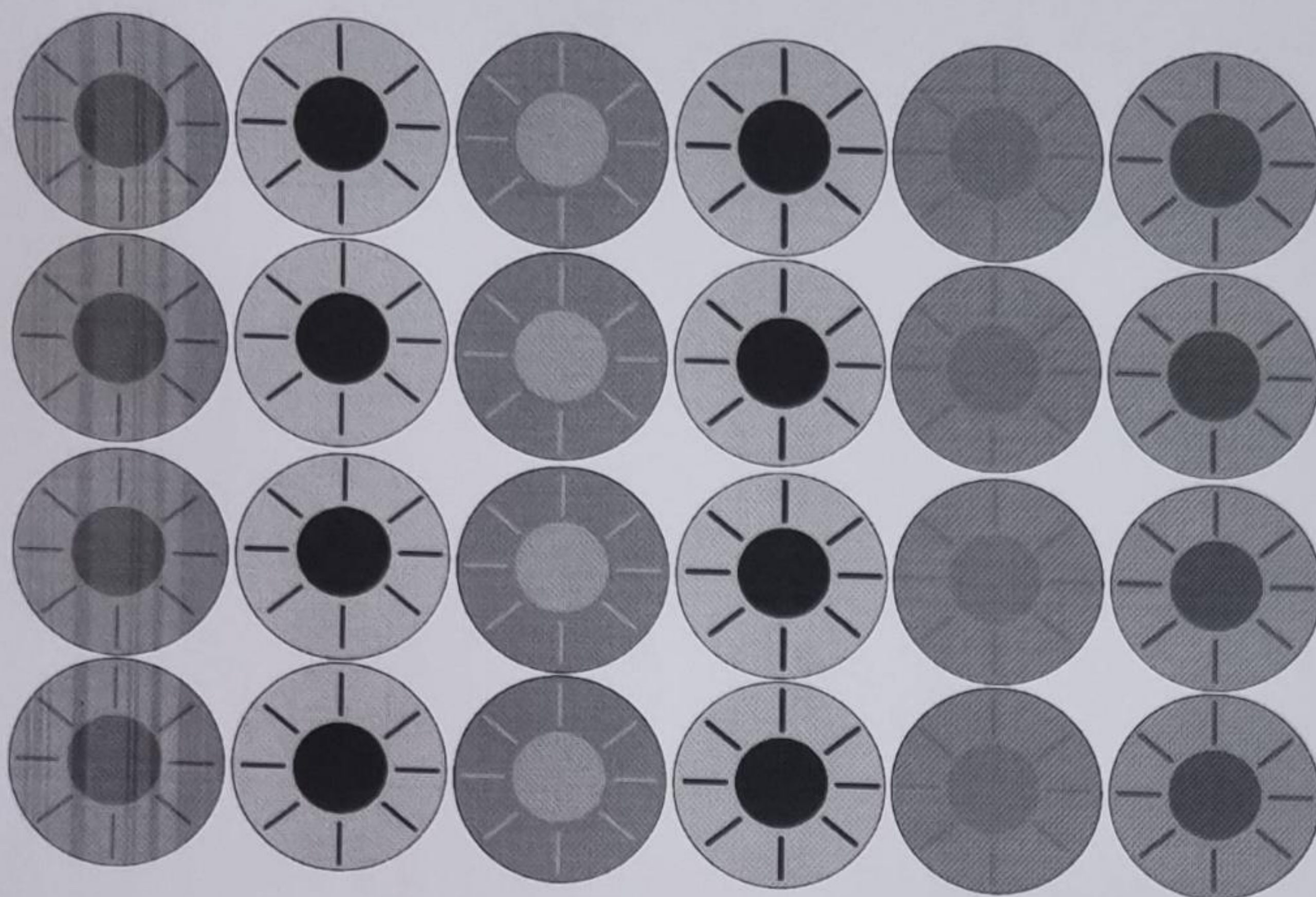
- Балалар, мынау не? Иә. Бұл – піспенан.
- Піспенанның пішіндері неге ұқсайды? Иә. Олар дөңгелекке ұқсайды.
- Піспенанның қай жерлері безендірілген? Иә. Шеттері мен ортасы.

– Піспенанныңшеттеріндегідөңгелектербір-бірінетиістіріліпжатырма? Жоқ.
Оюлардынарасыашық. Қайталаймыз. Жарайсыңдар.

2.2. Жапсыруамалдарынкөрсету.

– Балалар, менің алдымда көптеген бір-біріне ұқсас және ұқсамайтын оюлардың бөлшектері бар. Біреуінде жұлдызша, біреуінде жапырақ, басқа біреуінде күн немесе гүл бар.
– Мен безендіруді шеттерден бастаймын. Мен жапырақтарды таңдаймын.
Бірінші оюды үстіңгі шетке жапсырамын ... Екінші оюды төменге жапсырамын ...

Үшінші оюды сол жаққа, төртіншіні оң жаққа.

– Міне, менде төртою жапсырылды.

– Енді мен гүлдерді аламын. Біргүлден жапырақтардың араларына жапсырамын.

Уақытты үнемдеу мақсатында бөлшектерді алдын-ала желімдеп қою керек.

– Балалар, ал мынау (көрсету) – піспенаның ортасы. Ортасына күноюын жапсырамын.

– Міне, менде піспенан бар. Сендер де Данаға піспенан пісіріп, әдемілеп безендіріп беріңдер.

2.3. Саусақ жаттығуы. "Дөңгелек".

Балалардың әрқайсысына қатты қағаздан қиылған дөңгелек пішіндер бір-бірден үлестіріледі.

Пішіндердің үстел басында алдын-ала жатқаны дұрыс.

Балаларға олардың қолына алу ұсынылады.

Дина Ахметова. "Дөңгелек".

Ұстап тұрмын дөңгелек,

Пішіні оның дөңгелек.

Саусақтармен жүреміз,

Бұрыштарды іздеймін.

Бұрыштары жоқ кен,

Дөңгелеген доп кен,

Дөңгелек қой күн мен ай,

Айналады тоқтамай.

Балаларға дөңгелекті зерттеу, шеттерімен жүргізу, үстел басында дөңгелектіп жүргізу.

Педагог өз дауысын барынша естілетіндей шығарып, көркем сөздің ақтылы, тартымды мәнерде айтуға міндетті.

2.4. Жапсыру амалдары тәртібін қайталау.

– Балалар, дөңгелек піспенанды безендіру үшін, оюлардың қай жерлеріне жапсырамыз? Иә. Үстіне, төменге, солға, оңға, араларына, ортаға.

Көрсеткішпен көрсетіп тұру.

– Кім есінесақтап қалды? Жарайсыңдар.

– Балалар, майлық не үшін керек? Желімді сүрту үшін. Тамаша.

– Жұмысты таза жасаймыз.

2.5. Өздік жұмыс.

Балалардың әрқайсысына дөңгелек қатты қағаз кескіні,

ыдыста дөңгелек жинақтамалары ұсынылады. Дөңгелектерде жұлдызша, күн, жапырақ, гүл сияқты ою элементтері салынған.

Баланың әрқайсысы өзіне қажет ою үлгілерін таңдап, әдемілеп жапсырады.

Шығармашылық жұмыс барысында кез келген балаға: "Сен не істеп отырсың?", "Оны қалай жасадың?", "Қайда орналастырдың?" сияқты сұрақтар қойылады.

Балалар тарапынан мына тәрізді жауаптар алынуы керек: "үстіге", "төменге", "солға", "оңға", "ортаға", "арасына".

Шығармашылық қабілеттері, желімді жағу сапасы, жұмысты таза орындау шарттары тексерілуі керек.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Дайын жұмыс үшін мақтау және оқу қызметін пысықтау.

– Балалар, бүгін бізде қонақ та кім болды?

– Дана бізге неге келді? Иә. Ол бізге піспенан әкелу үшін келді.

– Піспенанды не денилейді? Иә. Ұннан.

– Балалар сендердің піспенандарың бірдей ме? Неге?

– Оюлары әртүрлі. Сәния, сен оюларды қай жерлерге жапсырдың? Жарайсың.

Кейіпке мен қоштасу.

– Қараңдар, балалар, Дана сендердің піспенандарыңды сөмкесіне толтырып алыпты, сендерге де қалды.

Көмектерің үшін рақмет айтады. Осыдан бастап ол піспенанды жерге шашпайды. Адамның еңбегін қадірлеу керек. Қайталаймыз.

Дана:

– Балалар, сауболаңдар! – дейді.

– Балалар, сендер ұқышты, шыдамды, зерек болдыңдар. Жұмыстарыңды таза орындап шықтыңдар. Жарайсыңдар! Оқу қызметі аяқталды. Демалайық.

Рефлексия. "Сарқыттан ауыз тиейік".

Дөңгелек пішінді піспенанмен шайышу.

№ 22 ғарыш аспаны әдемі

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларға ғарыш туралы жалпы мағлұматтар беру, ғарыштағы денелер мен бейнелердің сыртқы келбеттерінің айырмашылықтарын түсіндіру. Ермексазбен белгілі мүсіндеу тәсілдерін қолданып, ғарыштағы бейнелер мен денелерді жазықтың бетіне орналастыру техникаларын жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, ой-қиял, түйсік, танымдық қызығушылықтарын дамыту. Балалардың байқағыштық пен ізденімпаздық негіздерін қалыптастыру, ұйымшылдыққа, достыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Сөздік қорды "ғарыш аспаны", "таяқшаны есемін", "дөңгелектеймін", "ізіне жапсырамын" сияқты сөздер арқылы жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудио жазбаны тыңдау, бейнероликті көрсету, суретті көрсету, көркем сөз, үлгіні зерттеу, техникалар арқылы көрсету, саусақ жаттығуы, ауада жаттығу, өздік жұмыс, мақтау, оқу қызметін пысықтау, рефлексия.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Ғарыш әлемін білдіретін әуен жазбасы.

Ырғақты, темпі орташа әуен жазбасы.

Бейнеролик немесе сурет: ғарыштың белгілі көрінісі; ала дақтары бар планеталар ұшып барады, жұлдыздар жымындап тұр, ұсақ жұлдыздар нүктедей ғана, күн жұлдызы жарқырап тұр.

Көрсеткіш.

Ғарыш денелерінің жеке сымбалы суреттері: екі түрлі планета, бір-екі әртүрлі жұлдыздар, күн жұлдызы.

Ғарыш аспанын білдіретін сурет негізі: ғарыш денелері балалар санына сай маркермен сымбалы түрде салынған. Денелер сымбалары түрлі оюлармен безендірілген (сызықтар, нүктелер, дөңгелектер, толқындар).

Ермексаз жинақтамасы, тақтайша, майлық.

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Ермексаз жинақтамалары, тақтайшалар, майлықтар.

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Аудио жазбаны тыңдау.

Ғарыш әлемін білдіретін әуен жазбасы қосылады.

- Балалар, естіпотырсындарма? Бұл не? Бұндайдыбыстардыбізәлі де естемегенбіз ...
- Бұлертегі ме? Бұлкөңілдіойындарма?

Бейнероликтінемесесуреттікөрсету.

Ғарыштыңбелгілікөрінісікөрсетіледі. Ала дақтары бар планеталарұшыпбарады, жұлдыздаржымындапжатыр, ұсақжұлдыздарнүктедейғана, күнжұлдызыжарқыраптұр.

1.2. Көркемсөз. Дина Ахметова. "Қараңғыаспан, ғарыш ...".

Қараңғыаспан, ғарыш,
Ғарыштадыбысжөк, тыныш.
Ғарыштыңтүнісуық,
Мыңжұлдыздарқалсатуып.

Ғарыштапланеталарұшады,
Жұлдыздаржымың-жымыңжанады.
Ғарышаспаныештеңегеұқсамайды,
Ұқсамаса да, өзінебаурайды.

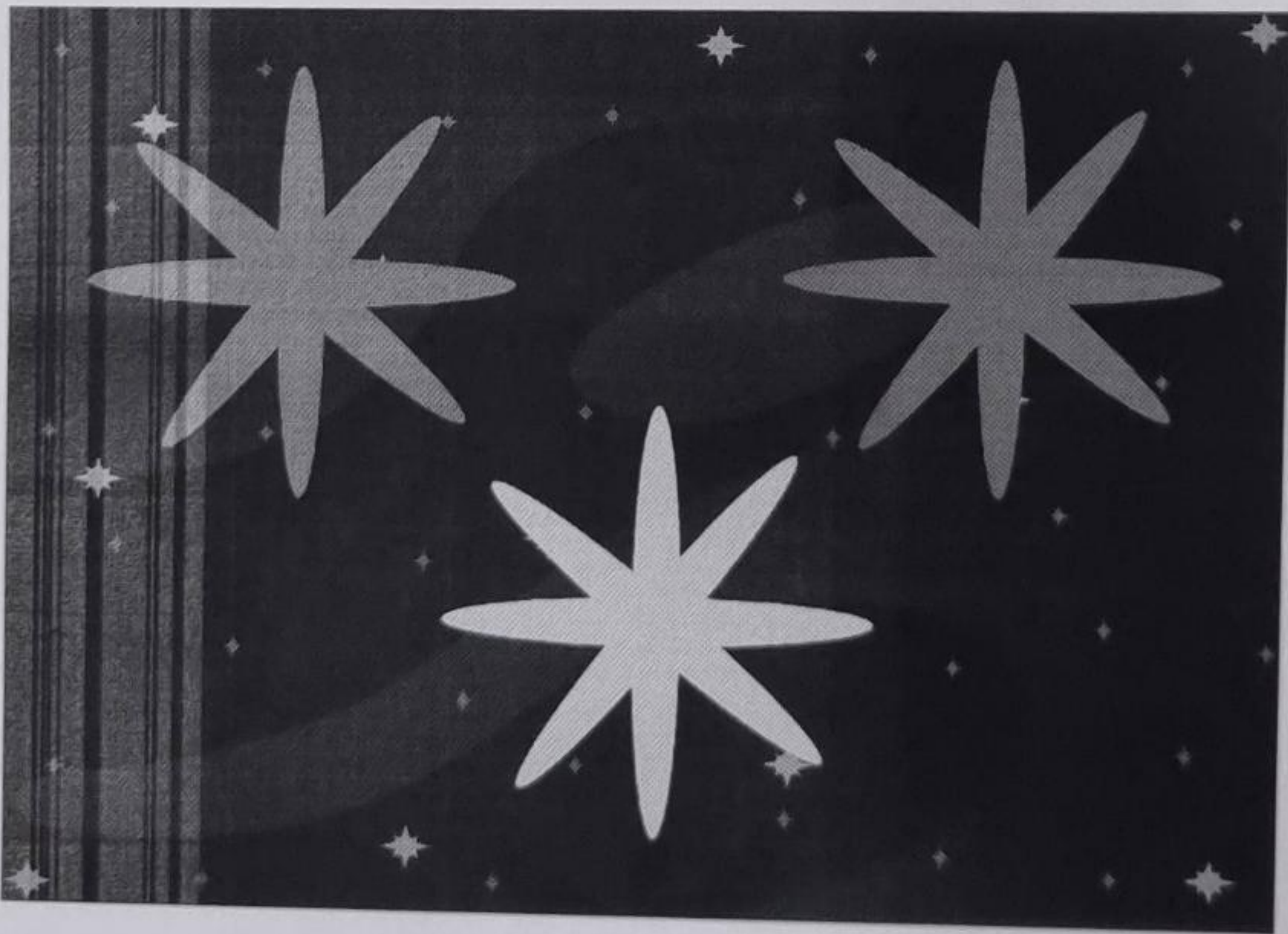
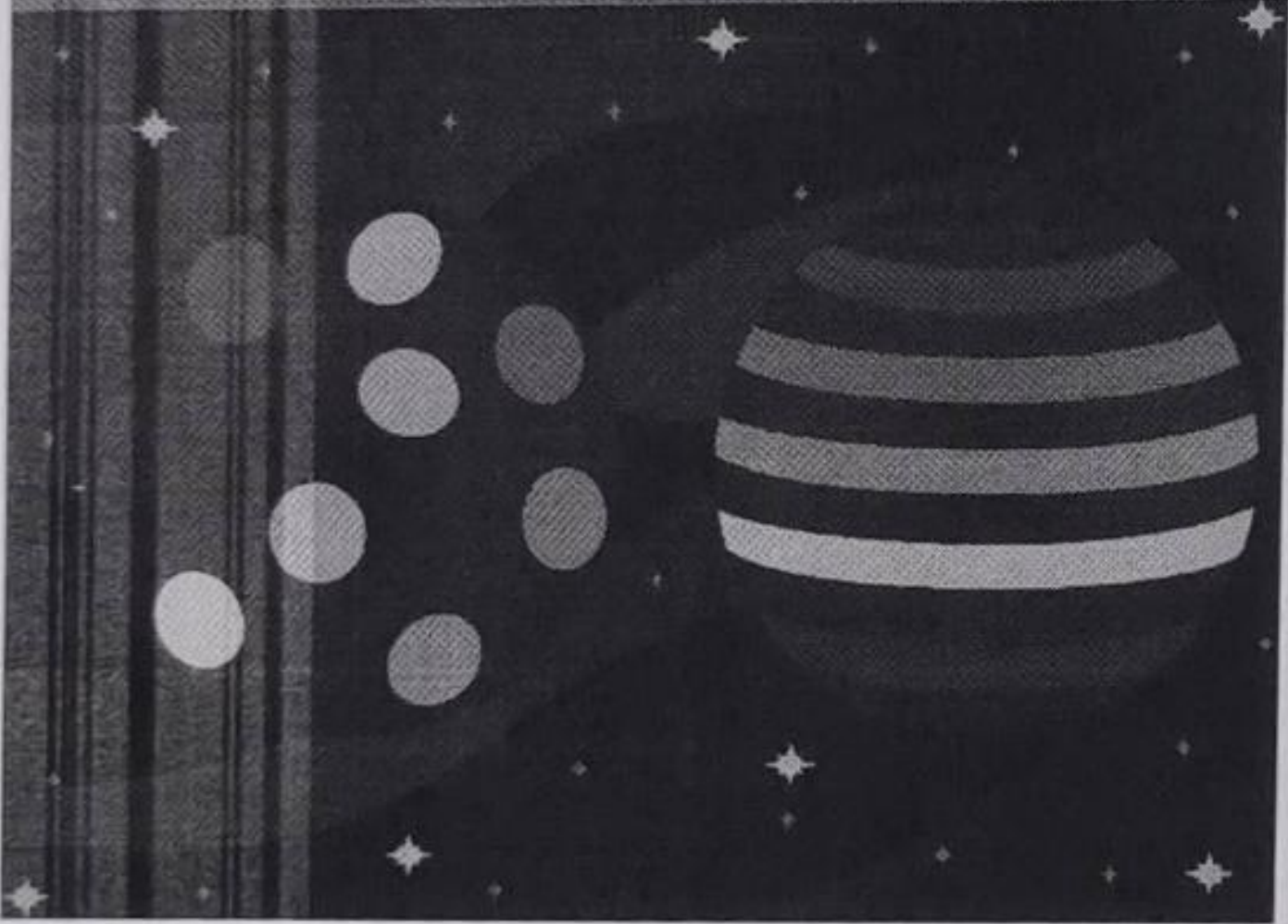
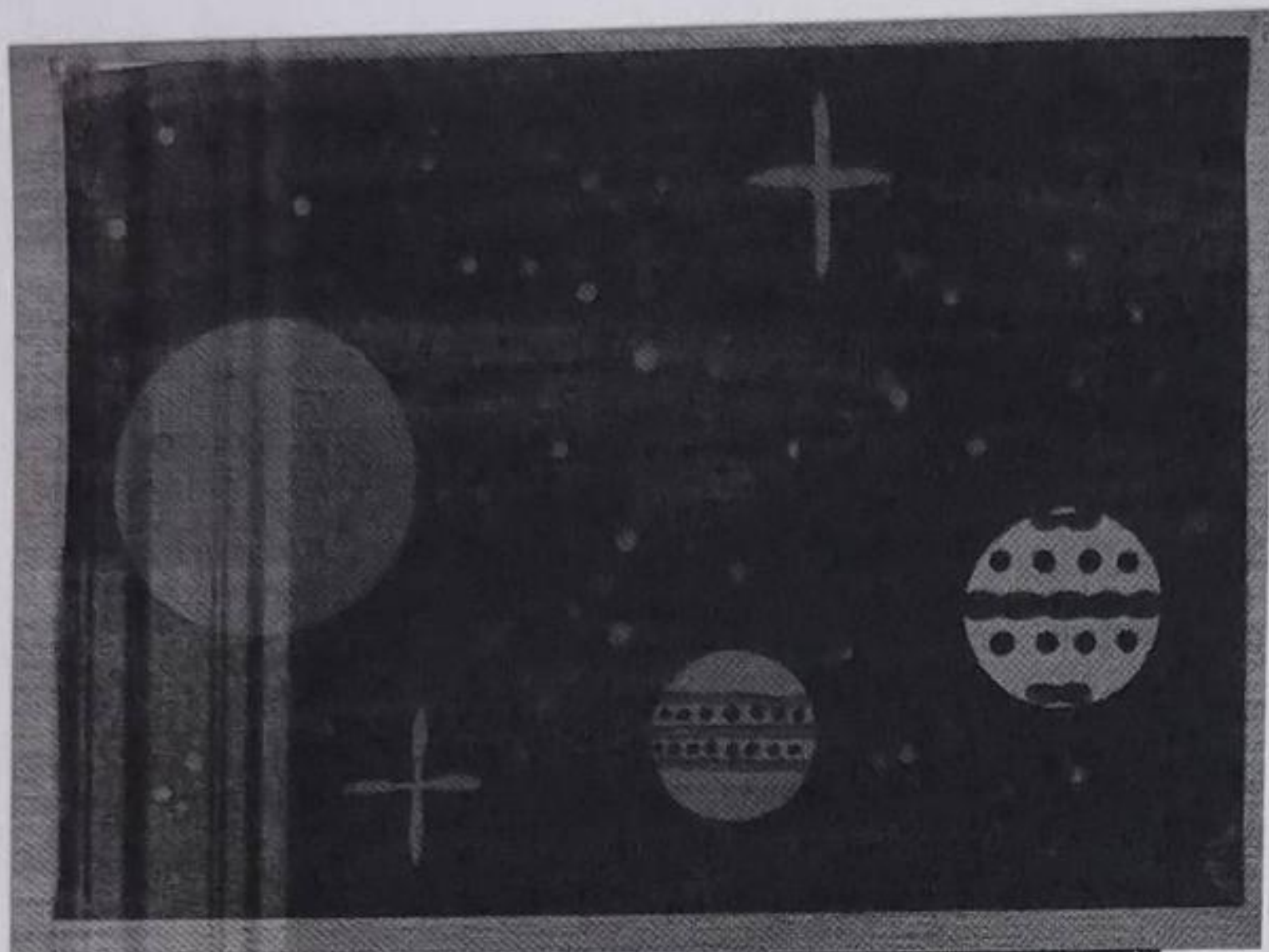
Кіріспеәңгімелесу.

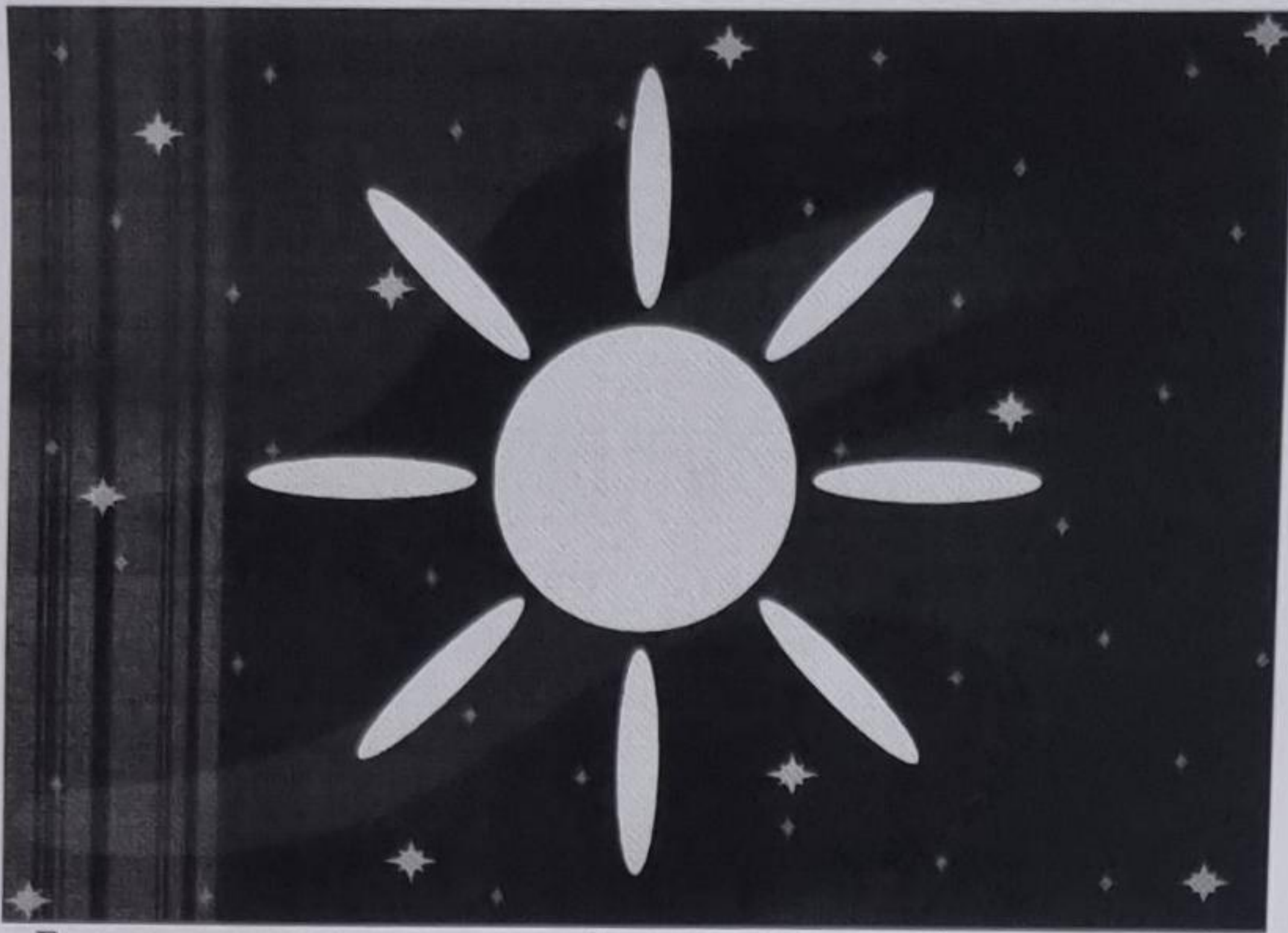
- Балалар, бұләлемдібіз не депайтамыз? Бұл – ғарыш. Жарайсындар. Адамдар оны "ғарышаспаны" деп те айтабереді.
- Сәлімә, мынағарышаспанында сен ненітаныпотырсың? Жарайсың. Ғарыштажұлдыздар бар. Қайтала, Ержан.
- Күләш, тағы да ненітаныдың? Иә. Күнжарқыраптұр. Қайтала, Зере.
- Ақиқат, ал мынадөңгелек ала дақтары бар заттарнелер? Бұлбіздіңжерімізсияқтыпланеталар. Планеталар. Қайталаймыз. Жарайсындар.
- Балалар, ғарышаспаныөтеалыс. Ғарыштызерттеу керек. Ғарыштызерттейтінадамдарғарышкерлердепаталады. Қайталаймыз.
- Біреулеріңғарышкерболғыларыңкеле ме?
- Балалар, сендерөскендеғарышқаұшааласындар.
- Бүгінбіз ғарыштыңсуретінсалыпкөрейік. Біраққылқаламнемесеқарындашпенемес, ермексазбенсаламыз. Ермексазбенсуретсалуғадайынсындарма? Ендешебастаймыз.

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгінізерттеу.

Балалардыңалдынабірнешеғарышденелерініңжекесызбалысуреттерікөрсетіледі: планета, жұлдыз, күн.

– Балалар, мына ғарыш денелерін тануға болады. Бұлар нелер? Кім біледі? Иә. Жұлдыз, планета, күн. Жарайсыңдар.

Көрсеткішпен көрсетіп отыру.

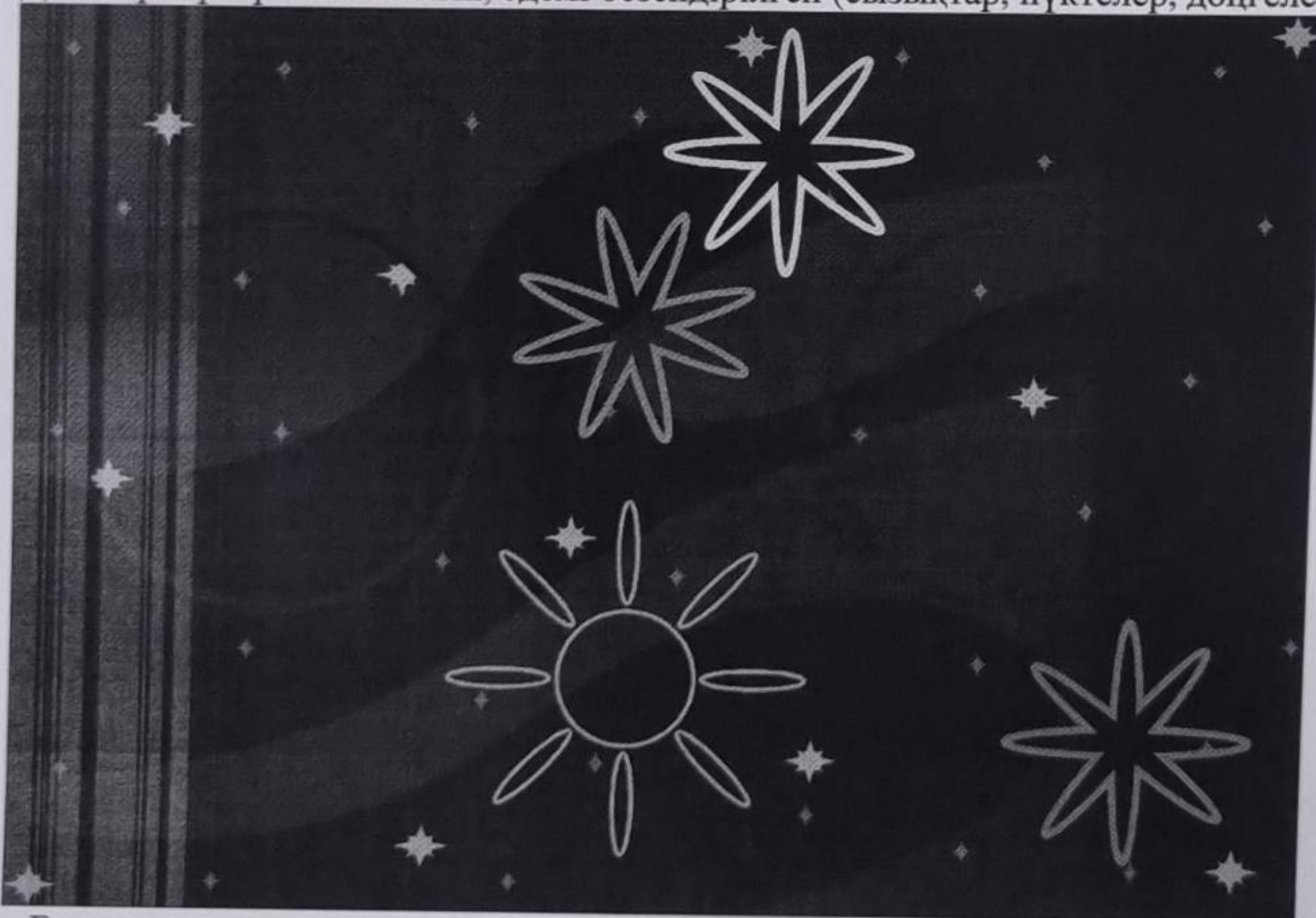
– Қажымұрат, планета нені жапсыру арқылы жасалған? Иә. Мынау жалпақ дөңгелектер. Қайталаймыз.

– Асқат, ал жұлдыздар қалай жасалған? Иә. Таяқшаларды аяқастыра жапсырған. Тамаша.

– Күнше? Иә. Дөңгелектер пен таяқшалар. Жарайсыңдар.

2.2. Техникаларамалдарын көрсету.

Балалардың алдына үлкен қағаз бетінде балалар санына сай ғарыш денелерінің бейнелері көрсетіледі. Денелер маркермен салынып, әдемі безендірілген (сызықтар, нүктелер, дөңгелектер, толқындар).

– Балалар, жұлдыздар мен күн сәулелерін жапсыру үшін ермексазды есіп, таяқшаларды сызықтарға жапсырамын.

– Планеталардың ішін безендіру үшін, күнді жасау үшін ермексазды дөңгелектеп, әдемілеп жапсырамын.

– Балалар, меніңкүшімбүкілденелердібезендіруүшінжетпейді, сондықтанбарлығымызжабылып, денелердібезендіріп, мынағарышаспанынбіргесалайық.

2.3. Саусақжаттығуы. "Зымыранболамыз".

Ырғақты, темпіорташаэуенжазбасықосылады.

Қане, зымыранболамыз,
Қолдарымыздықосамыз, (алақандардықосу)
Саусақтардытікұстап,
Жұлдыздайұшыпбарамыз. (орнынанқосылғанкүйіндежоғарыкөтеру)
Көркемсөзжолдарыжәнежаттығулардыорындаутәртібі, оқуқызметінентысуақыттаөткізіліп,
балаларүшінтанысболуытиіс.
Балаларқимылдардыпедагогтіңсоңынан, эуенырғағына сай жасап,
сөздердішамаларынақарайқайталайды.
Саусақжаттығуыкезінде педагог өздауысынбарыншаестілетіндейшығарып,
көркемсөздінақтылы, тартымдымәнердеайтуғаміндетті.
Сөздердіәндетіпайтыпотырубалаларүшінөтеқызықты.

2.4. Ауадажаттығу.

– Балалар, таяқшалардықалайесеміз? Көрсетейік. Жақсы.
– Қалайдөңгелектейміз? Көрсетейік. Жарайсыңдар.
– Балалар, жұмысымызбіткенде, не істейміз? Иә. Саусақтарды, тақтайшанымайлықпенсүртеміз.
Жарайсыңдар.
– Балалар, ғарышаспанынбезендіргендебір-біріміздіинтермейжүреміз.

2.5. Өздікжұмыс.

Балалардыңалдындабалаларсанына сай
ғарышобъектілерініңсызбаларысалынғанқағазбетіілінеді.
Балалардыңәрқайсысыөздерінеұнайтынбалықтытандап, әдемілепбезендіреді.
Педагог
балаларғажұмыстыүздіксізтізбектежасатумақсатында жылдамістейтінбалалардықағаздыңалдына
, салмақтыбалалардыермексазбентехникалардыжетілдіругебөліпотырады. Содансоң,
балалартоптарыөзараорындарыналмастырыпжүреді.
Шығармашылықжұмысбарысындакезкелгенбалаға: "Сен не істепотырсың?", "Оны
қалайжасадың?", "Қайдаорналастырдың?" сияқтысұрақтарқойылады.
Балалартарапынанмынатәріздіжауаптаралыпотыру керек: "ғарышаспаны", "таяқшаныесемін",
"дөңгелектеймін", "ізінежапсырамын".
Шығармашылықжұмысаяқталғандабалаларғасаусақтарын,
өзорнынмайлықпенсүртуәдебінайтыпотырушарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Жасалғанмүсінүшінмақтаужәнеоқуқызметінпысықтау.

– Алақай! Біздіңсуретімізжарқыраптұр. Балалар, неге жарқыраптұр?
– Иә, бізжұлдыздарды, планеталарды, күндісалдық. Жарайсың, Әлихан.
– Тахмина (Сымбат, Әлия), сен ненісалдың? Неменбезендірдің? Жарайсың!
– Темірбек, сен ғарышденелерінқарындашпенбезендірдің бе? Қылқаламмен бе?
Ермексазбенбезендірдің. Жарайсың.
– Балалар, ғарыштаөтетынышжәнесуық, сондықтанғарышкерлерғарышташуламайды, жылы
скафандр киімұшады, зерттеулержасайды.
– Бүгін, балалар, сендершығармашыл, ізденімпазболдыңдар. Оқуқызметіаяқталды.
Қазіртынышпотырып, әдеміэуендітындапкөрейік.

Рефлексия. "Ғарышэуенін" тындау, біразуақыттыныштықтаотыру.

№ 25 көк қанатты көбелек

Оқу қызметінің мақсаты

Балаларды көбелек жәндігі бейнесімен таныстыру, көбелектің тіршілігі жөнінде мәліметтер беру; жәндіктердің табиғаттағы орны туралы баяндау. Көбелектің қанаттары сұлбасының үстінен дайындөңгелектерді жапсыру техникасын жетілдіру; дөңгелектердің түстері мен көлемдеріне қарап, үлкенін, оның үстінен кішкентай дөңгелекті орналастыру тәртібін ұстануға үйрету; қолдың сақмоторикасын, түстерді, көлемдерін ажырату, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту. Балалардың эстетикалық талғамдарының, әсемдікті бағалау қабілетінің негіздерін қалау; байқағыштыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

Балаларға "үлкен дөңгелек", "кішкентай дөңгелек", "майлықпен басамын", "кішкентайын үлкенінің үстіне", "көбелек" сияқты сөздерді айтқызып, тілдің белсенді сөздік қорын жетілдіру.

Әдіс-тәсілдер

Аудио жазбаны тыңдау, бейнероликті көрсету, суретті көрсету, көркем сөз, үлгіні зерттеу, жапсыру амалдарын көрсету, саусақ жаттығуы, жапсыру амалдары тәртібін қайталау, өздік жұмыс, мақтау, оқу қызметін пысықтау.

Құрал-жабдықтар

1. КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Көңілді, ырғақты, темпі орташа әуен жазбалары.

"Жеті түстің суреттері" бейнеролигі. Кемпірқосақ жеті жолақтардың тізілуі арқылы пайда болады, көбелекке, күн, гүлдер, аспан, шөптерге, сайқымазаққа, әртүрлі балаларға айналады.

Көбелек суреті: қанаттардың ұштарына дөңгелек пішінді оюлар жапсырылған, үлкенінің үстінде кішкентай дөңгелек.

Қанаттарында оюлары жоқ көбелектің суреті.

Ыдыста бірдей түсті төрт үлкен, тағы бірдей түсті төрт кішкентай дөңгелек пішіндер.

Жапсыруға қажетті құралдар: ыдыста желім, қылқалам, қылқаламға тіреуше, жайма (төсеніш), майлық (сүлгі).

2. ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Қанаттарында оюлары жоқ көбелектің сұлбасы салынған қағаз беттері.

Ыдыстарда бірдей түсті төрт үлкен, тағы бірдей түсті төрт кішкентай дөңгелек пішіндер.

Жапсыруға қажетті құралдар: ыдыста желімдер, қылқаламдар, қылқаламға тіреушелер, жаймалар (төсеніш), майлықтар (сүлгі).

Оқу қызметінің барысы

1. КІРІСПЕ БӨЛІМ

1.1. Аудио жазбаны тыңдау.

Көңілді, ырғақты әуен жазбасы қосылады.

– Балалар, бүгін бізге ерекше қонақ келеді ғой деймін. Оны білу жұмбақты шешіп көріңдер.

Көркем мөз. Жұмбақ жасыру. "Көбелек".

Қанаттарын қағады,

Бірақ құсқа жатпайды.

Түстері оттай жанады,

"Кемпірқосақ" деп айтпайды.

1.2. Бейнероликті көрсету. "Жеті түстің суреттері" (бастамасы).

Балаларға жеті түстің әртүрлі заттарға айналатынын көрсету.

Кемпірқосақ жеті жолақтардың тізілуі арқылы пайда болады. Жеті жол жүріп келіп,

жеті тамшы болып шашылады: 1) көбелекке айналады; 2) күн, гүлдер, аспан, шөптерге айналады;

3) сайқымазаққа айналады; 4) түрлі-түсті киім киген, түрлі балаларға айналады.

Көбелек суретін көрсету.

Егер, сурет емес бейнеролик болса, бірінші жартысы көрсетіледі, көбелек бейнесін детоктатылып тұрады.

– Балалар, сендерге бейнеролик ұнады ма?

– Бұл ұшып келген не? Иә. Көбелек.

– Балалар, көбелек – жәндік. Ол көктемде, гүлдер шыққанда ұшады, нәр жинайды. Көбелектер жәндіктер болмаса, гүлдер мен жемістер шықпайды.

– Балалар, осындай көбелектер көп болсын десек, біз көбелектерді де жасап көрейік. Келістік пе?

2. НЕГІЗГІ БӨЛІМ

2.1. Үлгіні зерттеу "Көбелек".

Балаларға көбелек бейнесі көрсетіледі.

Көбелектің қанаттарының ұштарына дөңгелек пішінді оюлар жапсырылған: үлкеннің үстінде кішкентай дөңгелек.

– Балалар, мынау не? Мынау – көбелек. Дұрыс айтасың, Альмира.

– Оның көбелекке неін қалай білдің? Жарайсың. Себебі қанаттары бар.

– Балалар, көбелектің түсі бірыңғай ма? Қандай түстерді көріп отырсыңдар? Жарайсыңдар.

– Балалар, көбелектің оюлары бар ма? Қандай оюлар? Иә. Бұл – дөңгелектер.

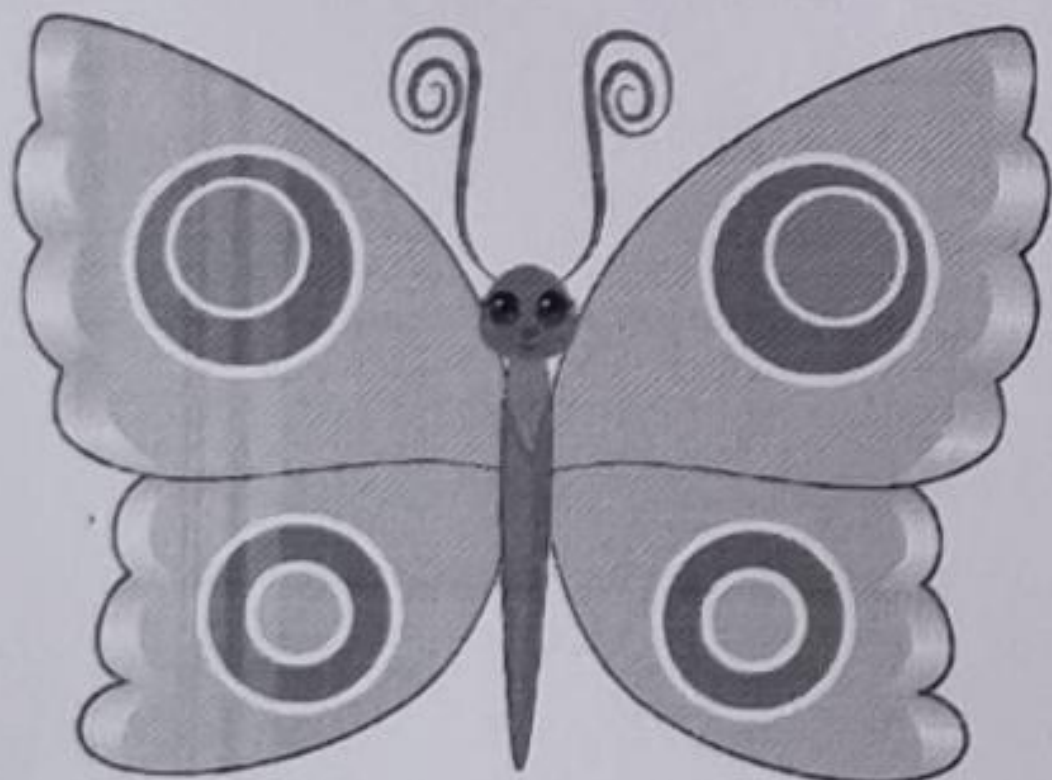
– Дөңгелектердің көлемі бірдей ме? Үлкен, кішкентай көбелектер.

(Көрсеткіштерді қолдану) Жарайсыңдар.

2.2. Жапсыру амалдарын көрсету.

Балаларға қанаттарында оюлар жоқ көбелектің бейнесі көрсетіледі.

Жапсыру жұмыстарына аядысқа бірдей түсті төрт үлкен, тағы бірдей түсті төрт кішкентай дөңгелек пішіндер салынады.

– Балалар, мен көбелектің қанаттарын безендіру үшін үлкен дөңгелектерді ғана аламын. Санат, түстерін ата. Күлгін дөңгелектер үлкен. Жарайсың.

– Мен үлкендөңгелекті жаймаға аударып саламын, жақсылап желімдеймін. Қылқалам тіреушеге, саусақұшы меналып, жоғарыдағы қанатқа жапсырамын. Екінші, үшінші, төртінші үлкендөңгелектерді алып, дәл солай желімдеп, қанаттарының ұштарына жапсырамын. Уақытты үнемдеу үшін дөңгелектерді алдын-ала желімдеп қою қажет.

– Балалар, енді көлемі қандай дөңгелектерді жапсырамыз? Иә.

Кішкентай дөңгелектерді жапсырамыз.

Желімдеудің бір нұсқасын көрсету.

– Міне, дөңгелектер жапсырылды, майлықпен үстілерінен басып, сүртіп шығамын.

– Қалай, балалар, сендерге көбелек ұнап тұрма? Олай болса, сендер де осындай көбелектерді жапсырып көріңдер.

2.3. Саусақ жаттығуы. "Көбелек".

Алақан бастарын қосайық, (қосқолдың бас бармақтарын тиістіру)

Көбелектей ұшайық. (саусақтармен бұлғау, қанаттарын қағуға еліктеу)

Қанаттармен бұлғайық,

Гүлшоғына қонайық. (саусақтардың ұшын үстел басынатиігізу)

Қонсақ, біраз жүрейік, (саусақтарды алмастырып, жүріске еліктеу)

Саусақтармен билейік. (саусақтармен үстел бетіне соққылау)

Билеп болсақ, қояйық,

Тынышты бала болайық. (алақандарды тізеге салу)

Педагог саусақ жаттығуын ұйымдастыру кезінде сөйлеудің мәнерлі оқу құралдарын қолдануға міндетті.

Педагог көркем сөз жолдарын ерекше ырғақпен, жылдамдықпен айтады.

Балалар қимылдарды педагогтің соңынан, әуен ырғағына сай жасап, сөздерді шамаларына қарай қайталайды.

2.4. Жапсыру амалдары тәртібін қайталау.

– Балалар, көбелектің оюларын жапсыру үшін көлемі қандай дөңгелектерді таңдаймыз? Иә.

Үлкен дөңгелектерді.

– Үлкен дөңгелектердің үстінен ені жапсырамыз? Иә. Кішкентайларын. Жарайсыңдар.

– Балалар, қылқаламда желім бітсе, не істейміз? Қайта желімгемаламыз. Жарайсыңдар.

– Егер жапсыруда желім пішіннің сыртына шықса, не істейміз? Майлықпен сүртеміз. Жарайсыңдар.

– Қылқаламды қайда қоямыз? Иә. Тіреушеге. Жақсы.

2.5. Өздік жұмыс.

Әрбір балаға қағазғасалынған көбелектің қанаттарында оюлар жоқ сұлбасы үлестіріледі.

Шығармашылық жұмыс барысында кез келген балаға: "Сен не істеп отырсың?", "Оны қалай жапсырдың?", "Қайда орналастырдың?" сияқты сұрақтар қойылады.

Балалар тарапынан мына тәрізді жауаптар алынуы керек: "үлкен дөңгелек",

"кішкентай дөңгелек", "майлықпен басамын", "кішкентайын үлкенінің үстіне", "көбелек".

Шығармашылық жұмыс аяқталғанда балаларға жұмысты таза жасау әдебі айтатын шарт.

3. ҚОРЫТЫНДЫ

Дайын жұмыс үшін мақтау және оқу қызметін пысықтау.

– Балалар, байқадыңдар ма, қаншама көп жұмыс жасадық?

– Бүгін не істедік? Көбелекке оюларды жапсырдық. Дұрыс айтасың, Еркежан.

– Керім, көбелектің оюларын сен қалай жапсырдың?

Үлкеннің үстіне кішкентай дөңгелекті жапсырдың. Жарайсың.

– Айсұлтан,

көбелекте қандай түстер болды? Ұмытып қалсаңдар, бейнероликтің соңына дейін көрейік.

Басынан бастайық.

Бейнеролик үзак емес, сондықтан балалар үшін жеңіл қабылданады.

Бейнероликті көрсету. "Түстер".

– Балалар, көбелектерің әсем, түрлі-түсті оюлары бар екен, жапсыруларың таза шықты.

– Оқу қызметінде сендер байқағыш, тиянақты бала болдыңдар. Жарайсыңдар! Сауболыңдар.

Білім беру бөлімі: «Сурет салу»

Тақырыбы: «Әдемі гүлдер» (дәстүрден тыс әдіс бойынша)

Мақсаты: Балаларға сурет салуды үйрету, есте сақтау қабілетін дамыту, сурет салуда әртүрлі әдіс-тәсілдері қолдана білуге дағдыландыру. Тиянақты жұмыс жасауға тәрбиелеу.

мақталытаяқшалар, бояулар, сулысүлгілер, А4- қағаздар, кеспеқалдығы.

Шаттық шеңбері!

Табиғатқа қамқор боп,

Байлығын біз қорғаймыз.

Әдепті де, тәртіпті боп.

Жақсылығын қолдаймыз.

Жұмбақ:

-Тегіс тасқа да,

Жұмсақжерге де

Тереңжайыптамырын

Жайқалыполөседі.

-Қазіржылдың қандаймезгілі?

-Көктеммезгіліндеқандаймерекелер бар?

-
Еңбіріншікөктемгімерекеқандай?

-Біз 8 Наурыз мерекесіндеаналарымызға, әжселерімізге,
әпкелерімізге, апайларымызға не сыйлаймыз?

-Кәнекей, «гүл» сөзінүштілдеайтыпкөрейікші.

гүл –цветы –flower

(Есікқағып, бағбанкіріпкеледі)

Бағбан:

-Сәлеметсіздер ме, балалар!

-Мен бағбанмын. Балалар, мен гүлдердіөсіремін, суарамын, қопсытамын, гүлге су себемін, сүлгіменшаңынсүртемін. Осыныңбарлығынбірсөзбенайтқанда мен гүлдердіңәдеміболыпөсуінқадағалаймын.

-Балаларсендер бүгінненіңсуретінсаласыңдар?

-Балалар, қандайкеремет менде суретсалғандыжақсыкөремін.

Сендерменбіргесуретсалугарұқсатбересіңдер ме?

Тәрбиеші:

- Балалар, мынасуреттенненікөріптұрсыңдар?
- Ендешеүлгігеқарапгүлдіңсуреттерінсалайық. Екітопқабөлінеміз.
- Бағбан, біріншітоппенсуретсалыңыз, мен екіншітоппенбіргесуретсаламын.

Сурет салу әдісі:

1. Ұнаған түстітаңдау.
2. Қағаздың ортасынақақпақпенгүлдіңбейнесінкелтіреотырыпінқалдыруарқылысурет салу.
3. Алақанменгүлдіңбейнесінкелтіреотырыпінқалдыруарқылысурет салу.
4. Әрбір бейнеленгенгүлдіңсуретінемақталытаяқшаменсабағынсуреттеу.
6. Кеспе қалдығынанжапырақтыңізінқалдыру.

Гүлболыпөсеміз

Гүлболыпашыламыз

Гүлболыпжайқаламыз

Гүлболыпжабыламыз

-Сурет салудыаяқтау.

Бағбан:

-Балаларсендерменсуретсалғанөтеқызық, бірақмағанүйге бару керек. Гүлдерге су құятын уақыт жетіп қалды. Сау болыңдар, балалар!

«Кім жылдам?»

Шарты: Балалар екі топқа бөлініп, гүлдерді құрастырады.

«Көбелектер»

Шарты: Балалар «көбелектер» ұшты дегенде, ұшады. «гүлге қонды» дегенде гүлге қонады.

—Барлық балаларға жақсы әсер қалдыру үшін қағаздан жасалған көбелектерді сыйлық ретінде таратып беру және мадақтау.

-Балалар, сендергесабақұнадыма?

-Балаларбүгінгісабақ не туралыболды?

-Бізгеқонаққакімкелді?

Балалардың жұмыстарынан көрме ұйымдастыру.